

ชาวจีนอพยพใหม่ในภาคเหนือ

“กรณีศึกษาในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่”

วิภาวรรณ สุนทรจามร

บทคัดย่อ

“จีนอีหมิน” หมายถึงชาวจีนอพยพใหม่ เป็นชาวจีนที่เดินทางอพยพออกจากแผ่นดินจีนหลังจากที่รัฐบาลจีนประกาศใช้นโยบายปฏิรูปและเปิดประเทศ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1978 ซึ่งประเทศจีนติดอันดับประเทศต้นทางที่มีผู้อพยพย้ายถิ่นมากเป็นอันดับสามของโลก แม้ว่าประเทศไทยจะไม่ใช่ว่าประเทศปลายทางของการอพยพย้ายถิ่นของชาวจีน แต่ปรากฏว่ามีชาวจีนอพยพใหม่จำนวนมากหลั่งไหลเข้าสู่ประเทศไทยในทุกภูมิภาค งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุและแรงขับเคลื่อนของการอพยพย้ายถิ่นฐาน ตลอดจนลักษณะการดำรงชีวิตของชาวจีนอพยพใหม่ในพื้นที่ภาคเหนือที่จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในส่วนของงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยรวบรวมจากเอกสารข้อมูล สื่อสังคมออนไลน์ และสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลเป้าหมายในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 23 คน ในช่วงระหว่างกลางปี พ.ศ.2562 - ปลายปี พ.ศ.2563 โดยใช้หลักการวิเคราะห์เชิงพรรณนา จากการวิจัยพบว่าชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่เป็นกลุ่มคนที่เดินทางออกจากประเทศจีนหลังปี ค.ศ.2000 เป็นต้นมา มักประกอบอาชีพเป็นนักธุรกิจ นักลงทุนอสังหาริมทรัพย์และธุรกิจการบริการ รวมทั้งกลุ่ม “เผยตุ๋มามา” ส่วนใหญ่เป็นคนจีนที่เกิดในยุคหลังปีค.ศ.1980 มีความต้องการใช้ชีวิตให้อยู่รอดได้อย่างมีคุณภาพในสภาพแวดล้อมของสังคมที่ไม่เร่งรีบและกดดัน จังหวัดเชียงใหม่มีศักยภาพสูงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ที่สามารถรองรับกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ได้โดยไม่สร้างผลกระทบต่อชุมชน เพียงแต่ภาครัฐต้องจัดระบบการรองรับกลุ่มผู้อพยพจีนใหม่อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำผลดีจากการเข้ามาของคนกลุ่มนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ

คำสำคัญ จีนอีหมิน จีนอพยพใหม่ ปฏิรูปและเปิดประเทศ โลกาภิวัตน์

The New Chinese Immigrants in Northern Thailand:

Case Studies in Chiangmai

Wipawan Sundarajamara

Abstract

“Xin Yi Min” can be defined as the new Chinese immigrants who migrated from China after the Chinese government declared its reform and opening-up policy in 1978. China is ranked third among the originating countries for immigrants. Although Thailand is not one of the main destinations for Chinese immigrants, it appears that there are many new Chinese immigrants pouring into Thailand in every region. The objective of this research is to study the causes of migration as well as the lifestyle of new Chinese immigrants in the northern region of Thailand, particularly in Chiang Mai. In the qualitative research section, the researcher collected data from the academic papers and sources from social media, as well as from interviewing the target group of 23 people in Chiang Mai province during mid-2019 until the end of 2020 by using the descriptive analysis principle. According to this research, new Chinese immigrants in Chiang Mai are among those who left China after 2000. Most of these new Chinese immigrants are in the real estate business or invest in the hospitality sector, including the “Peidu Mama” group, most of whom were born in the late 1980s. They wanted to live a quality life in a society with a slower pace and without too much pressure. Chiang Mai has high potentials economically, socially, and environmentally, and can accommodate new Chinese immigrants without causing negative impacts on the community. However, the Thai government must put in place a concrete system to accommodate these new Chinese immigrants in order to ensure that their migration would maximize benefit to the nation.

Keywords: Xinyimin, New Chinese immigrants, Reform and Opening-up policy, Globalization

ชาวจีนอพยพใหม่ในภาคเหนือ

“กรณีศึกษาในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่”

วิภาวรรณ สุนทรจามร

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คำว่า “ซินอีหมิน” หรือ “ชาวจีนอพยพใหม่” คำศัพท์คำนี้หมายถึงชาวจีนที่อพยพออกจากแผ่นดินจีนหลังจากที่รัฐบาลจีนดำเนินนโยบายการปฏิรูปและเปิดประเทศเป็นต้นมา คือตั้งแต่ปี ค.ศ.1978 การใช้ช่วงเวลาที่จีนประกาศใช้นโยบายปฏิรูปและเปิดประเทศเป็นหลักในการขีดเส้นเวลาของกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่เนื่องมาจากว่า แม้ว่าการปฏิรูปและเปิดประเทศ คือตั้งแต่ประเทศจีนสถาปนาประเทศขึ้นเป็นสาธารณรัฐประชาชนจีนขึ้นในปี ค.ศ.1949 เป็นต้นมา กระทั่งก่อนที่จีนจะดำเนินนโยบายปฏิรูปและเปิดประเทศ มีปรากฏการณ์ของกลุ่มชาวจีนที่อพยพออกนอกแผ่นดินจีน เพียงแต่ว่ามีจำนวนไม่มากนัก ตัวเลขอยู่ที่ประมาณ 2 แสน 1 หมื่นคน แต่หลังปีค.ศ.1978 เป็นต้นมา มีตัวเลขของผู้อพยพมากถึง 4 ล้านกว่าคน (朱东芹, ม.ป.ป.)

เงื่อนไขภายในของสังคมจีน ที่ส่งผลต่อการอพยพย้ายถิ่นนั้นคือ นโยบายจากการปฏิรูปและเปิดประเทศ ในปี ค.ศ.1978 จุดสำคัญมาจากสองด้านคือ ด้านนโยบายของรัฐบาลและค่านิยมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ด้านนโยบายของรัฐบาลจีนนั้นหมายถึง นโยบายเกี่ยวกับการเดินทางเข้า-ออกนอกประเทศของจีนมีการผ่อนปรนมากขึ้นกว่าสมัยก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อ ปี ค.ศ.1985 รัฐบาลจีนได้ออกประกาศเกี่ยวกับ “ระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการเดินทางเข้า-ออกประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนของพลเมืองจีน” ซึ่งประกาศฉบับนี้ได้ลดขั้นตอนเกี่ยวกับการยื่นขอเอกสารสำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะเดินทางเข้าหรือออกประเทศจีน และเป็นสาเหตุให้การอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวจีนมีความสะดวกและง่ายดายมากขึ้นอย่างยิ่ง

สำหรับเรื่องของค่านิยมที่เปลี่ยนไปนั้น หมายถึง ค่านิยมที่เกี่ยวกับเรื่อง “การติดต่อสัมพันธ์กับชาวต่างชาติ” มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยจะไม่ถูกสังคมตีตราว่าเป็นพวก “ปฏิกิริยาต่อต้านการปฏิวัติ” อีกต่อไป นอกจากนี้ เนื่องจากจีนปิดประเทศเป็นเวลานาน ทำให้ผู้คนต่างมีความประสงค์ออกไปเรียนรู้โลกกว้าง ผู้คนจำนวนหนึ่งจึงค้นหาหนทางเดินทางออกนอกประเทศ จนเกิดเป็นกลุ่มก้อนของ “ชาวจีนอพยพใหม่” ขึ้น

เงื่อนไขของการเดินทางออกนอกประเทศจีนนั้น ในช่วงเวลาที่รัฐบาลจีนเริ่มผ่อนปรนกฎระเบียบต่างๆ นั้น กลุ่มประเทศตะวันตกรวมทั้งสหรัฐอเมริกา ต่างก็มีการปรับแก้ไขนโยบายและเงื่อนไขเกี่ยวกับผู้อพยพไป ในทางผ่อนปรนมากขึ้นเช่นเดียวกัน จึงเป็นสาเหตุดึงดูดให้ชาวจีนเดินทางอพยพย้ายถิ่นฐานกันมากขึ้น จาก “รายงานการอพยพย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศ ปี ค.ศ.2003” ขององค์การเพื่อการอพยพย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศ (International Organization for Migration) ชี้ให้เห็นว่า แนวโน้มของการอพยพย้ายถิ่นฐาน นับวันจะมีจำนวนคนมากขึ้น โดยสังเกตได้จากตัวเลขของจำนวนผู้อพยพย้ายถิ่นฐานในช่วงปีค.ศ.1999-2003 มีจำนวนเพิ่มขึ้นถึง 23 ล้านคน ซึ่งตัวเลขของ 5 ปีนี้ มีจำนวนตัวเลขสูงกว่าเมื่อ 20 ปีที่ผ่านมา (郭玉聪, 2004)

สำหรับพื้นที่ปลายทางซึ่งมีชาวจีนอพยพใหม่เดินทางออกนอกประเทศจีนนั้น จะมีความหลากหลาย จากพื้นที่ทั่วประเทศจีน เช่น มณฑลฝูเจี้ยน (Fujian) มณฑลเจ้อเจียง (Zhejiang) มณฑลกว่างตุง (Guangdong) นครเซี่ยงไฮ้ (Shanghai) และกรุงปักกิ่ง (Beijing) ซึ่งจะสังเกตได้ว่ามีความแตกต่างจากชาวจีนโพ้นทะเลในยุคก่อน ซึ่งส่วนใหญ่มักจะมาจากพื้นที่บริเวณเลียบชายฝั่งทะเลทางทิศตะวันออกเฉียงใต้เป็นหลัก (郭玉聪, 2004)

โลกในยุคของโลกาภิวัตน์ (Globalization) มวลมนุษยชาติมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับสังคมโลกที่อยู่แวดล้อมตนเอง อีกทั้งยังมีศักยภาพที่จะพัฒนาให้ดีขึ้น ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่ทำให้ผู้คนบนโลกใบนี้ สินค้าต่าง ๆ ธุรกิจการค้าและการเงิน ตลอดจนวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ เกิดปรากฏการณ์การไหลหลากข้ามแดน อีกทั้งผู้คนในพื้นที่ต่าง ๆ บนโลกใบนี้มีการติดต่อไปมาหาสู่กันอย่างกว้างขวาง และแนวโน้มของการเชื่อมต่อโครงข่ายที่เพิ่มขึ้นในระดับโลกกลายเป็นเรื่องจริง ในบริบทของยุคสมัยเช่นนี้ มีกระแสที่น่าสนใจเกี่ยวกับผู้อพยพชาวจีนใหม่เกิดขึ้น สำหรับผู้อพยพชาวจีนใหม่ที่กล่าวถึงในที่นี้ จะหมายถึงชาวจีนที่เดินทางไปต่างประเทศผ่านช่องทางต่าง ๆ หลังจากการปฏิรูปและการเปิดประเทศแล้ว และหลังจากที่รัฐบาลจีนเริ่มดำเนินนโยบาย “ดู๋ยวี่ ไคฟาง” หรือ “การเปิดประเทศ” โดยมีนโยบายเปิดกว้างสำหรับผู้ที่ต้องการเดินทางออกไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศ ทำงานต่างประเทศ ตลอดจนการย้ายถิ่นฐานเพื่อไปพำนักอาศัยยังต่างประเทศ ทำให้เกิด “กระแสการเดินทางออกนอกประเทศ” และ “กระแสการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ” เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวนี้นี้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิด “กลุ่มผู้อพยพจีนใหม่” เกิดขึ้นอย่างเด่นชัด

ด้วยภูมิหลังของสังคมจีนดังกล่าวข้างต้น ทำให้เกิดกระแสของชาวจีนที่อพยพย้ายถิ่นฐานกันอย่างต่อเนื่องตั้งแต่หลังปี ค.ศ. 1978 เป็นต้นมา และสำหรับประเทศไทย โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ ก็เกิด

ปรากฏการณ์ของชาวจีนที่เดินทางอพยพย้ายถิ่นเข้าพำนักอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่เป็นจำนวนมากอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ในหัวข้อเรื่อง “ชาวจีนอพยพใหม่ในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย (กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่) ”

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสาเหตุของการก่อกำเนิดขึ้นของชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่
- 2.2 เพื่อศึกษาเหตุปัจจัยที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวจีนอพยพใหม่
- 2.3 เพื่อศึกษาลักษณะการดำรงชีวิตของชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่

3. สมมติฐานการวิจัย

- 3.1 กลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ที่ก่อกำเนิดขึ้น มีความแตกต่างจากกลุ่มชาวจีนโพ้นทะเลดั้งเดิมที่อยู่ในประเทศไทยในทุก ๆ ด้าน ชาวจีนอพยพใหม่ไม่ได้สร้างชุมชนเฉพาะของตนเองในจังหวัดเชียงใหม่
- 3.2 ยุทธศาสตร์ของประเทศจีนส่งผลให้เกิดกระแสการอพยพออกจากประเทศจีนเพื่อแสวงหาชีวิตที่ดีกว่า แต่โดยทั่วไปไม่คิดปักหลักเป็นเป้าหมายปลายทางสุดท้าย เป็นเพียงทางผ่านเพื่อเชื่อมต่อไปยังประเทศปลายทางในภูมิภาคอื่น ๆ เช่น ยุโรป สหรัฐอเมริกา แคนาดา หรือภูมิภาคอื่น ๆ
- 3.3 ชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ มักดำรงชีพด้วยการลงทุนทำธุรกิจการค้า โดยไม่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มชาวจีนโพ้นทะเลดั้งเดิมของชุมชน

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ชาวจีนอพยพใหม่ในภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่)” ผู้วิจัยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

- 4.1 ทำการศึกษาเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ “ชาวจีนอพยพใหม่” เท่านั้น โดยไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชาวจีนโพ้นทะเลรุ่นเก่า
- 4.2 ทำการศึกษาเฉพาะข้อมูลของชาวจีนอพยพใหม่ในพื้นที่เป้าหมาย คือจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น

4.3 การเก็บข้อมูลภาคสนามซึ่งเป็นข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในเชิงลึก จะเลือกสัมภาษณ์ตัวแทนของกลุ่มอาชีพของชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ที่ปรากฏให้เห็นได้อย่างเด่นชัด

4.4 การศึกษาข้อมูลประกอบงานวิจัยนี้ ข้อมูลเอกสาร ข้อมูลจากสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ตลอดจนคำให้สัมภาษณ์ล้วนเป็นข้อมูลที่เป็นภาษาจีน โดยผู้วิจัยเป็นผู้แปลและเรียบเรียง

4.5 การศึกษารวบรวมข้อมูลในงานวิจัยชิ้นนี้ ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมตั้งแต่ช่วงครึ่งหลังของปี พ.ศ. 2562 เป็นต้นมา คือก่อนเกิดการระบาดของโรคไวรัสโควิด-19 ในประเทศไทย ซึ่งการเกิดโรคระบาดในครั้งนี้

ส่งผลกระทบต่อทั้งประเทศไทยและประเทศจีน โดยเฉพาะส่งผลกระทบต่อชาวจีนอพยพใหม่ที่พำนักอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวนมาก มีความจำเป็นต้องเดินทางกลับประเทศจีนอย่างกระทันหัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการเก็บข้อมูลหลังการเหตุการณ์ระบาดใหญ่อีกครั้งหนึ่ง ในช่วงปลายปี พ.ศ.2563 เพื่อเป็นข้อมูลประกอบเพิ่มเติม

5. นิยามศัพท์

การวิจัยเรื่อง “ชาวจีนอพยพใหม่ในภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่)” ผู้วิจัยเขียนนิยามคำศัพท์ดังนี้

5.1 “**ชาวจีนอพยพใหม่**” (ซินอีหมิน) หมายถึง กลุ่มคนจีนที่เดินทางอพยพย้ายถิ่นฐานออกจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งแต่หลังจากที่รัฐบาลจีนประกาศใช้นโยบายปฏิรูปและเปิดประเทศ ในปี ค.ศ.1978 เป็นต้นมา

5.2 “**การอพยพย้ายถิ่น**” หมายถึง การย้ายที่อยู่จากที่เดิมไปที่ใหม่ ในที่นี้หมายถึง การย้ายถิ่นระหว่างประเทศ โดยอาจจะเป็นการย้ายชั่วคราวหรือถาวรก็ได้ และเหตุผลของการย้ายถิ่นพำนักร ก็มีหลายประการ เช่น ย้ายเพื่อการทำมาหากิน ย้ายเพื่อการแสวงหาชีวิตที่ดีกว่า

5.3 “**เผยตุ้มามา**” หมายถึงผู้ปกครองที่เดินทางติดตามบุตรหลานเพื่อดูแลชีวิตความเป็นอยู่ ในขณะที่บุตรหลานเข้าศึกษาเล่าเรียนในสถาบันการศึกษาที่อยู่ต่างภูมิลำเนาของตนเอง ทั้งนี้ “เผยตุ้มามา” ถ้าแปลตามคำศัพท์จะหมายถึง แม่ที่มาอยู่เป็นเพื่อนลูกในขณะที่ศึกษาในต่างถิ่น แต่สำหรับงานวิจัยนี้ หากผู้ติดตามเป็น “พ่อ” หรือญาติที่เป็นผู้ปกครองที่มาทำหน้าที่ดูแลบุตรหลานที่เข้าศึกษาอยู่ จะใช้คำว่า “เผยตุ้”

5.4 “**พื้นที่ต้นทาง**” หมายถึง ภูมิสำเนาเดิมก่อนการอพยพออกจากประเทศจีน

5.5 “**พื้นที่ปลายทาง**”และ “**พื้นที่เป้าหมาย**” ในงานวิจัยนี้จะหมายถึง จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นพื้นที่ของกรณีศึกษาของงานวิจัย

5.6 “**โลกาภิวัตน์**” หมายถึงผู้คนในประชาคมโลกไม่ว่าจะอยู่ห่างไกลกันเพียงใดก็สามารถเชื่อมโยงถึงกันได้ หรือได้รับผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วกว้างขวางเหมือนอยู่ใกล้กัน โดยผ่านระบบสื่อสารที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

5.7 “**ปฏิรูปและเปิดประเทศ**” หมายถึง เป็นนโยบายของรัฐบาลจีนที่เริ่มใช้ในปีค.ศ.1978 โดยดำเนินการปฏิรูปโครงสร้างทางการเมืองและเศรษฐกิจ รวมทั้งการเปิดประเทศสู่โลกภายนอก

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้เข้าใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ของชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ว่า เป็นกลุ่มก้อนของผู้อพยพที่มีลักษณะเช่นไร และจะสร้างผลกระทบอย่างไรต่อสังคมในชุมชนท้องถิ่น

6.2 ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ของกระแส “จีนอพยพใหม่” ตลอดจนเข้าใจสภาพภูมิ-หลังความเป็นมาของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ที่เข้ามาร่วมอยู่อาศัยและทำธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่

6.3 ทำให้มีข้อมูลในเบื้องต้นที่จะสามารถนำไปต่อยอดเพื่อจัดทำแผนในการรองรับกระแสของการอพยพย้ายถิ่นของคนกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ต่อไปในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย “ชาวจีนอพยพใหม่ในภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่)” นี้ เป็นการวิจัยแบบผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในการวิจัยเชิงปริมาณนั้น ใช้การสำรวจความคิดเห็นจากการทำแบบสอบถามของกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีนักวิชาการทางสถิติเป็นผู้วิเคราะห์และประมวลผลทางด้านสถิติ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการสุ่มตัวอย่างที่สามารถให้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมทั้งผู้ให้ข้อมูลซึ่งเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ และข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัยเป็นชาวจีนทั้งหมด การเก็บและรวบรวมข้อมูลจึงเป็นข้อมูลภาษาจีนเป็น

ส่วนใหญ่ โดยผู้วิจัยทำการแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยด้วยตนเอง ในบทนี้ผู้วิจัยนำเสนอการเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล และระยะเวลาการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในเชิงปริมาณด้วยการทำแบบสอบถาม และประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในส่วนของข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ที่พำนักอาศัยทำงานประกอบธุรกิจอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวนรวมทั้งสิ้น 23 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างนี้เป็นกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ที่พำนักอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ให้ข้อมูลด้วยการทำแบบสอบถาม จำนวน 131 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างนี้เป็นกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ ซึ่งอพยพออกจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ. 1978 เป็นต้นไป และพำนักอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ที่ให้ข้อมูลโดยการให้สัมภาษณ์ในเชิงลึก จำนวน 23 คน โดยประกอบด้วยตัวแทนจากกลุ่มคนจีนอพยพใหม่ที่ทำธุรกิจและการลงทุนในหลากหลายสาขาอาชีพในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น การลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์ บริษัทตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ ร้านอาหารจีน ร้านกาแฟ บริษัทท่องเที่ยวแบบครบวงจร โฮมสเตย์ โรงเรียนสอนภาษารวมทั้งกลุ่ม “เผยตุ๋มามา” หรือผู้ติดตามดูแลบุตรหลานซึ่งมาศึกษาในโรงเรียนนานาชาติที่จังหวัดเชียงใหม่

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

2.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่การศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากข้อมูลที่เผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์ ตลอดจนการพูดคุย ชักถามและการสัมภาษณ์ในเชิงลึกจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจและเป็นการรอบความคิดเพื่อการวางแผนงาน ตลอดจนการเขียนเนื้อหาส่วนหนึ่งเพื่อประกอบการรายงานความก้าวหน้าของงานวิจัย

2.2 การวางแผนงาน

การวางแผนงานสำหรับการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งแบ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.2.1 การวางแผนงานสำหรับการจัดทำข้อมูลเชิงปริมาณ

แผนงานในการจัดทำเนื้อหาของแบบสอบถาม แผนงานการแจกจ่ายแบบสอบถามให้กับกลุ่มเป้าหมาย และการจัดเก็บแบบสอบถามเพื่อส่งให้กับนักวิชาการสถิติทำการวิเคราะห์และประมวลผล

2.2.2 การวางแผนงานสำหรับการจัดทำข้อมูลเชิงคุณภาพ

แผนงานในการจัดทำข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นแผนงานในการหากกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ศึกษา เพื่อการสัมภาษณ์ในเชิงลึก โดยการลงพื้นที่ภาคสนาม

2.3 การลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม

2.3.1 การลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม ในส่วนของการจัดทำข้อมูลในเชิงปริมาณที่เป็นแบบสอบถาม โดยมีผู้ช่วยนักวิจัยในพื้นที่การศึกษาคือจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกจ่ายให้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งการแจกแบบสอบถามเป็น 2 ช่วง คือ

- ช่วงก่อนการระบาดของโรคโควิด-19ในประเทศไทย ตั้งแต่กลางปีจนถึงปลายปีพ.ศ.2562

- ช่วงหลังการระบาดของโควิด-19ระลอกแรกในประเทศไทย ประมาณเดือนกันยายน ปี

พ.ศ. 2563

2.3.2 การลงพื้นที่ภาคสนาม ในส่วนของการจัดทำข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยลงพื้นที่ภาคสนามที่จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลเป้าหมายในเชิงลึก ที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยการนัดหมายกับกลุ่มบุคคลเป้าหมายเป็นการล่วงหน้า โดยแบ่งเป็นหลายช่วงเวลาดังนี้

- ช่วงก่อนการระบาดของไวรัสโควิด-19 ในประเทศไทย ตั้งแต่กลางปีจนถึงปลายปีพ.ศ.2562
- ช่วงหลังการระบาดของไวรัสโควิด-19 ระลอกแรกในประเทศไทย ประมาณเดือนกันยายนปีพ.ศ.2563

2.3.3 การลงพื้นที่ภาคสนาม ในส่วนของการจัดทำข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับนักวิชาการชาวจีนซึ่งทำงานวิจัยเกี่ยวกับหัวข้อของชาวจีนโพ้นทะเลและการอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวจีนรุ่นใหม่ ณ มหาวิทยาลัย Sun Yat-sen University วิทยาเขตจูไห่ นครกว่างเจา มณฑลกว่างตุง และที่ Yunnan Academy of Social Sciences (YASS) นครคุนหมิง มณฑลยูนนาน ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ.2562

3. เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ประเภทดังนี้

- 3.1.1 แบบสอบถามภาษาจีน เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์และประมวลผลทางสถิติ
- 3.1.2 กรอบแนวคำถามเพื่อการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเป็นข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพโดยวางกรอบของแนวคำถามดังนี้
 - 1) แรงจูงใจที่ทำให้เดินทางออกจากประเทศจีนและเลือกพำนักอาศัยในจังหวัดเชียงใหม่
 - 2) การดำรงชีวิต และการเลือกทำประเภทของธุรกิจ
 - 3) ปัญหาในการดำรงชีวิต
 - 4) แผนการใช้ชีวิตในอนาคต
 - 5) สิ่งที่ชาวจีนอพยพใหม่ต้องการจากรัฐบาลไทย
 - 6) หัวข้ออื่นๆ ซึ่งควรจะมี โดยปรับตามความเหมาะสมในขณะทำการสัมภาษณ์บุคคล

เป้าหมาย

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท คือ ข้อมูลเชิงปริมาณ และ ข้อมูลเชิงคุณภาพ

3.2.1 การรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณที่เป็นแบบสอบถามในพื้นที่ศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้ทำแบบสอบถามเป้าหมาย เพื่อรวบรวมให้กับนักวิชาการสถิติเพื่อดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลในทางสถิติ

3.2.2 การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ บทสัมภาษณ์ในเชิงลึกของในพื้นที่ศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยทำการบันทึกเสียงผู้ให้สัมภาษณ์ในเชิงลึก ซึ่งเป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากการลงพื้นที่ภาคสนามในหลายช่วงเวลา และมีผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้ถอดเทปคำให้สัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลปฐมภูมิใช้สำหรับการวิเคราะห์ ข้อมูลประกอบการวิจัย

3.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนที่เป็นข้อมูลเอกสาร และข้อมูลที่เผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว หากเป็นข้อมูลภาษาจีน ผู้วิจัยจะทำการแปลและเรียบเรียงเพื่อเป็นข้อมูลพร้อมใช้ประกอบสำหรับในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการลงพื้นที่ภาคสนาม จากการสังเกตการณ์ สภาพแวดล้อม โดยทั่วไปในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยชิ้นนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน โดยแบ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีการวิเคราะห์ที่แตกต่างกันดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การวิเคราะห์ในทางสถิติ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา หรือการวิเคราะห์แบบสร้างข้อสรุป จากข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมจากแหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังผสมผสานวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในเชิงลึก โดยใช้หลักการวิเคราะห์ตามทฤษฎีแนวเรื่องเล่า (Narrative Method) หรือวิธีวิจัยแนวประวัติชีวิต (Life History Method)

5. ระยะเวลาการวิจัย

ตั้งแต่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ.2561 – 30 กรกฎาคม 2564

ผลการศึกษา กรณีศึกษาในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

หัวข้อวิจัยเรื่อง “ชาวจีนอพยพใหม่ในภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่)” ผู้วิจัยเลือกพื้นที่เป็นกรณีศึกษาเฉพาะที่จังหวัดเชียงใหม่ เพราะจากการศึกษาข้อมูลแล้วพบว่า พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีชาวจีนอพยพใหม่อยู่เป็นกลุ่มก้อนมากที่สุดของเขตพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย และจากข้อมูลทั้งเอกสาร ข้อมูลจากเว็บไซต์ ตลอดจนการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม พบว่า มีชาวจีนอพยพใหม่ที่พำนักอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ในหลากหลายอาชีพ เช่น กลุ่มนักธุรกิจลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์ เจ้าของกิจการธุรกิจ เช่น โรงแรม โฮมสเตย์ บริษัทท่องเที่ยวร่วมทุน สถาบันการสอนภาษาจีน ร้านอาหารจีน ร้านกาแฟ กลุ่ม “เผยตุ้มมา” (ผู้ปกครองที่ติดตามมาดูแลบุตรหลานเพื่อเข้าศึกษาต่อนอกภูมิลำเนาเดิม) กลุ่มคนสูงวัยที่มาใช้ชีวิตหลังเกษียณ ฯลฯ ซึ่งข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ของจีน รวมทั้งเว็บไซต์แนะนำเกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐานของจีน ต่างนำเสนอข้อมูลของประเทศที่เป็นจุดหมายปลายทาง ซึ่งหนึ่งในหลาย ๆ ประเทศที่เว็บไซต์จีนแนะนำคือ ประเทศไทย และจังหวัดเชียงใหม่ก็เป็นจุดหมายปลายทางหนึ่งของประเทศไทยที่น่าสนใจรองจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งเว็บไซต์เหล่านี้ต่างนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์ หรือการนำบุตรหลานมาเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติที่จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนการใช้ชีวิตหลังเกษียณที่จังหวัดเชียงใหม่

1. ศักยภาพจังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่เป้าหมายของชาวจีนอพยพใหม่ในเขตภาคเหนือ

ภาพรวมข้อมูลศักยภาพความสำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่จากข้อมูลการสำรวจล่าสุดที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ terrabkk.com เมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ.2562 ดังรายละเอียดดังนี้

1.1 ภาพรวมด้านเศรษฐกิจ

สำรวจภาพรวม “จังหวัดเชียงใหม่” จังหวัดหัวเมืองทางตอนเหนือของประเทศไทยซึ่งมีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศรองจาก นครราชสีมา จากลักษณะของภูมิประเทศที่อุดมสมบูรณ์เอื้ออำนวยใน

การตั้งถิ่นฐาน โดยร้อยละ 80 ของจังหวัดเป็นภูเขา และอีกร้อยละ 20 เป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำและที่ราบเชิงเขา อีกทั้งอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีอยู่ที่ 25 องศา ทำให้เชียงใหม่เป็นจังหวัดยุทธศาสตร์ทางตอนเหนือที่น่าสนใจ ประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นกว่า 1.7 ล้านคน (มากเป็นอันดับที่ 5 ของประเทศ) อีกทั้งยังมีประชากรแฝงที่อาศัยเพื่อเข้ามาทำงาน เรียนหนังสือ ในเทศบาลนครเชียงใหม่อีกประมาณ 2.5 ล้านคน และมีประชากรเข้าออกเทศบาลนครเชียงใหม่ในแต่ละวันประมาณ 2.5 แสนคน

จากประชากรในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งประชากรแฝงและประชากรจดทะเบียนที่อาศัยในตัวเมืองเชียงใหม่คาดว่าจะมีถึง 2-3 ล้านคน และถ้ารวมประชากรทั้งจังหวัดกว่า 4 ล้านคน จำนวนประชากรเป็นตัวชี้ให้เห็นถึง Demand ในตลาดของจังหวัดเชียงใหม่พอสมควร แล้วเมื่อเรามองลึกลงไปถึงอาชีพของผู้คนในจังหวัดส่วนใหญ่แล้วรายได้หลักมาจากนอกภาคการเกษตร ซึ่งมาจากภาคการทำโรงแรมและภัตตาคาร 29,786 ลบ. เป็นหลัก (ตัวเลขเมื่อเดือนมีนาคม 2561)

สำหรับภาพรวมในด้านอื่น ๆ ที่แสดงถึงศักยภาพอันโดดเด่นของจังหวัดเชียงใหม่ จนทำให้เป็นจุดหมายปลายทางที่เป็นเป้าหมายหนึ่งของกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ จากข้อมูลภาพรวมจังหวัดเชียงใหม่ ที่เผยแพร่โดยกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด ซึ่งเผยแพร่เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ.2563 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.2 สภาพทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่

เมืองเชียงใหม่มีชื่อที่ปรากฏในตำนานว่า "นพบุรีศรีนครพิงค์เชียงใหม่" เป็นราชธานีของอาณาจักรล้านนาไทยมาตั้งแต่พระยามังรายได้ทรงสร้างขึ้น เมื่อ พ.ศ. 1839 ซึ่งมีอายุครบ 720 ปี ในปี พ.ศ. 2559 และเมืองเชียงใหม่ได้มีวิวัฒนาการสืบเนื่องกันมาในประวัติศาสตร์ตลอดมา เชียงใหม่มีฐานะเป็นนครหลวงอิสระปกครองโดยกษัตริย์ราชวงศ์มังราย ประมาณ 261 ปี (ระหว่าง พ.ศ. 1839 - 2100)

ในปี พ.ศ. 2101 เชียงใหม่ได้เสียเอกราชให้แก่กษัตริย์พม่าเชื้อบุเรงนอง และได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของพม่านานร่วมสองร้อยปี จนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชได้ทรงช่วยเหลือล้านนาไทย ภายใต้การนำของพระยาภาวดีและพระยาจำบ้านในการทำสงครามขับไล่พม่าออกไปจากเชียงใหม่และเมืองเชียงแสนได้สำเร็จ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชสถาปนาพระยาภาวดีเป็นเจ้าเมืองเชียงใหม่ ในฐานะเมืองประเทศราชของกรุงเทพมหานครและมีเชื้อสายของพระยาภาวดี ซึ่งเรียกว่า ตระกูลเจ้าเจ็ดตนปกครองเมืองเชียงใหม่ เมืองลำพูนและลำปางสืบต่อมาจนกระทั่งในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ ได้โปรดให้ปฏิรูปการปกครองหัวเมืองประเทศราช ได้ยกเลิกการมีเมืองประเทศราชในภาคเหนือ จัดตั้งการปกครองแบบ

มณฑลเทศาภิบาล เรียกว่า มณฑลพายัพ และเมื่อปี พ.ศ. 2476 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ปรับปรุงการปกครองเป็นแบบจังหวัดเชียงใหม่ จึงมีฐานะเป็นจังหวัดจนถึงปัจจุบัน

ระยะทางจากจังหวัดเชียงใหม่ไปยังจังหวัดใกล้เคียง

จังหวัดลำพูน	21 กม.	จังหวัดตาก	265 กม.
--------------	--------	------------	---------

จังหวัดลำปาง	92 กม.	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	349 กม.
--------------	--------	-------------------	---------

จังหวัดเชียงราย 182 กม.

ระยะทางจากอำเภอเมืองเชียงใหม่ไปยังอำเภอต่างๆ

อำเภอแม่ริม	8 กม.	อำเภอจอมทอง	58 กม.
-------------	-------	-------------	--------

อำเภอสารภี	10 กม.	อำเภอเชียงดาว	68 กม.
------------	--------	---------------	--------

อำเภอสันทราย	12 กม.	อำเภอฮอด	88 กม.
--------------	--------	----------	--------

อำเภอสันกำแพง	13 กม.	อำเภอพร้าว	103 กม.
---------------	--------	------------	---------

อำเภอหางดง	15 กม.	อำเภอดอยเต่า	121 กม.
------------	--------	--------------	---------

อำเภอดอยสะเก็ด	18 กม.	อำเภอไชยปราการ	131 กม.
----------------	--------	----------------	---------

อำเภอสันป่าตอง	22 กม.	อำเภอเวียงแหง	150 กม.
----------------	--------	---------------	---------

อำเภอแม่ออน	29 กม.	อำเภอฝาง	154 กม.
-------------	--------	----------	---------

อำเภอแม่ว้าง	35 กม.	อำเภอแม่แจ่ม	156 กม.
--------------	--------	--------------	---------

อำเภอแม่แตง	40 กม.	อำเภอกัลยาณิวัฒนา	157 กม.
-------------	--------	-------------------	---------

อำเภอดอยหล่อ	42 กม.	อำเภอแม่สาย	174 กม.
--------------	--------	-------------	---------

อำเภอสะเมิง	54 กม.	อำเภออมก๋อย	179 กม.
-------------	--------	-------------	---------

1.2.1 การค้าชายแดน

จังหวัดเชียงใหม่เป็นหนึ่งในสองจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนที่มีพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยอีกจังหวัดคือ จังหวัดแม่ฮ่องสอนซึ่งมีพื้นที่ชายแดนติดกับสหภาพเมียนมาร์เช่นกัน โดยจังหวัดเชียงใหม่มีแนวโน้มทางการวางอุทยานโลจิสติกส์ (Logistics Parks) ให้รองรับการขยายตัวของเมือง 2 มิติคือ การจัดสร้างสนามบินนานาชาติแห่งใหม่เพื่อเป็นศูนย์กลางทางการบิน (Aviation Hub) และการพัฒนาระดับจุดผ่อนปรนทางการค้าเป็นจุดผ่านแดนถาวร ณ จุดผ่อนปรนกัวฉาวอก ณ ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยมียุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงกับภูมิภาคที่สำคัญ 2 แห่ง คือ อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Greater Mekong Subregion: GMS) และกลุ่มประเทศภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาค “ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ” (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) ผ่านทางสหภาพเมียนมา

1.2.2 การท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่เดินทางเข้ามาจังหวัดเชียงใหม่ 5 อันดับแรก ได้แก่ นักท่องเที่ยวประเทศจีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา และอังกฤษ ตามลำดับ รายได้จากนักท่องเที่ยว ปี 2558 นักท่องเที่ยวสร้างรายได้แก่จังหวัด 82,570.24 ล้านบาท

1.2.3 การต่างประเทศ

- สถานกงสุลต่างประเทศ

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นสถานที่ตั้งของสถานกงสุลต่างประเทศ 22 แห่ง กงสุลใหญ่ จำนวน 5 แห่ง กงสุลกิตติมศักดิ์ จำนวน 17 แห่ง

- ความสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้อง

จังหวัดเชียงใหม่ได้ลงนามสถาปนาความสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้องกับนครและเมืองต่างๆ โดยเฉพาะกับประเทศจีน ดังนี้

- 1) จังหวัดเชียงใหม่กับ นครเซี่ยงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยลงนามความสัมพันธ์ เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2543 (MOU)
- 2) จังหวัดเชียงใหม่ กับ นครชิงเต่า สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยลงนามความสัมพันธ์ เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2551 (MOU)

- 3) จังหวัดเชียงใหม่ กับ นครฉงชิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยลงนามความสัมพันธ เมื่อวันที่ 19 กันยายน เมษายน 2551 (MOU)
- 4) จังหวัดเชียงใหม่ กับ เมืองฮาร์บิน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยลงนามความสัมพันธ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2551 (MOU)
- 5) จังหวัดเชียงใหม่ กับ นครคุนหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยลงนามความสัมพันธ เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2552 (MOU)

หมายเหตุ MOU : Memorandum of Understanding (บันทึกความเข้าใจ)

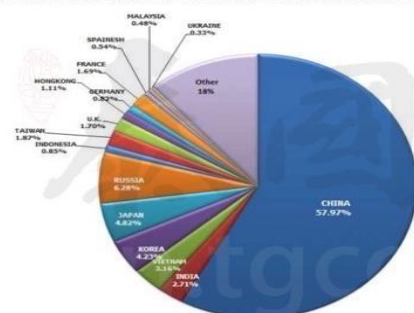
2. การพัฒนาสาธารณูปโภคหลายด้านของจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อรองรับการลงทุนจากต่างประเทศ

ข้อมูลเว็บไซต์จีนแนะนำตลาดอสังหาริมทรัพย์ไทย cn.tgcondo.com (泰国房产网) ได้นำเสนอข้อมูลเผยแพร่เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลไทยที่กำลังพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อรองรับการขยายตัวจากนักลงทุนต่างประเทศ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เชียงใหม่เป็นเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การเมืองและประวัติศาสตร์วัฒนธรรมในภาคเหนือของประเทศไทย มีประชากร 1,140,000 คน (ตัวเลขปี ค.ศ.2018) เชียงใหม่จึงเป็นเมืองที่มีศักยภาพในการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่สำคัญมากเป็นอันดับสองรองจากกรุงเทพฯ รัฐบาลไทยกำลังมีแผนพัฒนาเชียงใหม่ในด้านสาธารณูปโภคหลายด้าน เช่น รถไฟฟ้ารางเบาความเร็วสูง และสนามบินเชียงใหม่แห่งที่สอง

到达清迈机场的国际乘客

TOURIST ARRIVAL IN THAILAND BY NATIONALITY

Source: <http://www.atta.or.th/?p=4019>

- Total of **international passengers to all Thailand airports is 39,851,838** people in 2018 from Jan-Oct.
- In 2018, there is **1,279,868** international passengers to CM airport which **increase from 2017 of 1,089,734 passengers by 17.4%** (AOT, 2018).

ภาพประกอบ : แสดงจำนวนผู้โดยสารต่างประเทศที่เดินทางสู่สนามบินเชียงใหม่

ที่มา: <http://cn.tgcondo.com/item/264-chiangmai-airport>

2.1 โครงการจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ขยายสนามบินเชียงใหม่

ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยว และเชียงใหม่ก็เป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญ สนามบินนานาชาติเชียงใหม่ (Chiangmai International Airport) ซึ่งตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของเขตคูเมืองเก่า ปัจจุบันอาคารชั้นที่หนึ่ง เป็นที่ทำการของสายการบินภายในและระหว่างประเทศ ชั้นสองสำหรับผู้โดยสาร เดินทางไปยังต่างประเทศ ปัจจุบันมีสายการบินระหว่างจังหวัดเชียงใหม่กับจังหวัดอื่นๆ ประมาณ 30 จังหวัด เฉพาะสายการบินจากประเทศจีนบินตรงถึงสนามบินเชียงใหม่มีมากกว่า 20 สายการบิน และสายการบิน ต่างประเทศอื่น ๆ อีกกว่า 10 สายการบิน และที่สนามบินเชียงใหม่ ชาวต่างชาติสามารถขอวีซ่าเข้าเมืองแบบ visa on arrival ได้

โครงการจัดสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานในปัจจุบันของจังหวัดเชียงใหม่มีดังนี้

ขณะนี้ รัฐบาลไทยอนุมัติให้มีการขยายสร้างสนามบินเชียงใหม่ในปี ค.ศ.2022 บนเนื้อที่ 2,640,000 ตารางเมตร ซึ่งจะทำให้สนามบินเชียงใหม่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับสามในภูมิภาค

2.2 โครงการจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน สร้างสนามบินนานาชาติแห่งใหม่ที่จังหวัดลำปาง

ภาพประกอบ: สนามบินนานาชาติแห่งใหม่ที่จังหวัดลำปาง

ที่มา: <http://cn.tgcondo.com/item/264-chiangmai-airport>

ในปี ค.ศ.2019 รัฐบาลไทยได้อนุมัติให้มีการสร้างสนามบินนานาชาติแห่งใหม่ Queen Jammathewi New International Airport ขึ้นในจังหวัดลำปางซึ่งอยู่ติดกับจังหวัดเชียงใหม่ โดยจะเริ่มก่อสร้างในปี ค.ศ. 2023

2.3 โครงการจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ระบบรถไฟฟ้ารางเบา (Light Rail Transit : LRT)

ระบบรถไฟฟ้ารางเบา (Light Rail Transit : LRT) เป็นระบบหลักที่จะดำเนินการจัดสร้างขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 3 เส้นทาง คือ

1) สายสีแดง ช่วงโรงพยาบาลนครพิงค์-แยกแม่เหียะสมานสามัคคี

2) สายสีน้ำเงิน ช่วงสวนสัตว์เชียงใหม่-แยกศรีบัวเงินพัฒนา

3) สายสีเขียว ช่วงแยกรวมโชคมีชัย-ท่าอากาศยานเชียงใหม่ โดยมีทางเลือกโครงข่ายอยู่ 2 รูปแบบ คือ โครงข่าย A (โครงสร้างทางวิ่งผสมระหว่างใต้ดินและระดับดิน) และโครงข่าย B (โครงสร้างทางวิ่งระดับดินทั้งหมด)

โครงการระบบขนส่งมวลชนจังหวัดเชียงใหม่ สายสีแดง (โรงพยาบาลนครพิงค์-แยกแม่เหียะสมานสามัคคี) ตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.การร่วมลงทุนระหว่างรัฐบาลและเอกชน พ.ศ.2562 ได้ดำเนินการเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 9.00-12.00 น. ณ ห้องบอลรูม 1 โรงแรมดิเอ็มเมอรัลด์ ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพมหานคร

基建项目3: 清迈轻轨(LRT)

ภาพประกอบ : รถไฟฟ้ารางเบา (Light Rail Transit : LRT)

ที่มา: <http://www.chiangmai-transitredline.com/background.html>

2.4 โครงการจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน โครงการรถไฟความเร็วสูงสายกรุงเทพ – เชียงใหม่

การเดินทางจากกรุงเทพฯ ถึงเชียงใหม่ รถไฟความเร็วสูง ใช้เวลาเดินทาง 3.5 ชั่วโมง เป็นโครงการที่รัฐบาลไทยลงนามการจัดสร้างกับบริษัทของประเทศญี่ปุ่น ตั้งแต่ปี ค.ศ.2017

โครงการรถไฟความเร็วสูงสายกรุงเทพ – เชียงใหม่ แบ่งเป็น 2 ระยะได้แก่ กรุงเทพ-พิษณุโลก และ พิษณุโลก-เชียงใหม่ ระยะทางรวม 669 กม. โดยเป็นรถไฟที่สามารถวิ่งด้วยความเร็วสูงสุด 300 กม./ชม. ใช้เวลาเดินทางทั้งหมดประมาณ 3.16 ชั่วโมง ซึ่งทีมกรุ๊ปได้ทำการศึกษาความเหมาะสมด้านวิศวกรรม เศรษฐกิจ สังคมการเงิน ออกแบบกรอบรายละเอียดจัดทำเอกสารประกวดราคาและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตลอดจนจัดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งนี้ การพัฒนารถไฟความเร็วสูงเป็นการยกระดับคุณภาพการเดินทางทั่วประเทศให้มีความสะดวกรวดเร็วและปลอดภัยมากยิ่งขึ้นและเป็นแนวทางหนึ่งของการสร้างการขนส่งอย่างยั่งยืน (Sustainable transportation) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเดินทางและขนส่งสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ จะช่วยเติมเต็มโครงข่ายการคมนาคมในภาคเหนือ ให้รถไฟเป็นทางเลือกหลักในการเดินทางที่รวดเร็วและปลอดภัย เอื้อให้เกิดการพัฒนาเมืองตามแนวเส้นทาง ทั้งยังช่วยลดการสร้างก๊าซเรือนกระจกเนื่องจากใช้พลังงานไฟฟ้า

曼谷 – 清迈高铁将于2020年通车

- 从曼谷到清迈只要3.5小时
- 2017年6月6日与日本签署铁路发展协议
- 采用日本“新干线”技术，速度可达250公里/小时

ภาพประกอบ: รถไฟความเร็วสูงสายกรุงเทพ – เชียงใหม่

ที่มา: <https://www.teamgroup.co.th/th/portfolio/sustainable-transport/>

3. ศักยภาพด้านการศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์รวมสถาบันการศึกษานานาชาติ

ปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่ มีสถาบันการศึกษานานาชาติ ตั้งแต่ในระดับอนุบาล ประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษา ทำให้เป็นสิ่งที่ดึงดูดผู้ปกครองนักเรียนจีนให้ความสนใจพาบุตรหลานมาเข้าศึกษาที่โรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่เป็นจำนวนมาก ทำให้โรงเรียนนานาชาติของจังหวัดเชียงใหม่ มีสัดส่วนของนักเรียนจีนค่อนข้างมาก และทำให้เกิดกลุ่มก้อนของชาวจีนซึ่งพำนักอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ที่เรียกว่า “เผยตุ้มามา” ซึ่งเดินทางติดตามมาดูแลบุตรหลานที่มาเข้าศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ ตามข้อมูลซึ่งเว็บไซต์ของจีนได้นำเสนอข้อมูลแนะนำโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางแสดงรายละเอียดโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลอ้างอิงจาก <https://reviewinter.net/> (ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2562)

ชื่อสถานศึกษา	สัดส่วนนักเรียนจีน	อายุ/ปี	หลักสูตรการสอน/ ค่าเทอม:ปี
1.Prem Tinsulanonda International School 普林国际学校	15%	3-18	IB 330,240 บาท
2. Chiang Mai International School 清迈国际学校	10-15%	4-18	America (AP) 281,000 บาท
3. Lanna International School 兰纳国际学校	20%	3-18	British IGCSE, A-LEVEL 145,400 บาท
4. Grace International School 格蕾丝国际学校	12-15%	5-18	America (AP) 166,000 บาท
5. American Pacific International School 美国太平洋国际学校	50% (+)	8-18/ 18 ต.-10 ปี	America IB (PYP, MYP) 207,650 บาท
6. Nakornpayap International School NIS 国际学校	30%	3-18	America (AP) 140,000 บาท
7. Panyaden International School 潘雅顿国际学校	15-20%	2-12	British 187,200 บาท

ชื่อสถานศึกษา	สัดส่วนนักเรียน จีน	อายุ/ปี	หลักสูตรการสอน/ ค่าเทอม:ปี
8. Singapore International School Chiangmai –SISB 新加坡国际学校	25%	2-12	Singapore and British courses 258,300 บาท
9. Christian German School Chiangmai 德国基督教国际学校	2%	1-18	German International School 133,000 บาท
10. Unity Concord International School Unity 国际学校	33%	2-12	America 209,000บาท
11. Ambassador Bilingual School ABS 国际学校	20%-25%	18ด.- 18 ปี	America สองภาษา 80,000บาท
12. Satit Bilingual School of Rangsit University 兰实大学双语实验学校清迈分校	20%	2-18	IB(PYP), IGCSE, A-LEVEL 185,700บาท
13. Varee International School 华丽国际学校	25%	3-18	British IGCSE, A-LEVEL 130,000บาท
14. Meritton International school	20%	2-12	British 88,000 บาท
15. Chiang Mai Montessori school 蒙特梭利国际学校	5%	-	America 189,000 บาท
16. Hana Christian International Kindergarten-Hana Christian 国际幼儿园	5%	-	British 100,000 บาท
17.American Chinese International school 美中国际学校	60%	3-18	America 150,000บาท
18. Siriaunda school 安德鲁斯圣公会学	1%	3-18	Singapore 120,000

ชื่อสถานศึกษา	สัดส่วนนักเรียน จีน	อายุ/ปี	หลักสูตรการสอน/ ค่าเทอม:ปี
19. Little Stars Ambassador Bilingual School 小星星双语学校	(ไม่มีข้อมูล)	3-18	America 100,100 บาท
20. Sarasas witaed Chiang Mai school 清迈萨拉沙国际学校	25%	3-18	สามภาษา ไทย- จีน- อังกฤษ 90,000บาท
21. Meritton British International school 弥尔顿国际学校	20%	3-18	British 88,000 บาท
22. Bright seeds International Kindergarten 国际幼儿园	(ไม่มีข้อมูล)		85,000 บาท
23. Chiang Mai Kiddee Kindergarten Kiddee 幼儿园	(ไม่มีข้อมูล)		81,000 บาท
24. Kindergarten sunshine 阳光幼儿园	5%		สองภาษา อังกฤษ 70% ไทย 30% 70,000 บาท

จากข้อมูลตามตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่า ในจังหวัดเชียงใหม่ นอกจากจะมีสถาบันการศึกษานานาชาติจำนวนมากแล้ว ในส่วนของค่าเล่าเรียนเมื่อเทียบกับโรงเรียนนานาชาติของจีน ทั้งในกรุงเทพฯ และนครเชียงใหม่ ค่าเล่าเรียนจะมีอัตราที่สูงกว่าของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่หลายเท่าตัว อย่างเช่น โรงเรียนนานาชาติแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ที่มีอัตราค่าเล่าเรียนต่ำที่สุดในบรรดาโรงเรียนนานาชาติในกรุงเทพฯ จะอยู่ที่ 80,000 หยวน -160,000หยวน/ปี (ประมาณ 400,000-800,000บาท) และมีบางแห่งที่มีค่าเล่าเรียนสูงถึง 270,000หยวน/ปี (ประมาณ 1,350,000บาท)

นอกจากปัจจัยเรื่องค่าเล่าเรียนของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่มีอัตราต่ำกว่าของจีนแล้ว ก็ยังมีอีกหลายปัจจัย เช่น การเข้าศึกษาในโรงเรียนนานาชาติของจีนนั้น ไม่ได้อยู่ที่มีเงินก็สามารถเข้าเรียนได้ เพราะโรงเรียนนานาชาติที่อยู่ในประเทศจีน มักจะให้สิทธิในการเข้าเรียนแก่บรรดาลูกหลานของชาวต่างชาติที่พำนักอาศัยอยู่ในประเทศจีนเป็นอันดับแรก และโรงเรียนนานาชาติในประเทศจีนก็ไม่ได้มีอยู่ใน

ทุกเมืองของประเทศจีน ส่วนใหญ่มักจะเปิดในเมืองใหญ่ ๆ ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของจีน เช่น กรุงปักกิ่ง เซี่ยงไฮ้ เซินเจิ้น กวางเจา ซึ่งหากชาวจีนที่ไม่ได้มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในพื้นที่เหล่านี้ ก็จำเป็นจะต้องอพยพย้ายเมือง และเมื่อเปรียบเทียบกับ การส่งบุตรหลานออกไปต่างประเทศและได้เข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งมีหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐานอย่างเช่นที่จังหวัดเชียงใหม่แล้ว จึงทำให้โรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่เป็นจุดสนใจดึงดูดให้ผู้ปกครองชาวจีนพาบุตรหลานมาศึกษาต่อเป็นจำนวนมาก และการส่งบุตรหลานที่ยังอยู่ในวัยเด็กเล็กตั้งแต่อนุบาลหรือประถมศึกษา หรือแม้กระทั่งในระดับมัธยมศึกษาออกมายังต่างแดนเช่นนี้ เป็นสาเหตุทำให้ครอบครัวชาวจีนเหล่านี้จำเป็นจะต้องมีผู้ติดตามเดินทางมาดูแลการใช้ชีวิตของบุตรหลานในระหว่างที่ลูกหลานเข้าศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนนานาชาติที่เชียงใหม่ด้วย

ตารางเปรียบเทียบอัตราค่าเล่าเรียนของโรงเรียนนานาชาติในกรุงปักกิ่งและนครเซี่ยงไฮ้

ข้อมูล ณ สิงหาคม พ.ศ.2562

北京国际学校名称	学费 (RMB/年)	曼谷国际学校名称	学费 (RMB/年)	上海国际学校名称	学费 (RMB/年)
力迈中美国际学校	8-16万	Bankok国际学校 (ISB)	14-16万	德威英国国际学校	21.2-25.1万
北京顺义国际学校	17-20万	Wells国际学校	8-32万	上海协和国际学校	19.2-20.7万
德威英国国际学校	17-20万	帕塔纳国际学校	7-11万	上海美国国际学校	16.4-17.7万
加拿大国际学校	14-20.8万	美国国际学校	7-11万	李文斯顿美国学校	15.6-16.9万
哈罗国际学校	16-25万	KIS国际学校	8-12万	上海长宁国际学校	18-20万
鼎石国际学校	23-27万	圣约翰玛丽学校	4-7万	上海新加坡国际学校	15.5万-20万
常春藤国际学校	14.2-19.7万	丽晶国际学校	8-12万	上海西华国际学校	18-20万
乐成国际学校	20-27万	曼谷国际中学	7-8万	上海博华教育国际中心	18-20万
京西国际学校	17.5-22.8万	Ekkamai国际学校	4-5万	上海耀中国际学校	22-24.5万

ภาพประกอบ <http://www.wanyigloble.com/wap/details.php?lm=148&id=321>

4. ศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ในด้านธุรกิจลงทุนอสังหาริมทรัพย์และเหมาะเป็นบ้านหลังที่สอง

นอกเหนือจากศักยภาพในด้านต่าง ๆ จากข้อมูลในช่วงต้นแล้ว เชียงใหม่ยังเป็นเมืองน่าลงทุนในด้านอสังหาริมทรัพย์อีกด้วย ข้อมูลของสถานีวิทยุออนไลน์ www.qingting.fm (蜻蜓 FM 在线广播) ในรายการของนักจัดรายการ “เสี่ยวตัน” (XiaoDan) (ข้อมูล ณ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2562) ได้นำเสนอข้อมูล “อสังหาริมทรัพย์ไทยน่าลงทุน” ดังข้อมูลต่อไปนี้

ประเทศไทยมีกรุงเทพฯ เป็นเมืองหลวง เป็นศูนย์กลางในทุก ๆ ด้าน มีประชากร 1 ใน 5 ของประเทศ อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ มีชาวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศไทยในปี ค.ศ. 2017-2018 จำนวน 300 กว่าล้านคน

ในจำนวนนี้เป็นชาวจีนกว่า 100 ล้านคน ซึ่งตัวเลขนี้คิดเฉพาะที่เป็นนักท่องเที่ยว ยังไม่ได้นับรวมนักเรียน นักศึกษา หรือนักลงทุนจีนอื่นๆ

สิ่งที่น่าสนใจคือเพราะเหตุใด พื้นที่เล็ก ๆ ของกทม.หรือในเชียงใหม่ จึงเป็นที่สนใจของนักลงทุนด้าน อสังหาริมทรัพย์ จึงขอยกศักยภาพด้านบวกของกทม.และเชียงใหม่ดังนี้

1. การซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่เป็นห้องชุด คนต่างชาติสามารถถือครองสิทธิ์ได้ 100% ในประเทศจีนทำไม่ได้
2. ห้องชุด 20 กว่าตรม.จะอยู่อย่างไร จะอยู่ได้ 2 คนจริง ๆ หรือไม่ ตอบว่าอยู่ได้ เพราะเป็นพื้นที่ใช้สอยจริงๆ ไม่เหมือนในจีนหรือฮ่องกง และราคาก็ไม่แพงนัก
3. ภาษีต่ำ และไม่ซับซ้อน คิดเพียง 1% ในการโอนกรรมสิทธิ์

-การขายต่อ ถ้าเป็นเจ้าของผู้ถือครองกรรมสิทธิ์ หากถือครองไม่เกิน 5 ปี จะเสียภาษีการโอนกรรมสิทธิ์ในอัตรา 3.3 % หากเป็นเจ้านานกว่านั้น จะเสียภาษีเพียง 0.5 %

-การให้ผู้อื่นเช่าอยู่อาศัย หรือขายต่อ รายรับไม่ต้องเสียภาษี

-การโอนกรรมสิทธิ์ให้ลูกหลาน ไม่ต้องเสียภาษี

4. กรุงเทพฯ และเชียงใหม่ เป็นแหล่งรวมของสถาบันการศึกษานานาชาติที่เพียบพร้อม มีมาตรฐานและคุณภาพสูง คณาจารย์มาจากอังกฤษ อเมริกา เป็นเจ้าของภาษาโดยตรง ค่าใช้จ่ายต่ำกว่าในประเทศจีนหลายเท่าตัว

เมื่อเทียบราคาค่าเล่าเรียนระหว่างโรงเรียนฮาร์วาร์ด ที่เซี่ยงไฮ้ จะอยู่ที่ประมาณ 2.7 แสนหยวน/ปี แต่ที่กรุงเทพฯ ค่าเล่าเรียนจะอยู่ที่ 1.5 แสนหยวน / ปี เท่านั้น และบรรยากาศในโรงเรียนก็มีเด็กจากนานาประเทศทั่วโลก

5. การรักษาพยาบาลมีคุณภาพสูงอยู่ในระดับต้น ๆ ของโลก และค่ารักษาพยาบาลต่ำกว่าในยุโรป อเมริกา ภาษาไม่เป็นปัญหา เพราะโรงพยาบาลที่เป็นแบบนานาชาติจะมีล่ามแปลภาษาทุกภาษา มีพยาบาลนำรถเข็นมารับถึงรถแท็กซี่ ซึ่งราคาค่าบริการ จะเท่ากับที่ปักกิ่ง เซี่ยงไฮ้ แต่บริการดีกว่าหลายเท่าตัว

6. การเดินทาง เส้นทางรถไฟสามารถไปได้รอบทิศ จากจีนไปมาเลเซียต้องผ่านประเทศไทย

และนับเป็นวงกลมเศรษฐกิจของอาเซียน ที่บางซื่อมีสถานีกกลางขนาดใหญ่เป็นฮับในระดับภูมิภาค

7. ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ทางตะวันออกของไทยติดทะเล เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ จะคล้ายกับเซินเจิ้น จะได้รับสิทธิพิเศษในการลงทุนหลายประการ

5. ศักยภาพทางด้านสังคม เชียงใหม่เหมาะเป็นที่พำนักหลังเกษียณ

ศักยภาพของเชียงใหม่ ในวันที่โลกมีแต่ผู้สูงวัย การใช้ชีวิตหลังเกษียณ จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ชาวต่างชาติสนใจจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งข้อมูลจากเว็บไซต์แนะนำการย้ายถิ่นของจีน www.vengavisa.com (威嘉出国网) ได้นำเสนอข้อมูลแนะนำชาวจีนให้มาใช้ชีวิตหลังเกษียณที่เชียงใหม่ เนื่องจากมีปัจจัยบวกในหลายด้านดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2563)

ข้อมูลระบุว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่ถูกเลือกให้เป็นสถานที่พำนักหลังเกษียณ ติดอันดับต้นๆ ของโลก เนื่องจากผู้สูงวัยจาก ประเทศญี่ปุ่น รัสเซีย จีน อเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย มีตัวเลขการขอวีซ่าแบบพำนักหลังเกษียณจำนวนมากถึง 4 แสนคน และยังมีเพิ่มขึ้นตลอดเวลา ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 6 ของประเทศที่ได้รับการเลือกให้เป็นที่พักหลังเกษียณ เนื่องจากปัจจัยในด้านบวกดังต่อไปนี้

1. มาตรการของรัฐบาลไทยที่ดึงดูดความสนใจของชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวจีน เพราะมีนโยบายยินดีให้ชาวต่างชาติซื้อบ้านและใช้สิทธิถือวีซ่าเกษียณอายุเพื่อพำนักในประเทศไทยได้ ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ดีมาก เพราะหากเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ เช่น ที่แคนาดา ผู้ยื่นประสงค์จะขอเข้าพำนัก เมื่อมีอายุมากกว่า 35 ปีขึ้นไป จะเป็นข้อกำหนดว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีที่ยื่นขอวีซ่าย้ายถิ่นฐานจะต้องถูกตัดคะแนนเรื่องอายุเกินเกณฑ์ที่กำหนด และเมื่ออายุเกิน 50 ปี ก็จะไม่สามารถยื่นขอพำนักเป็นการถาวร ออสเตรเลีย ยุโรป ล้วนแต่มีข้อกำหนดเช่นนี้ เพราะในสังคมเหล่านี้ล้วนกำลังเผชิญหน้ากับสังคมผู้สูงวัยทั้งสิ้น แต่สำหรับประเทศไทยแล้ว กลับมีเงื่อนไขที่ไม่ซับซ้อน ขอให้เพียงบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางก็สามารถยื่นขอการมีสิทธิพำนักระยะยาวแบบผู้เกษียณอายุได้ โดยมีระยะเวลาพำนักได้อย่างถาวรนานถึง 10 ปี เงื่อนไขคือ ต้องเป็นผู้ที่มีรายได้จากเงินเกษียณอายุที่ 7 พันบาท หรือมีเงินฝากประจำในธนาคารเป็นจำนวน 150,000 หยวน (750,000 บาท) ซึ่งสำหรับคนจีนในปัจจุบันเป็นเงื่อนไขที่ใคร ๆ ก็สามารถทำได้ง่าย ๆ และเมื่อทำวีซ่าแล้ว เงินฝากประจำก้อนนี้ก็สมารถถอนออกจากบัญชีเงินฝากได้ตลอดเวลา

2. ค่าครองชีพในประเทศไทยถูกมาก ค่าจ้างแรงงานในประเทศไทยก็อยู่ในอัตราที่ต่ำ เช่น การว่าจ้างแม่บ้าน เงินเดือนจะอยู่ที่ประมาณ 1,500 หยวน (7,500 บาท) ต่อเดือนเท่านั้น และหากว่าจ้างที่ราคาสูงกว่านี้เล็กน้อยก็จะได้แม่บ้านที่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้บ้าง

ค่าอาหารต่อมื้อ จะไม่เกิน 20 หยวน (100 บาท) อาหารประเภทเนื้อสัตว์ค่อนข้างถูก ราคาไก่โลกรั่มละไม่เกิน 70-80 หยวน (400 บาท) นม กาแฟ ล้วนแต่คุณภาพดีและราคาถูกมาก

ทำให้พบว่า ครอบครัวคนไทยส่วนใหญ่ไม่นิยมปรุงอาหารเอง เพราะการรับประทานอาหารนอกบ้านทั้งอร่อย ราคาถูก และสะอาดถูกสุขอนามัย ทั้งนี้ไม่ต้องกังวลเรื่องสารพิษตกค้าง เพราะคนไทยนับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่แล้วจะจิตใจดีงาม ไม่มีการทำอาหารที่ไม่ดีมาหลอกลาย

การซักผ้า ก็ไม่จำเป็นต้องซื้อเครื่องซักผ้า เพราะตามตรอกซอกซอยในชุมชน จะมีเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ รวมทั้งมีบริการรับส่งซักรีดเสื้อผ้าถึงบ้าน การบริการดี และราคาถูก ส่วนใหญ่จะให้ความใส่ใจลูกค้าว่าสะดวกเวลาใดบ้างที่จะมารับส่งเสื้อผ้าถึงที่บ้าน

ค่าใช้จ่ายประจำเดือน รวมทั้งค่าเช่าห้อง มักจะไม่เกินที่ 6,000 หยวน (30,000 บาท) ซึ่งการใช้จ่ายในอัตรานั้นว่าสามารถใช้ชีวิตได้อย่างสุขสบาย ซึ่งถ้าคิดว่าเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับคนเกษียณอายุแล้ว 3 หมื่นต่อเดือนนั้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ได้อย่างสุขสบายไร้กังวล เมื่อเทียบกับประเทศจีนแล้ว จะต้องจ่ายเงินมากกว่าถึง 3 เท่าตัว จึงจะสามารถใช้ชีวิตในระดับนี้ได้

3. สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และภูมิอากาศรอบข้าง ทำให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุขและสุขสบาย เพราะประเทศไทยมีดินแดนที่ติดทะเล ทำให้มีอากาศร้อนและอบอุ่นตลอดทั้งปี สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคมล้วนอยู่ในสภาพที่ดีเหมาะกับการดำรงชีวิต

ประเทศไทยมีสามฤดู ร้อน ฝน และ เย็น อุณหภูมิต่ำสุดจะอยู่ที่ 17 องศา อากาศร้อน แต่ร้อนแบบมีลมทะเล ความรู้สึกจะอยู่ที่ประมาณ 35 องศา นอกจากนี้ก็ยังไม่พบปัญหามลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมในเมืองที่เป็นเขตที่อยู่อาศัย

บรรยากาศทางสังคม คนไทยนับถือศาสนาพุทธน่าจะอยู่ที่ 95% นอกจากนั้นเป็นศาสนาอื่นๆ ทั้งหมดประเทศมีวัดอยู่มากถึง 35,700 กว่าแห่ง นิยคนไทยโดยทั่วไป สามารถใช้คำศัพท์ที่มีความหมายแต่ในเชิงบวกในการนิยาม

อุปนิสัยใจคอ มีความเคารพผู้อาวุโส มีความกตัญญู มีเมตตา มีมารยาท ความเป็นมิตร ซื่อสัตย์จริงใจ มีความใจกว้างและพร้อมให้อภัย มีความละเอียดลออใส่ใจในเรื่องเล็กๆ น้อยๆ มองโลกในแง่ดี และรู้จักความพอเพียง ซึ่งเป็นจุดเด่นของอุปนิสัยคนไทย

4. คุณภาพการให้บริการดีเยี่ยม สำหรับคนที่จะพำนักในไทยประเภทการใช้ชีวิตผู้เกษียณอายุเป็นเรื่องที่สำคัญมาก อุตสาหกรรมการบริการของไทยมีคุณภาพดีและทั่วถึง เพราะยิ้มสยาม คนไทยไม่ค่อยทะเลาะกัน อย่างเช่น คนซื้อรถจักรยานยนต์สองคันชนกัน ล้มลง หลังจากลุกขึ้นมาได้ ต่างฝ่ายต่างขอโทษและเมื่อเห็นว่าไม่ได้บาดเจ็บอะไร ต่างฝ่ายก็แยกย้ายไปทำงาน ซึ่งจะไม่เกิดขึ้นที่ประเทศจีนอย่างแน่นอน คงต้องทะเลาะกันอย่างรุนแรง

อุตสาหกรรมการบริการ กระจายตัวอย่างทั่วถึงในชุมชน ทำให้การดำเนินชีวิตมีความสุขและสบาย การใช้ชีวิตหลังเกษียณจึงมีความสุขสบายมาก สินค้าที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน สามารถหาซื้อได้ทุกอย่างในร้านสะดวกซื้อใกล้บ้าน

5. จะใช้ชีวิตเกษียณที่เหมาะสมอย่างไร ควรจะซื้อบ้าน ไม่ควรเช่าห้องพัก เพราะต้องย้ายที่บ่อยครั้ง ราคาห้องพักที่จะซื้อได้ไม่แพงนัก ถ้าที่ประเทศจีน ในไต้หวัน (ไท่หล่า) หรือซันย่า แม้จะเป็นอาคารชุดที่ไม่ได้อยู่ในทำเลทอง แต่ราคามักจะสูงมาก จะอยู่ที่ประมาณ 3 ล้านหยวนต่อหนึ่งยูนิต (15 ล้านบาท) ซึ่งแพงกว่าประเทศไทยหลายเท่าตัว

การเดินทางจากตะวันออกเฉียงเหนือของจีนไปที่เกาะไหหลำ ก็ต้องใช้เวลาเดินทาง 4 ชั่วโมงกว่า ซึ่งใกล้เคียงกับการเดินทางมาที่ประเทศไทย เมื่อเทียบค่าใช้จ่ายการเดินทาง ก็จะอยู่ในอัตราเท่าๆ กัน ซึ่งเมื่อต้องใช้จ่ายเงินในจำนวนเท่านี้ที่ไหหลำ เท่ากับการใช้จ่ายที่ประเทศไทย ก็ควรจะเลือกไปที่ประเทศไทย เพราะอย่างน้อยก็ถือว่าได้เดินทางออกนอกประเทศแล้ว แต่เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตที่จะได้ ที่ประเทศไทยจะดีกว่ามาก สาเหตุนี้จึงทำให้ชาวต่างประเทศ อย่างเช่นชาวตะวันตก ก็นิยมมาใช้ชีวิตที่ประเทศไทยกันมาก การซื้อห้องพัก ก่อนจะมาใช้ชีวิตหลังเกษียณ ถือว่าเป็นการวางแผนชีวิตที่ดี

6. การใช้ชีวิตหลังเกษียณ การได้เสพสุขหลังการทำงานมาตลอดชีวิต เช่น การมาพำนักในประเทศไทย การออกกำลังกาย เช่น การว่ายน้ำ ก็มีอากาศที่เหมาะสมในการออกกำลังกายประเภทนี้ตลอดทั้งปี ดีกอล์ฟ ก็ราคาถูกกว่าในประเทศจีน การออกกำลังกายตามชายหาดก็มีหลากหลายให้เลือก และราคาถูก การ

เช่าเรือ หรือเช่าอุปกรณ์ต่างๆ หรือการดำน้ำ นอกจากนี้ยังมีสโมสรประเภทกีฬาหลากหลายให้เลือก ซึ่งถ้าอยู่ในประเทศจีนจะไม่มีทางได้สัมผัสกับบรรยากาศเหล่านี้ได้เลย

นอกจากนี้การซื้อตั๋วเครื่องบินก็จะได้รับการเสริมที่พิเศษแถมมาด้วย เช่น ซื้อตั๋วเครื่องบินหนึ่งห้อง ก็จะได้ที่เล่นฟิตเนส ได้สระว่ายน้ำ โรงภาพยนตร์ส่วนตัว สภาพแวดล้อมดีมาก มีพื้นที่สีเขียวให้พักผ่อนสายตา

7. การรักษาพยาบาล ชีวิตหลังเกษียณ การพบแพทย์ก็เป็นเรื่องที่จำเป็น ซึ่งการรักษาพยาบาลของประเทศไทยมีคุณภาพสูงเท่ากับที่ยุโรป แต่เสียค่าใช้จ่ายเพียงหนึ่งในสามของยุโรป ทำให้มีชาวต่างชาติจำนวนกว่า 2 ล้านคน เดินทางมาที่ประเทศไทยเพื่อรับการรักษาพยาบาล เช่น ผ่าตัดหัวใจ รักษา มะเร็ง ศัลยกรรม ทันตกรรม การทำเด็กหลอดแก้ว ฯลฯ ราคาการรักษาพยาบาลของโรงพยาบาลเอกชนในไทย จะเทียบเท่ากับโรงพยาบาลระดับสามดาวของจีน แต่การบริการจะดีกว่ามาก และเป็นระบบดีมาก ซึ่งอาจจะซื้อประกันในประเทศไทยก็ได้ ซึ่งในประเทศจีนยังไม่มีระบบแบบนี้ อีกทั้งยังมีล่ามแปลให้ทุกภาษา

ระยะทางจากจีนถึงไทยก็ไม่ไกลมาก กรุงเทพฯ-คุนหมิง 1,200 กม. เมืองเอก เมืองรองในจีน มักจะมีเครื่องบินบินตรงถึงไทย ระยะเวลาการเดินทางก็จะอยู่ที่ 2 ชั่วโมง 3 ชั่วโมง หรือ 4 ชั่วโมง ซึ่งเปรียบกับภูมิภาคอื่นๆ แล้วก็ดีว่ามาก

จากข้อมูลข้างต้นที่ได้ทำการสืบค้นมา แสดงให้เห็นว่า เชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สังคมและมีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่แข็งแกร่งมาช้านาน อีกทั้งสภาพของภูมิประเทศของเชียงใหม่ที่มีความสวยงามจนเป็นที่เลื่องลือ และแม้ว่าเชียงใหม่จะมีภูมิอากาศที่ร้อน แต่จัดว่าร้อนไม่รุนแรงนัก จึงทำให้เชียงใหม่เป็นจุดหมายปลายทางหนึ่งของกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงกำหนดให้เชียงใหม่เป็นพื้นที่กรณีศึกษา

ชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่

การศึกษา “ชาวจีนอพยพใหม่ในภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่)” ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในส่วน
ของงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาจากข้อมูลปฐมภูมิด้วยการลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มบุคคล
เป้าหมายในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 23 คน ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและข้อมูล
ที่เผยแพร่บนสื่อสังคมออนไลน์และเว็บไซต์ต่าง ๆ

ผลการศึกษาแบ่งออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ เพื่อศึกษาสาเหตุของการก่อกำเนิดขึ้นของชาวจีน
อพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาเหตุปัจจัยที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการอพยพย้ายถิ่นฐานของชาว
จีนอพยพใหม่ เพื่อศึกษาลักษณะการดำรงชีวิตของชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่

1. ปรากฏการณ์ของการอพยพย้ายถิ่นฐาน

การเกิดปรากฏการณ์ของชาวจีนอพยพใหม่ที่ลี้ภัยเข้าสู่จังหวัดเชียงใหม่เป็นจำนวนมากในช่วง
หลายสิบปีมานี้ หากมองย้อนกลับไปที่กระแสของการอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวจีนและทั่วโลก จากข้อมูลของ
รายงานขององค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) พบข้อมูลที่น่าสนใจว่า ประเทศจีนจัดอยู่
ในอันดับสามของโลกที่มีพลเมืองอพยพย้ายถิ่นฐานไปยังประเทศเป้าหมายต่างๆ ทั่วโลก และชาวจีนอพยพใหม่
ที่อาศัยพำนักอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ก็เป็นกลุ่มก้อนที่อยู่ในกระแสในการอพยพเหล่านี้

1.1 ภาพรวมของกระแสการอพยพย้ายถิ่นทั่วโลก

จากการศึกษาข้อมูลของรายงาน(ฉบับภาษาจีน) ขององค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน
(World Organization for Migration IOM (องค์กรนี้ มีประเทศที่เป็นสมาชิกจากปี ค.ศ. 2000 อยู่ที่ 76
ประเทศ และตัวเลขของปีค.ศ.2019 มีสมาชิกอยู่ที่ 173 ประเทศ) ฉบับล่าสุดประจำปี ค.ศ.2020 ซึ่งเก็บ
ข้อมูลถึง ณ วันที่ 30 มิถุนายน ค.ศ.2019 ได้แสดงตัวเลขของผู้อพยพในทั่วโลก ปัจจัยที่เป็นตัวผลักดันให้เกิด
การอพยพ ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการอพยพ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จากการประมาณตัวเลขของผู้อพยพในทั่วโลก ณ ปัจจุบัน ประมาณตัวเลขอยู่ที่ 272 ล้านคน และใน
จำนวนเกือบ 2 ใน 3 นี้ เป็นผู้อพยพที่ใช้แรงงาน (ข้อมูลจาก United Nations Department of Economic
and Social Affairs กรมเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ UN DESA, 2019 : International Labor
Organization องค์การแรงงานระหว่างประเทศ ILO , 2018) ซึ่งจากข้อมูลตัวเลขเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่า คนส่วน

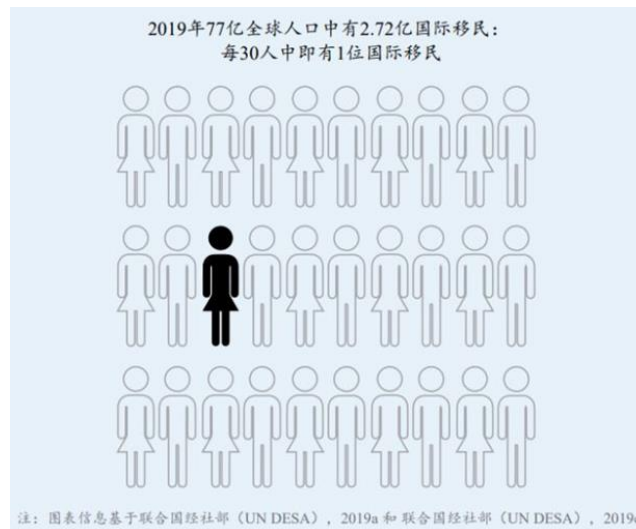
ใหญ่บนโลกนี้จำนวน 96.5% ยังคงอาศัยอยู่ในถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเอง แต่อย่างไรก็ตาม จำนวนตัวเลขของผู้อพยพนั้นก็สูงกว่าที่ได้เคยพยากรณ์ไว้ว่าก่อนหน้านี้ว่า เมื่อถึงปี ค.ศ.2050 ทั่วโลกจะมีจำนวนผู้อพยพย้ายถิ่นฐานอยู่ที่ราว 230 ล้านคน คิดเป็นจำนวน 2.6% ของจำนวนประชากรโลก (世界移民报告 2020, p.21)

ในปี ค.ศ.2019 ผู้อพยพย้ายถิ่นฐานทั่วโลกมีจำนวน 272 ล้านคน (คิดเป็นจำนวน 3.5 % ของจำนวนประชากรโลก) จำนวนผู้อพยพย้ายถิ่นฐานทั่วโลก 52 % เป็นเพศชาย และ 48 % เป็นเพศหญิง 74 % ของผู้อพยพย้ายถิ่นฐานทั่วโลกอยู่ในช่วงอายุที่เป็นวัยทำงาน (20 - 64 ปี) ประเทศอินเดียเป็นประเทศต้นทางของผู้อพยพย้ายถิ่นฐานอันดับหนึ่งของโลก ส่วนประเทศจีนเป็นอันดับสามของโลก (世界移民报告 2020, p.22)

ปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่และความซับซ้อนของกระบวนการอพยพย้ายถิ่นฐาน จากหลักฐานหลายประการแสดงให้เห็นว่า ปัญหาเรื่องของการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก ปัญหามลพิษของสภาวะอากาศ กำลังเป็นปัญหาภัยคุกคามการดำเนินชีวิตของผู้คนบนโลกใบนี้ ซึ่งนับวันก็ทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกที และนี่จึงเป็นอีกปัจจัยหลักที่ทำให้ผู้คนบนโลกคิดถึงเรื่องของการอพยพย้ายถิ่นฐานกันมากขึ้น (世界移民报告 2020, p.25)

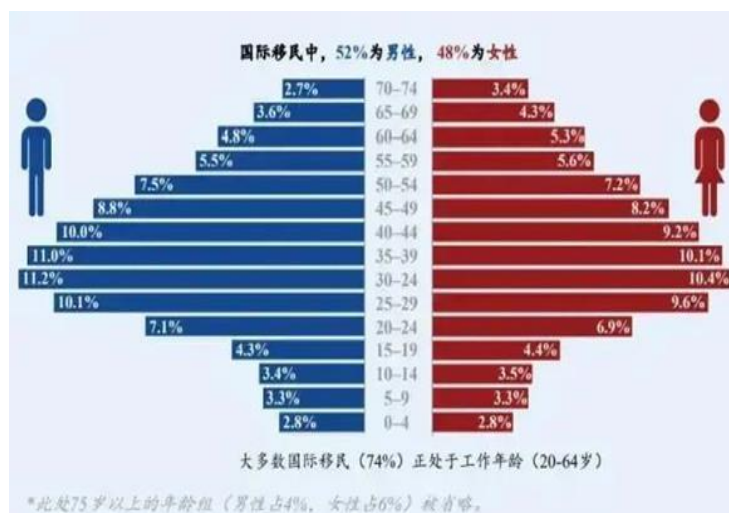
จากภาพรวมของรายงานดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าประเทศจีนเป็นประเทศต้นทางของผู้อพยพย้ายถิ่นฐานมากเป็นอันดับสามของโลก มีข้อมูลบนเว็บไซต์ zhuanlan.zhihu.com ได้เผยแพร่ข้อมูลเมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. 2020 เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวโน้มของการอพยพย้ายถิ่นฐานของทั่วโลก และผลกระทบต่อประเทศจีน โดยอ้างอิงข้อมูลจากรายงานของ IOM ประจำปี ค.ศ.2020 ไว้ดังนี้

จำนวนผู้อพยพย้ายถิ่นฐานทั่วโลกยังคงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการคาดการณ์ ผู้อพยพย้ายถิ่นฐานทั่วโลกมีจำนวน 272 ล้านคน (คิดเป็นจำนวน 3.5 % ของจำนวนประชากรโลก) นั่นหมายความว่า ในจำนวนประชากรโลกทุก ๆ 30 คน จะมีผู้อพยพย้ายถิ่น 1 คน

ภาพประกอบจาก <https://zhuanlan.zhihu.com/p/257951082>

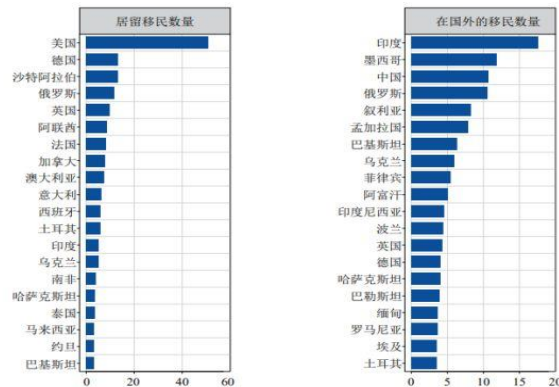
ประเทศปลายทางที่มีจำนวนผู้อพยพย้ายถิ่นฐานไปพำนักรอค้ายมากที่สุดในโลกคือ ประเทศในทวีปโอเชียเนีย (กลุ่มประเทศและหมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก รวมทวีปออสเตรเลีย) มีจำนวนผู้อพยพเทียบกับสัดส่วนของพลเมืองในประเทศสูงถึง 21.2% รองลงมาคืออเมริกาเหนือ (ประเทศอเมริกาและแคนาดา) มีอัตราส่วนอยู่ที่ 16% และอันดับสามคือกลุ่มประเทศในเอเชียกลางและเอเชียใต้ จำนวน 1% สุดท้ายคือเอเชียตะวันออกเฉียงและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ที่ 0.8 %

ภาพประกอบจาก <https://zhuanlan.zhihu.com/p/257951082>

แสดงถึงเพศและอายุของผู้อพยพในระหว่างปี ค.ศ.2000 ถึงค.ศ. 2019 อายุของผู้อพยพที่น้อยกว่า 20 ปี มีอัตราลดลง (จาก 16.4% ลดลงเหลือ 14%) นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 กลุ่มผู้อพยพในช่วงอายุ 65 ปี ขึ้นไปอยู่ในอัตราคงที่ (ประมาณ 12%)

图3. 2019年前二十位国际移民目的地国（左）和来源国（右）（单位：百万人）

来源：联合国经社部（UN DESA），2019a（访问日期：2019年9月18日）。

ภาพประกอบจาก <https://zhuanlan.zhihu.com/p/257951082>

ภาพประกอบตารางด้านซ้ายเป็นรายชื่อประเทศเป้าหมายปลายทางของผู้อพยพ
 ตารางด้านขวาเป็นรายชื่อประเทศต้นทางของผู้อพยพ
 ตารางแสดงการจัดอันดับของประเทศที่เป็นเป้าหมายปลายทางและประเทศต้นทางของผู้อพยพ
 จำนวน 20 อันดับแรกของโลก สถิติตัวเลขของปี ค.ศ.2019

ประเทศอินเดียเป็นประเทศต้นทางของผู้อพยพที่มีจำนวนมากเป็นอันดับหนึ่งของโลก มีจำนวนผู้
 อพยพ 17 ล้าน 5 แสนคน อันดับสองคือ ประเทศเม็กซิโก จำนวนผู้อพยพ 10 ล้าน 7 แสนคน

ประเทศจุดหมายปลายทางของการอพยพ 10 อันดับแรกคือ สหรัฐอเมริกา เยอรมนี ซาอุดีอาระเบีย
 รัสเซีย อังกฤษ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ฝรั่งเศส แคนาดา ออสเตรเลีย และอิตาลี

1.2 กระแสการอพยพย้ายถิ่นทั่วโลกส่งผลต่อความขัดแย้งของชาวจีน

กระแสการอพยพย้ายถิ่นและรูปแบบของการอพยพย้ายถิ่น ตามข้อมูลเว็บไซต์
zhuanlan.zhihu.com มีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบของการอพยพย้ายถิ่นฐานมีความแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค ซึ่งมักได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจ สภาพภูมิประเทศ จำนวนประชากร และปัจจัยอื่นๆ ทำให้เกิดรูปแบบการอพยพย้ายถิ่นฐานที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

สำหรับความคิดเรื่องการอพยพย้ายถิ่นฐานในประเทศจีน เนื่องจากในระยะหลายปีที่ผ่านมา ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีพลเมืองอพยพย้ายถิ่นฐานมากเป็นอันดับสามของโลก ทำให้ชาวจีนมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการอพยพย้ายถิ่นมากขึ้น และไม่ได้เป็นเรื่องน่าแปลกหรือเรื่องเลวร้ายแต่ประการใด ทำให้การอพยพย้ายถิ่นฐานกลายเป็นเรื่องใหม่ที่มีกระแสเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกฟ้าพลิกแผ่นดินในประเทศจีน

ทั้งนี้เนื่องจากว่า ประเทศในภูมิภาคเดียวกันมีการรวมกลุ่มกันทางเศรษฐกิจ (Economic Integration) ทำให้กลุ่มคนที่มีรายได้สูง มักจะมองเห็นช่องทางที่เป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการอพยพย้ายถิ่นฐาน มากกว่าผลเสียที่จะเกิดขึ้น เช่น เกี่ยวกับการจัดสรรเรื่องเงินรายได้ที่จะเสียภาษี เรื่องการลงทุนในต่างประเทศ ตลอดจนการส่งบุตรหลานไปศึกษาต่อยังสถาบันการศึกษามาตรฐานสูงยังต่างประเทศ ทำให้แนวคิดเรื่องการอพยพย้ายถิ่นฐาน กลายเป็นทางเลือกใหม่ ๆ ที่น่าสนใจในปัจจุบัน การอพยพย้ายถิ่นฐานจากในอดีตนั้น มักจะมีเป้าหมายคือ เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น แต่ปัจจุบันมักมีเป้าหมายที่หลากหลายเพิ่มเติมเข้ามา

1.3 ประวัติศาสตร์การอพยพย้ายถิ่นของชาวจีน

เมื่อศึกษาเกี่ยวกับการอพยพย้ายถิ่นของจีน จะพบว่ากระแสการอพยพย้ายถิ่นของชาวจีนนั้น เกิดขึ้น ตั้งแต่ในศตวรรษที่ 16 ซึ่งเว็บไซต์ www.csr-china.net มีข้อมูลที่แสดงถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการอพยพย้ายถิ่นตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน สามารถแบ่งปรากฏการณ์ของการอพยพย้ายถิ่นนี้เป็น 3 ระลอกใหญ่ดังนี้

-การอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวจีนระลอกที่หนึ่ง

การอพยพย้ายถิ่นของชาวจีนระลอกแรกในประวัติศาสตร์ เริ่มตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 16 และยาวนานต่อเนื่องกระทั่งถึงช่วงกลางศตวรรษที่ 19 สาเหตุหลักมาจากการขยายอิทธิพลทางการค้าและการล่าอาณานิคมของชาวยุโรป ซึ่งแผ่ขยายอำนาจมาถึงเอเชียตะวันออก ทำให้ชาวยุโรปมีความต้องการแรงงาน และชาวยุโรปเหล่านี้มีการชักจูงพ่อค้านักธุรกิจชาวจีนให้ไปลงทุนยังต่างประเทศเป็นจำนวนมาก เป้าหมายปลายทาง

ของผู้อพยพชาวจีนในขณะนั้น จะรวมศูนย์อยู่ในพื้นที่บริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีชาวจีนจำนวนหนึ่งที่อพยพไปยังประเทศญี่ปุ่นและคาบสมุทรเกาหลี สำหรับพื้นที่ต้นทางของผู้อพยพส่วนใหญ่มาจากมณฑลฝูเจี้ยน (Fujian) และมณฑลกว่างตุง (Guangdong) และมีบางส่วนมาจากมณฑลเจ้อเจียง (Zhejiang) ยูนนาน (Yunnan) และกว่างสี (Guangxi)

หลังศตวรรษที่ 18 สังคมชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศญี่ปุ่นล่มสลาย รัฐบาลจีนกับรัฐบาลเกาหลีต่างไม่อนุญาตให้ประชาชนของตนเองมีการอพยพในดินแดนระหว่างกัน ดังนั้นกระแสการอพยพของชาวจีนซึ่งยังมีอยู่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา จำเป็นต้องเปลี่ยนจุดหมายปลายทางไปยังดินแดนในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้สังคมของชาวจีนโพ้นทะเลในพื้นที่ดังกล่าวนี้เริ่มมีการพัฒนาเป็นชุมชนที่มีเอกลักษณ์ของตนเองมากขึ้น

ในช่วงก่อนปี ค.ศ.1850 กระแสการอพยพย้ายถิ่นฐานออกจากประเทศจีนระลอกใหญ่ของกลุ่มผู้ใช้แรงงานเกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง มีจุดหมายปลายทางอยู่ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระทั่งหลังช่วงปี ค.ศ. 1850 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นช่วงหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรม กลุ่มประเทศตะวันตกมีการแบ่งเค้กในพื้นที่อาณานิคม ทำให้มีงานด้านการบุกเบิกพื้นที่จำนวนมากให้เป็นพื้นที่เพาะปลูก งานการขุดและสร้างเส้นทางรถไฟ และถนนไฮเวย์ การขุดคลองส่งน้ำ การขุดเหมืองแร่ ซึ่งมีความต้องการแรงงานจำนวนมาก และเนื่องจากช่วงต้นศตวรรษที่ 19 ประเทศทางตะวันตกมีกฎหมายห้ามซื้อขายแรงงานทาสชาวผิวดำ จึงทำให้แรงงานเกิดความขาดแคลนเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นในช่วงเวลาดังกล่าว แรงงานชาวจีนจึงเป็นกลุ่มแรงงานที่เข้ามาทดแทนแรงงานทาสผิวดำ การเกิดขึ้นของสงครามฝิ่น ทำให้ราชสำนักจีนในขณะนั้นจำเป็นต้องยอมเปิดท่าเรือเพื่อธุรกิจขนส่งและการค้าทางทะเล และเปิดให้มีการรับสมัครแรงงานเพื่อเดินทางไปทำงานยังต่างประเทศในประเทศจีนได้

ตั้งแต่ศตวรรษที่ 18 กระทั่งถึงช่วงกลางศตวรรษที่ 19 จำนวนประชากรจีนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากจำนวน 100 ล้านคน ก็เพิ่มขึ้นถึง 400 ล้านคน ทำให้มีแรงงานส่วนเกินจำนวนมากในประเทศจีน ก่อให้เกิดกระแสการอพยพย้ายถิ่นฐานขึ้นทั้งภายในประเทศจีน และอพยพเดินทางออกจากประเทศจีน ในช่วงเวลาดังกล่าวนี้นี้ มีการค้าแรงงานมนุษย์สัญชาติจีนจำนวนกว่า 5 ล้านคนถูกส่งออกนอกประเทศจีน มีแรงงานชาวจีนประมาณ 5 ล้านคนถูกส่งไปทำงานในพื้นที่การเกษตรและในเหมืองแร่ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จาก การอพยพย้ายถิ่นฐานออกนอกประเทศจีนของแรงงานชาวจีนจำนวนมากเหล่านี้ ทำให้เกิดปรากฏการณ์ “พื้นที่ใดบนโลกนี้มีทะเล ที่นั่นย่อมมีชาวจีนโพ้นทะเลเดินทางไปถึง”

ในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 กระทั่งกลางศตวรรษที่ 20 นอกจากประเทศต่าง ๆ ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แล้ว ประเทศในแถบยุโรป ออสเตรเลีย และละตินอเมริกา ต่างออกข้อกำหนดจำกัดการเดิน

ทางเข้าประเทศ และการขอพำนักเพื่ออยู่อาศัยของผู้อพยพชาวจีน ทำให้ชาวจีนโพ้นทะเลในพื้นที่ต่าง ๆ ในประเทศเหล่านี้มีจำนวนลดน้อยลง รัฐบาลจีนภายใต้การปกครองของราชสำนักราชวงศ์ชิงในขณะนั้น ต้องออกมาตราการเอาผิดกับบรรดาพวกค้าแรงงานมนุษย์อย่างเข้มงวด ดังนั้น นับตั้งแต่ช่วงต้นถึงช่วงกลางศตวรรษที่ 20 กระแสของการอพยพย้ายถิ่นฐานจึงเหลือเพียงกลุ่มผู้อพยพอิสระเป็นหลัก ซึ่งจำนวนผู้อพยพเหล่านี้มักมีจุดหมายปลายทางอยู่ที่ประเทศต่าง ๆ ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในช่วงเวลานั้น อุตสาหกรรมการขนส่งและอุตสาหกรรมเหมืองแร่ อุตสาหกรรมแปรรูปและอุตสาหกรรมเกษตรของแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความทันสมัยและพัฒนาอย่างมาก นักธุรกิจชาวจีนที่ทำการค้าระหว่างประเทศมักลงทุนทำธุรกิจด้านอุตสาหกรรม ในช่วงทศวรรษที่ 1920 และ 1930 อุตสาหกรรมต่าง ๆ ของชาวจีนโพ้นทะเลเล็ดลอดก้าวหน้าไปอย่างก้าวกระโดด จึงเป็นการดึงดูดชาวจีนให้อพยพเดินทางออกนอกประเทศจีนมากยิ่งขึ้น

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง แรงงานชาวจีนกว่า 200,000 คนเดินทางไปยังยุโรปเพื่อเป็นแรงงานในโรงงานผลิตเครื่องเวชภัณฑ์ในช่วงสงคราม และผู้อพยพจำนวนหนึ่งตัดสินใจตั้งถิ่นฐานในยุโรปหลังสงคราม และการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มผู้อพยพเหล่านี้ ต่อมาได้กลายเป็นรากฐานของชนาชาวนีในประเทศต่าง ๆ ของทวีปยุโรป

-การอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวจีนระลอกที่สอง

กระแสการอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวจีนระลอกที่สอง เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหลังจากการอพยพในระลอกที่หนึ่ง จำนวนชาวจีนผู้อพยพกว่าหนึ่งล้านคน มีผู้อพยพราวหนึ่งแสนคนที่เดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางในประเทศแถบยุโรป แอฟริกา และออสเตรเลียแล้ว แต่ส่วนใหญ่ของผู้อพยพจะมีจุดหมายปลายทางในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และสำหรับพื้นที่ต้นทางของผู้อพยพเหล่านี้ส่วนใหญ่มาจากสองมณฑลเป็นหลักคือ มณฑลกว่างตุง (Guangdong) และมณฑลฝูเจี้ยน (Fujian) คิดเป็นสัดส่วนมากถึง 90% ขึ้นไปของบรรดาผู้อพยพทั้งหมด และผู้อพยพชาวจีนโพ้นทะเลกลุ่มนี้ เมื่อถึงช่วงต้นทศวรรษที่ 1950 มีจำนวนมากถึง 11 ล้านคนที่ตั้งถิ่นฐานพำนักอาศัยอยู่ในแถบประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และประมาณหนึ่งล้านกว่าคนที่กระจายตัวอยู่ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

ช่วงทศวรรษที่ 1950 กระทั่งถึงปลายทศวรรษที่ 1970 กระแสการอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวจีนที่กินระยะเวลายาวนานอย่างต่อเนื่องมากกว่าหนึ่งร้อยปีก็ได้หยุดชะงักลง เนื่องจากสถานการณ์โลกในเวลานั้นได้ก้าวเข้าสู่ภาวะของสงครามเย็น และทำให้กลุ่มประเทศทางตะวันตกก่อกระแสการต่อต้านพรรคคอมมิวนิสต์จีนขึ้น โดยทำให้กลุ่มชาวจีนโพ้นทะเลที่พำนักอาศัยอยู่ในประเทศต่าง ๆ กลายเป็นภัยคุกคามที่มีความคิดแบบ

สังคมนิยมคอมมิวนิสต์ กลุ่มชาวจีนโพ้นทะเลเหล่านี้ต้องเผชิญกับมาตรการและการกีดกันต่างๆ ของรัฐบาลในท้องถิ่นที่พำนักอาศัยอยู่ รวมทั้งประเทศเหล่านี้ยังออกกฎหมายห้ามชาวจีนเดินทางเข้าประเทศ ขณะเดียวกัน รัฐบาลจีนก็เข้มงวดเรื่องการเดินทางออกนอกประเทศของประชาชนจีน และห้ามการเดินทางเพื่อย้ายถิ่นฐานไปยังต่างประเทศ

-การอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวจีนระลอกที่สาม

กระแสการอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวจีนระลอกที่สาม เริ่มขึ้นในช่วงทศวรรษที่ 1970 ตราบจนถึงปัจจุบัน และมีการเรียกการอพยพในช่วงเวลานี้ว่าเป็น “กระแสการอพยพของ ‘ซินอีหมิน’ (ชาวจีนอพยพใหม่)” โดยจุดหมายปลายทางในช่วงแรกจะอยู่ที่ฮ่องกงและไต้หวันเป็นหลัก

กระแสการอพยพของชาวจีนอพยพใหม่ในช่วงเวลานี้ ถูกกระตุ้นด้วยปัจจัยภายนอกประเทศจีนในเวลานั้น เพราะประเทศพัฒนาในแถบตะวันตก ในช่วงกลางของทศวรรษที่ 1960 เริ่มมีการผ่อนปรนมาตรการการกีดกันผู้อพยพจากประเทศที่กำลังพัฒนา ขณะเดียวกันภายในประเทศจีนเอง ตั้งแต่หลังปี ค.ศ.1978 เป็นต้นมา รัฐบาลจีนได้ดำเนินนโยบายการปฏิรูปและเปิดประเทศ มีการผ่อนปรนและกระตือรือร้นเลิกมาตรการห้ามการอพยพย้ายถิ่นฐานไปยังต่างประเทศ ด้วยเงื่อนไขเหล่านี้ทำให้ในเวลาต่อมา กลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ และผู้อพยพจากประเทศกำลังพัฒนาจำนวนนับร้อยล้านคน ต่างย้ายถิ่นฐานไปยังจุดหมายปลายทางหลักคือ ในกลุ่มประเทศพัฒนา เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย และยุโรปตะวันตก

และในช่วงเวลานี้เอง การเกิดขึ้นของกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดความต้องการด้านแรงงาน และเทคโนโลยีเพื่อการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่มีการแลกเปลี่ยนไหลเวียนไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ทำให้ตั้งแต่ทศวรรษ 1990 เป็นต้นมา การอพยพของประชาชนในประเทศกำลังพัฒนามีเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื่องจากการเติบโตอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจจีน และการพัฒนาไปสู่ความเป็นสากลมากขึ้นทุกวันของประเทศจีน ทำให้มีนักธุรกิจชาวจีนจำนวนมากเดินทางไปทั่วโลก ภายในปี ค.ศ.2008 จำนวนผู้อพยพใหม่ชาวจีนและบุตรหลานอาจสูงถึง 10.4 ล้านคน ในจำนวนนี้มีประมาณ 1.6 ล้านถึง 1.7 ล้านคนจากฮ่องกงและไต้หวัน ประมาณ 8 ล้านคนจากจีนแผ่นดินใหญ่ และในบรรดาผู้อพยพใหม่จากจีนแผ่นดินใหญ่มากกว่า 1 ล้านคนมาจากมณฑลฝูเจี้ยน

จากข้อมูล แสดงให้เห็นถึงลักษณะของสังคมจีนและประวัติศาสตร์จีนตามที่ได้กล่าวถึงเป็นลำดับข้างต้น จึงสรุปได้ว่า กลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาใน

ครั้งนี้ เป็นกลุ่มผู้อพยพที่จัดอยู่ในระลอกที่สามของการอพยพย้ายถิ่นฐานครั้งใหญ่ของจีน และสำหรับชาวจีนอพยพใหม่ที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มักจะเดินทางออกจากประเทศจีนในช่วงหลังปี ค.ศ. 2000 เป็นต้นไป ส่วนรูปแบบของการเดินทางออกจากประเทศจีน เพื่อมาพำนักยังจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มักจะเดินทางมาในรูปแบบของนักท่องเที่ยวซึ่งเดินทางมาทำการสำรวจพื้นที่ก่อนตัดสินใจอพยพมาพำนักอาศัยอยู่เป็นระยะเวลานาน

สำหรับข้อมูลปฐมภูมิ เพื่อการศึกษาในเชิงคุณภาพนั้น ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมบทสัมภาษณ์จากกลุ่มเป้าหมายในเชิงลึก ด้วยการลงพื้นที่ภาคสนามที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยนำหลักการของทฤษฎีเรื่องเล่า (narrative research) เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล

2. กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

“เรื่องเล่าเป็นการนำพาดจุดเปลี่ยนสำคัญในการศึกษาและค้นคว้าในเชิงลึกจากประสบการณ์ของมนุษย์ประสบการณ์ชีวิตจากการคำบอกเล่าของคนคนหนึ่งนั้น ย่อมเชื่อมโยงกับโครงสร้างสังคมที่เป็นพลวัต” (พัฒนภานุ ทูลธรรม, 2020)

การวิจัยแนวเรื่องเล่า หมายถึง การวิจัยเชิงคุณภาพประเภทหนึ่งที่ใช้เรื่องราวของปัจเจกบุคคล เพื่อที่จะทำความเข้าใจชีวิตของบุคคลภายใต้บริบทของสังคมที่หล่อหลอมอยู่ (Robert as cited in Breen, 2009, อ้างถึงในพัฒนภานุ ทูลธรรม, 2020)

เรื่องเล่าแสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์ของมนุษย์เปลี่ยนไปตามกาลเวลา และความเข้าใจในตัวบุคคล และเหตุการณ์ก็เปลี่ยนไปด้วย เรื่องเล่าเป็นการกระทำทางสังคมที่เคลื่อนไหวไปตามบริบททางสังคมของผู้เล่า โดยเริ่มจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตของผู้เล่า ผู้เล่าตีความและเลือกเก็บไว้ในความทรงจำ กลายเป็นประสบการณ์ชีวิตของผู้เล่าอีกครั้ง

การวิจัยแนวเรื่องเล่าคือวิธีการในการแสวงหาความรู้โดยอาศัยเรื่องราวของบุคคล ผ่านการพูดคุยสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ ผ่านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยกับผู้เล่าเรื่อง ซึ่งเป็นการศึกษาถึงโลกเชิงประสบการณ์ของผู้เล่าเรื่องที่มีส่วนเชื่อมโยงกับระบบความคิด ความเชื่อ ค่านิยมภายในตนเองและบริบททางสังคมแวดล้อม ทั้งนี้ในกระบวนการแสวงหาความรู้ในแนวเรื่องเล่านี้ ผู้วิจัยจำเป็นต้องมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เล่าเรื่อง

เรื่องเล่าเป็นวิธีการที่ต้องอาศัยการให้ความหมายเป็นสำคัญถือเป็นวัตถุ ประสงค์หลักของการวิจัย เพื่อให้เข้าถึงประสบการณ์ชีวิตของผู้เล่า โดยที่การให้ความหมายและการตีความนั้นเกิดขึ้นทั้งจากส่วนของผู้เล่าเองและผู้ฟัง แล้วนำมาเรียบเรียงอีกทอดหนึ่ง อันสามารถเชื่อมโยงถึงระบบนิเวศที่ห้อมล้อมผู้เล่า ตั้งแต่เรื่องสุขภาพ การทำมาหากิน สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของผู้เล่า

การเล่าเรื่องเป็นทั้งปรากฏการณ์และวิธีวิจัย (Redwood ,1999,อ้างถึงในพัฒนาณ ทูลธรรม, 2020) กล่าวคือในพลวัตแห่งการเปลี่ยนแปลงของชีวิตมนุษย์ มนุษย์ทุกคนต่างมีเรื่องเล่าด้วยกันทั้งนั้น ขึ้นอยู่กับว่าจะจดจำหรือจะรื้อฟื้นขึ้นมาได้มากแค่ไหน มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์และมีการสื่อสาร ซึ่งการสื่อสารนี้ถ่ายทอดสู่กันและกันผ่านการเล่าเรื่อง นอกจากนี้แล้วเรื่องเล่ายังเป็นวิธีวิจัยหนึ่งที่ซับซ้อนและลุ่มลึก อันจะทำให้เข้าถึงโลกทางประสบการณ์ชีวิตของมนุษย์ควบคู่ไปกับโลกทางสังคมที่เป็นบริบทแวดล้อม

เรื่องราวของมนุษย์มิได้มีความเกี่ยวข้องแต่เพียงในระดับจุลภาค (จิตวิญญาณ อัตลักษณ์ ความรู้สึก ความคิด การกระทำ และพฤติกรรมของมนุษย์) เพียงเท่านั้น หากแต่มีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงไปถึงระบบใหญ่คือระดับมหภาค (บริบททางสังคมและวัฒนธรรม) อันเป็นโครงสร้างทางสังคมที่ห้อมล้อมเรื่องเล่าในสถานการณ์นั้นอยู่ การวิจัยแนวเล่าเรื่อง เป็นการวิจัยที่ให้คุณค่าและเคารพต่อเสียงของผู้เล่า ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้พลังแห่งเรื่องเล่าที่ได้เปิดพื้นที่ให้กับการก่อรูปของความเป็นจริง และความรู้ที่มาจากเสียงของผู้คน ทั้งยังเชื่อในศักยภาพ ความสามารถและความเข้มแข็งของผู้เล่าอันที่จะสร้างองค์ความรู้ของเขาเองออกมาท่ามกลางความรู้และความจริงที่หลากหลายของชีวิตมนุษย์และโลกทางสังคม

2.2 กระบวนการวิเคราะห์จากเรื่องเล่า

การติดตามเรื่องราวที่ผ่านพ้นมาในอดีต เป็นกิจกรรมทั่วไปของมวลมนุษย์ ความคิดและกระบวนการปรุงแต่งที่เกิดจากมนุษย์ จะเป็นตัวกำหนดว่า เนื้อหาของเรื่องเล่าควรจะมีองค์ประกอบใดบ้าง หรือควรตัดทิ้งเนื้อหาส่วนใดไปบ้าง การดำเนินเรื่องควรเป็นเช่นไร และแฝงนัยยะอะไรบ้าง (康纳利/克莱丁宁译者: 丁钢,2014)

การวิเคราะห์เรื่องเล่านั้นคือ การให้ผู้ที่ถูกสัมภาษณ์เล่าเรื่องที่เกี่ยวกับหัวข้อที่ตั้งไว้ โดยขอให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เล่าเนื้อหาที่คิดว่าจะมีความสำคัญ น่าสนใจ โดยผู้สัมภาษณ์จะนำเนื้อหามาทำการวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่งในภายหลัง โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.2.1 พิจารณาแรงจูงใจของการเล่าเรื่องจากบุคคลเป้าหมาย

เมื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ใช้ทัศนคติของตนเองบอกเล่าบรรยายเรื่องราวตามที่ผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นสัมภาษณ์ไว้ จะมีส่วนช่วยให้ผู้วิจัยสามารถเข้าใจถึงแรงจูงใจของการบอกเล่าเรื่องราว สำหรับบทสนทนาระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์นั้นเป็นการบอกเล่าเรื่องราวที่เหมือนนิทานเรื่องหนึ่ง การสนทนาในครั้งจึงเหมือนกับการเริ่มเปิดฉากแรกของเหตุการณ์หนึ่ง ๆ ต่อจากนั้น ตามมาด้วยช่วงกลางของเนื้อเรื่องจนถึงตอนจบของเรื่อง โดยร้อยเรียงเนื้อเรื่องด้วยองค์ประกอบของอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งรูปแบบการตั้งคำถาม จะใช้คำถามเพื่อแสดงแนวทางของการวิจัย ซึ่งไม่ได้เป็นการบีบบังคับให้เล่า แต่แสดงการให้ความเคารพต่อผู้ถูกสัมภาษณ์

2.2.2 การถ่ายทอดข้อมูลของเรื่องเล่า

การถ่ายทอดข้อมูลของเรื่องเล่านั้น เป็นการแยกเนื้อหาของโครงเรื่องออกเป็นส่วนประกอบต่างๆ แล้วนำส่วนประกอบต่าง ๆ เหล่านี้เขียนบรรยายถ่ายทอดอีกครั้งหนึ่ง ทำให้มีคำอธิบายขยายความเป็นประเด็นที่เพิ่มเติมเกิดขึ้น

2.2.3 การวิเคราะห์เนื้อหา

โดยใช้การพิจารณาโครงสร้างของเรื่อง มีเหตุการณ์สำคัญอะไรบ้าง แนวคิดประเด็นหลักของเรื่องเล่าอยู่ที่สิ่งใด การขยายความเพื่ออธิบายโครงสร้างของเรื่องเล่า เป็นหัวใจสำคัญของการให้คำอธิบายเพิ่มเติมของเนื้อหาจากเรื่องเล่า

3. ข้อมูลการสัมภาษณ์บุคคลเป้าหมาย

3.1 การกำหนดหลักเกณฑ์ของกลุ่มเป้าหมาย

สำหรับการลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ การกำหนดกลุ่มบุคคลเพื่อสัมภาษณ์ในเชิงลึกของงานวิจัย “ชาวจีนอพยพใหม่ในพื้นที่ภาคเหนือ (กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่)” การเลือกตัวอย่างบุคคลเพื่อสัมภาษณ์ในเชิงลึกมีหลักการดังนี้

3.1.1 เลือกบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย “ชาวจีนอพยพใหม่” ในเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ โดยเป็นกลุ่มบุคคลที่พำนักอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่เป็นเวลามากกว่า 1 ปีขึ้นไป โดยมีความประสงค์ย้ายถิ่นฐานจากบ้านเกิดมาปักหลักที่จังหวัดเชียงใหม่

3.1.2 เลือกตัวแทนของกลุ่มวิชาชีพที่พบเห็นบ่อยของ “ชาวจีนอพยพใหม่” ในเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น กลุ่มนักธุรกิจ นักลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์ เจ้าของกิจการร้านอาหาร-ร้านกาแฟ เจ้าของกิจการโฮมสเตย์ เจ้าของกิจการสถาบันสอนภาษาจีน เจ้าของกิจการบริษัทท่องเที่ยวครบวงจร และกลุ่ม “เผยตุ้มมา”

3.2 ข้อมูลจากบทสัมภาษณ์

3.2.1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย

กรณีศึกษาจากบทสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 23 คน โดยมีรายละเอียดตามข้อมูลส่วนตัวเบื้องต้น ดังนี้

	ประเภทกิจการและอาชีพ	เพศ	อายุ	ภูมิลำเนา	ระดับการศึกษา
1	เจ้าของธุรกิจท่องเที่ยวครบวงจร หลังมช.	ช	40-50	ไต้หวัน	ป.ตรี
2	ร้านกาแฟและโรงแรมขนาดเล็ก	ช	35-40	เจียงซี	ป.ตรี
3	ร้านอาหารจีน	ญ	30-35	ยูนนาน	ป.ตรี
4	ร้านอาหารจีน	ญ	30-35	เฮยหลงเจียง (ฮาร์บิน)	ป.ตรี
5	เจ้าของโครงการอสังหาริมทรัพย์	ช	50-55	ปักกิ่ง	ป.ตรี
6	เจ้าของโครงการอสังหาฯ (ภรรยา)	ญ	30-40	ยูนนาน	ป.ตรี
7	ผู้ปกครองติดตามลูกเข้าเรียน (เผยตุ้มมา)	ญ	50-55	ซานตง	ป.ตรี
8	นศ.ป.เอกมช. (เผยตุ้มมา)	ญ	45-50	มองโกเลียใน	ป.เอก
9	ร้านกาแฟและบ.ตัวแทนซื้อขายอสังหาฯ	ช	45-50	ฝูเจี้ยน	ป.ตรี
10	ผู้ปกครองติดตามลูกเข้าเรียน (เผยตุ้มมา)	ญ	35-45	ปักกิ่ง	ป.ตรี

	ประเภทกิจการและอาชีพ	เพศ	อายุ	ภูมิลำเนา	ระดับการศึกษา
11	เปิดร้านอาหารจีน ภายหลังแต่งงานกับคนไทย	ญ	31	จีหลิน	ป.ตรี
12	ผู้อำนวยการสถาบันสอนภาษาจีน-ไทย	ช	45-50	เหอหนาน	ป.โท
13	ผู้ปกครองติดตามลูกเข้าเรียน (เผยตุ๋)	ช	45-50	ซานตง	มัธยม
14	เปิดโฮมสเตย์	ช	45-50	กวางตุ้ง	ป.ตรี
15	ผู้ปกครองติดตามลูกเข้าเรียน (เผยตุ๋)	ญ	40-50	เจ้อเจียง	ป.ตรี
16	ผู้ปกครองติดตามลูกเข้าเรียน (เผยตุ๋)	ญ	40-50	เจ้อเจียง	ป.ตรี
17	ลงทุนอสังหาริมทรัพย์ (สามี)	ช	30-35	ไม่เปิดเผย	ป.ตรี
18	ลงทุนอสังหาริมทรัพย์ (ภรรยา)	ญ	30-35	ไม่เปิดเผย	ป.ตรี
19	เรียนภาษา ทำธุรกิจส่วนตัว (ด้านกีฬา)	ช	30-35	ปักกิ่ง	ไม่เปิดเผย
20	เรียนภาษา ทำธุรกิจส่วนตัว (ด้านกีฬา)	ญ	30-35	ปักกิ่ง	ไม่เปิดเผย
21	เกษียณ	ญ	55-65	เซี่ยงไฮ้	ป.ตรี
21	ผู้ปกครองติดตามลูกเข้าเรียน+ บล็อกเกอร์+ขายของออนไลน์	ญ	35-40	เจียงซี (หนานชาง)	ป.ตรี
22	ผู้ปกครองติดตามลูกเข้าเรียน+เล่นหุ้น	ช	35-40	सानซี (ซีอาน)	ป.ตรี
23	ค้าขาย แต่งงานกับหญิงไทย	ช	35-40	ไม่เปิดเผย	ไม่เปิดเผย

จากข้อมูลเบื้องต้นของชาวจีนอพยพใหม่ที่อาศัยพำนักในจังหวัดเชียงใหม่ ตามตารางข้อมูลข้างต้น จำนวน 23 คน พบว่า ชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีอาชีพเป็นนักธุรกิจ นักลงทุนในภาคบริการ เช่น กิจการหอพัก โฮมสเตย์และบริษัทท่องเที่ยวครบวงจร โรงแรมขนาดเล็ก กิจการร้านอาหารจีนและร้านกาแฟ สถาบันการสอนภาษาจีน กลุ่มเผยตุ๋มา มา ผู้สูงอายุหลังเกษียณ และนักศึกษาปริญญาเอก ผู้อพยพนี้เป็นเพศชาย 10 คน เพศหญิง 13 คน ช่วงอายุอยู่ระหว่าง 30 -60 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี และมีระดับปริญญาเอก 1 คน ระดับมัธยม 1 คน ส่วนภูมิลำเนานั้นมีมาจากทั่วสารทิศของประเทศจีน ตั้งแต่ มงโกเลียใน ฮาร์บิน จีหลิน กรุงปักกิ่ง เหอหนาน ซีอาน เซี่ยงไฮ้ เจ้อเจียง เจียงซี ยูนนาน ฝูเจี้ยนและกวางตุ้ง

3.2.2 ข้อมูลจากคำสัมภาษณ์ กลุ่มที่ 1

สรุปเนื้อหาบทสัมภาษณ์ กลุ่มอาชีพนักธุรกิจและนักลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์ กิจกรรมโฮม สเตย์ หอพัก และธุรกิจท่องเที่ยวครบวงจร กิจกรรมตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ กิจกรรมโรงแรมขนาดเล็ก และร้านอาหาร

“เล่าแก่วัง” เจ้าของธุรกิจท่องเที่ยวครบวงจร หลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ข้อมูลส่วนตัว

“เล่าแก่วัง” เจ้าของธุรกิจท่องเที่ยวครบวงจร เป็นชาวไต้หวัน เขาเข้ากิจการหอพักพร้อมที่ดินซึ่งมีพื้นที่กว้างขวางจากเจ้าของชาวไทยในท้องถิ่น เขาเปิดกิจการโฮมสเตย์ และหอพักให้เช่าแบบรายเดือน ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาจีนที่เรียนอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนี้ เขายังมีธุรกิจการท่องเที่ยวแบบครบวงจรคือบริษัทของเขาที่จีนจะส่งนักท่องเที่ยวมาที่เชียงใหม่ เมื่อมาถึง บริษัทของเขาจะมีรถไปรับ-ส่งลูกค้าทั่วถึงสนามบินเชียงใหม่ เข้าพักที่โฮมสเตย์หลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และพาเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่หรือจังหวัดใกล้เคียง

จุดเริ่มต้นของความคิดมาทำธุรกิจที่เชียงใหม่ เริ่มจากการเดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดเชียงใหม่ และหนีปัญหามลพิษทางอากาศของปักกิ่ง

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ตนทราบว่าประวัติศาสตร์จีน-ไทยมีความสัมพันธ์อันยาวนาน และมิตรภาพของคนไทยเป็นสิ่งดึงดูดคนจีนให้เข้ามาท่องเที่ยว พักผ่อนในช่วงวันหยุด ประกอบอาชีพ หรือลงทุนมากขึ้นเรื่อย ๆ มองว่าคนไทยเป็นมิตรกับคนจีนมากที่สุดในโลก ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติ ผู้คนและสังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม หรือมิตรภาพต่อคนจีน ล้วนดีที่สุดใน

ก่อนมาทำธุรกิจที่เชียงใหม่ ทำธุรกิจท่องเที่ยวในอินเทอร์เน็ตมาก่อน เน้นบ้านพักตากอากาศ

มาเมืองไทยครั้งแรกคือมาเที่ยว เมื่อปี ค.ศ. 2013 เมื่อมาแล้วรู้สึกชอบประเทศไทย ขณะนั้นอยู่ที่ไต้หวัน ได้ทำโครง การเกี่ยวกับธุรกิจท่องเที่ยวในอินเทอร์เน็ต ชื่อ Zunli Wang เกี่ยวกับอพาร์ทเมนต์ตากอากาศ เมื่อก่อนอาศัยอยู่ปักกิ่ง ไปไต้หวันเพราะอากาศดีมาก ฤดูหนาวอากาศอบอุ่น ไม่มีหมอกควันมากนัก

มองเห็นเกาะไห่หนาน เมื่อมาไทยพบว่าสภาพอากาศคล้ายคลึงกับที่ไห่หนานมาก ทั้งยังมีสิ่งที่มีไห่หนานไม่มีด้วย มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย ให้ความรู้สึกแตกต่าง ปีค.ศ. 2017 จึงมาที่เชียงใหม่ ชอบเชียงใหม่พอสมควร เพราะอากาศอยู่ที่ 18 องศา คล้ายกับที่ซานย่ามาก เมื่อพิจารณาแล้วเชียงใหม่อาจจะกลายเป็นเมืองที่ชาวจีน นิยมมาท่องเที่ยวพักผ่อนในวันหยุดและใช้ชีวิตยามเกษียณ

เมื่อมาเที่ยวเชียงใหม่ครั้งแรกในปี ค.ศ.2013 พบว่าเชียงใหม่อากาศดีคล้ายคลึงกับที่ไห่หนาน แถมมี สถานที่ท่องเที่ยวมากมาย ต่อมาในปี 2017 ได้กลับมาที่เชียงใหม่อีกครั้งหนึ่ง และเล็งเห็นช่องทางทำธุรกิจที่ เชียงใหม่ โดยเฉพาะธุรกิจการท่องเที่ยว และบ้านพักหลังเกษียณ จึงเริ่มปักหลักทำธุรกิจขึ้นที่บริเวณหลัง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เมื่อมาลงทุนที่เชียงใหม่ในช่วงแรก เคยพบปัญหาการตัดสินใจจากคนท้องถิ่น เพราะขาดความรู้เรื่อง กฎหมายไทย

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

เนื่องจากคนจีนเมื่อมาแล้วพบว่าไม่มีองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือนักลงทุนชาวจีน หรือแม้กระทั่งให้ คำแนะนำทางกฎหมายหรือกฎระเบียบต่าง ๆ ของประเทศไทย เพราะระบบกฎหมายของไทยกับจีนแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง แม้จะมีลูกหลานชาวจีนโพ้นทะเลรุ่นเก่าที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ แต่ระบบความคิด แตกต่างกันไป ฟังพาอาศัยไม่ได้ ทราบว่าประเทศอื่น ๆ มีศูนย์กลางที่ให้ข้อมูลกับคนจีน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลด้าน การท่องเที่ยวหรือการลงทุน กฎหมาย ก็จะช่วยเหลือได้มาก

ปัญหาที่พบเจอรวมถึงการถูกนายปลอมหลอกต้มตุ๋นเอาเงิน 3 แสนบาทไป ซึ่งเป็นนายชาวไทยที่ ล่ามหามาให้ ได้ขอให้เขาจัดการเรื่องจดทะเบียนบริษัทนี้ให้ เขาจึงเรียกเงินก่อน 1 แสนบาท ตอนแรกอ้างว่าใช้ เวลา 1 เดือนทำการ ต่อมายืดเยื้อจนถึงครึ่งปียังไม่เรียบร้อย ทั้งเรียกเงินเพิ่ม เมื่อได้ไป 3 แสนบาท จึงหายตัว ไป ล่ามเป็นคนไทยเชื้อสายจีนในเชียงใหม่ ซึ่งถูกหลอกมาอีกทอดเช่นกัน ทนายคนนั้นถูกยึดตัวทนายคีนาน แล้ว ก่อนหน้านั้นก็หลอกคนมาเช่นกัน จนถึงทุกวันนี้ปัญหานี้ยังไม่ได้รับการแก้ไข จึงเห็นว่าสำหรับนักลงทุนชาว จีน การถูกนายปลอมหลอกต้มตุ๋นนี้เป็นปัญหาใหญ่อีกปัญหาหนึ่งที่พบเจอ ไปแจ้งความก็ทำอะไรไม่ได้ ตนจึง ประหลาดใจมาก เพราะหากเกิดในประเทศจีน ตำรวจจะออกหน้าปกป้องให้ แต่อาจเป็นเพราะว่าล่ามอธิบาย ไม่ชัดเจน ต่อมาตนจึงไม่อยากไปยุ่งวุ่นวายอีกแล้ว เพราะถึงอย่างไรก็เป็นคนท้องถิ่น ภายหลังพบตัวแล้ว แต่ อยากรู้ก็ไม่คืนเงิน อ้างว่าไม่มีเงิน ตอนนี้ก็ยังคงอยู่ในเชียงใหม่ นอกจากนี้ตนได้รู้จักเพื่อนอีกหลายคนที่มาซื้อ

ที่ดินหรือมาลงทุนก็พบเจอปัญหามากมายเช่นกัน บางคนพบปัญหาในระหว่างขั้นตอนการดำเนินการ คือไม่เข้าใจกฎหมายและกฎระเบียบ ไม่มีองค์กรให้ความช่วยเหลือ

ข้อเสนอต่อ BOI กฎหมายไทยยังไม่เอื้อต่อนักลงทุนชาวต่างชาติ ไทยมี BOI แต่ว่าอาจจะมีเฉพาะในกรุงเทพฯ เป็นเพราะข้อจำกัดทางกฎหมาย จำกัดให้เพียงคนไทยเท่านั้น

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ทำให้นักลงทุนจีนหลาย ๆ คนกังวลเรื่องอนาคต เพราะพวกเขาหาหุ้นส่วนอีก 51 % ที่เหมาะสมไม่ได้ จึงไปหาตัวแทน เพราะต้องมีหุ้นส่วนเป็นคนไทย 51% ให้ไปหาทนาย ไปหานายหน้ามาจดทะเบียนบริษัทให้เองก็มีความเสี่ยง กล่าวโดยสรุปคือ นโยบายของไทยไม่เอื้อประโยชน์แก่นักลงทุนต่างชาติ หวังว่าในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงให้เปิดกว้างกว่านี้ ขยายขอบเขตการลงทุน ไม่ไปแทรกแซงกฎหมายของไทยหรือไปสร้างผลกระทบต่อการจ้างงานของคนไทย เปิดกว้างกว่านี้อีกสักนิดก็น่าจะดี

ข้อเสนอเรื่องการถือครองที่ดิน มีช่องโหว่ให้เกิดการกระทำผิดกฎหมาย

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ในส่วนของที่ดิน เข้าใจถึงกฎหมายที่ไม่อนุญาตให้ชาวต่างชาติถือครองที่ดินได้ เป็นสิ่งที่ดี แต่อาจจะแบ่งเป็น กรรมสิทธิ์และสิทธิในการใช้ ที่จีนมีสิทธิในการใช้ แต่ถึงกระนั้น ไม่ว่าจะเป็นคนที่มาลงทุนโรงแรมในเชียงใหม่ หรือการพัฒนาในธุรกิจต่าง ๆ ล้วนต้องการความแน่นอนทางด้านที่ดิน จึงมองว่าควรจะมีการเปลี่ยนแปลง อาจจะให้มีสิทธิในการใช้ที่ดิน 50-60 ปี หรือกรรมสิทธิ์ 99 ปี นักลงทุนจึงจะมาลงทุนได้อย่างไรกังวล ปัจจุบันยังไม่มี ฉะนั้นจึงกลายเป็นช่องโหว่ให้นายจัดตั้งบริษัทรับจดทะเบียน ช่วยหาหุ้นส่วนให้นักลงทุนต่างชาติ อันที่จริงก็ต้องการหาหุ้นส่วนชาวไทยจริง ๆ เช่นกัน แต่ดูเหมือนว่าชาวไทยจะไม่ยอมหุ้นส่วนกับชาวต่างชาติทำกิจการเช่นนี้ ด้วยกังวลว่าจะเกิดปัญหขึ้น คนจีนที่มาลงทุนหรือมาท่องเที่ยวเองก็มีคนไม่ดีเช่นกัน

นักลงทุนชาวจีนหาคนไทยร่วมทุนได้ยาก เพราะมีภาพพจน์ในด้านลบต่อชาวไทย แต่อยากขอโอกาสให้คนจีน และอยากหาหนทางอธิบายให้คนไทยเข้าใจต่อพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่ดีของคนจีน

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

กลุ่มคนจีนที่มาอย่างไม่บริสุทธิ์ ไม่ได้มาท่องเที่ยวอย่างแท้จริง หรือกลุ่มนักท่องเที่ยวที่นำพฤติกรรมไม่ดีมาด้วย สร้างความเดือดร้อนให้คนไทย ทำให้ภาพลักษณ์คนจีนในสายตาคนไทยเปลี่ยนไป จึงมองว่าควรมีช่องทางให้ประชาชนของทั้งสองประเทศได้สื่อสารกัน ไม่ใช่คนจีนทุกคนจะเป็นเช่นนั้น เป็นเพราะพวกเขาอาจจะเพิ่งเคยออกต่างประเทศครั้งแรก และคุ้นเคยกับพฤติกรรมแบบนั้น คุ้นเคยกับการพูดคุยเสียงดัง ไม่รักษากฎระเบียบ ผู้คนในบางพื้นที่เป็นเช่นนั้นจริง แต่บางพื้นที่ก็มีการยามาก และระวังภาพพจน์ของตัวเอง หวังว่าทั้งสองฝ่ายจะพยายามทำความเข้าใจกันและกัน คนจีนบางคนอาจจะมาจากชนบทหรือพื้นที่ที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาในประเทศจีน ต้องการการอบรมสั่งสอนให้ประพฤติตนให้ดีเมื่อออกมาต่างประเทศ สำหรับปัญหาเหล่านี้ มองว่าไม่ควรเป็นเช่นนี้ เป็นปัญหาที่พบหลังจากการปฏิรูปเปิดประเทศเป็นต้นมา ควรอธิบายให้ชาวไทยได้รับรู้และเข้าใจ

ทำธุรกิจสังหาริมทรัพย์ พบปัญหาตั้งแต่การจดทะเบียน ชื่อที่ดินจะถูกโกงราคา ทำโฮมสเตย์ ทำหอพัก ให้เช่ารายวันก็ผิดกฎหมาย เคยต้องถูกขึ้นศาล เพราะขาดความเข้าใจในกฎหมายไทย แต่ก็มีรายอื่น ๆ ยังทำอยู่ เสนอให้รัฐบาลไทยประกาศใช้กฎหมายให้กับนักลงทุนอย่างชัดเจนว่ามีข้อห้ามอะไรบ้าง

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

เริ่มจากเมื่อจะจดทะเบียนบริษัทก็พบปัญหาแล้ว ต่อมาได้รับการแก้ไขแล้วแต่ไม่ใช่ทั้งหมด ถึงอย่างไรทุกคนก็ทำเช่นนี้ และจำเป็นต้องมีผู้ถือหุ้นชาวไทยซึ่งอาจจะไม่ยอมดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับเงินทอง อีกอย่างคืออาจจะคิดว่าร่วมมือกับชาวต่างชาติ ชาวจีนอาจจะมีความเสี่ยง จึงไม่ยอมที่จะมาร่วมด้วย แต่อย่างไรพวกเราเนื่องจากต้องการทำธุรกิจนี้ก็ต้องหาหุ้นส่วน ซึ่งยอมรับว่าอาจจะมีความเสี่ยงทางกฎหมาย เช่น เรื่องซื้อขายที่ดินก็เช่นกัน มีราคาแพง มีเพื่อนที่จะมาลงทุนทำโรงแรม พบว่าเมื่อเป็นคนจีนไปซื้อ ก็จะเจอราคาที่ขึ้นสูง เมื่อได้หุ้นส่วนคนไทยแล้วอาจจะเจอราคาที่เหมาะสม หรือหาโครงการที่เหมาะสมได้ ป้อนกันต้นทุนเพิ่มขึ้นอย่างพวกเราที่ทำกิจการตรงนี้เช่นกัน ขณะนั้นตนไม่รู้เรื่องเลยสักนิด ทำหอพักให้เช่าระยะสั้น ต่อมาพบว่ามีปัญหา เคยขึ้นศาล ดำรวจมาตรวจและแจ้งว่าไม่สามารถให้เช่ารายวันได้ ให้เช่ารายเดือนได้เท่านั้น จึงต้องยกเลิกให้เช่ารายวัน แต่ตนก็ทราบมาว่า 90% ในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องนี้ล้วนมีรูปแบบให้เช่ารายวัน ดังนั้นจึงเห็นว่าควรแจ้งให้ชัด กำหนดให้ชัดเจนว่ากิจการรูปแบบใดสามารถให้เช่ารายวันได้ อย่างถ้าแก่ที่เมืองจีนให้เช่าอยู่แบบระยะสั้นเพื่อการท่องเที่ยว อาจมีข้อจำกัดอยู่บ้าง แต่ก็สามารถดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ แต่ที่ไทยไม่ได้แบ่งประเภทไว้ให้ชัดเจน แต่ตนทราบมาว่า 90% ของโรงแรมที่ไม่มีใบอนุญาต ก็ประกอบกิจการไป

ได้ตามปกติ ถึงแม้ว่าเอกสารจะมีปัญหากก็ตาม หากตรวจพบก็จะมีปัญหา เช่นเดียวกันกับอาชีพบางอาชีพในจีน อาจจะต้องรักษาสายสัมพันธ์ไว้จึงจะสามารถดำเนินการตามปกติได้ ซึ่งเป็นความเสี่ยงอีกอย่างหนึ่ง

“อาจารย์จาง” เจ้าของกิจการตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ และหุ้นส่วนร้านกาแฟ

ประวัติส่วนตัว

“อาจารย์จาง” เดินทางมาอยู่ประเทศไทยนานหลายสิบปีแล้ว เขาผ่านประสบการณ์การทำธุรกิจทั้งหมดมาแล้ว 3 ประเภทคือ บริษัทท่องเที่ยว บริษัทตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ และร้านกาแฟ โดยบริษัทท่องเที่ยวที่เขานี้เปิดร่วมกับครูชาวไทยได้ประมาณ 3 ปี กิจการดำเนินไปได้ไม่ด้นักแต่ก็ไม่ถึงกับขาดทุน ขณะนั้นคนจีนเพิ่งรู้จักเชียงใหม่ บริษัทของเขาจึงถือได้ว่าเป็นกลุ่มแรก ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ หลังจากนั้นก็มีคนรู้จักมากขึ้นเรื่อย ๆ

“อาจารย์จาง” มีภรรยาเป็นชาวจีน ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนภาษาจีนในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ และทำกิจการค้าขายออนไลน์ควบคู่ไปด้วย อาจารย์จางมีบุตรสาว 3 คน ปัจจุบันพักอาศัยอยู่ในเขตชานเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ลูก ๆ ของเขาเข้าเรียนในโรงเรียนสองภาษาในจังหวัดเชียงใหม่ เขาคิดจะปักหลักที่เชียงใหม่ ยังไม่มีความคิดจะเดินทางกลับประเทศจีน

คนจีนเข้ามาลงทุนระยะแรกในเชียงใหม่ มีสองประเภท คือธุรกิจเอกชนขนาดเล็ก และบริษัทเอกชนขนาดใหญ่

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ช่วงแรกลูกค้ารู้จักบริษัทท่องเที่ยวของตนผ่านการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์เว็บบอร์ด และเว็บไซต์ท่องเที่ยว ทำให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น แต่เมื่อดำเนินกิจการไปได้ระยะหนึ่งจึงพบปัญหา คือ นักท่องเที่ยวมีจำนวนมาก โดยเข้ามามากที่สุดในปีค.ศ. 2013 -2014 ทำให้เชียงใหม่ในขณะนั้นไม่มี High season หรือ Low season เพราะนักท่องเที่ยวมาตลอดปี ทำให้บริษัทอื่น ๆ เห็นโอกาสในการทำธุรกิจ จึงเข้ามาทำธุรกิจในไทย สามารถแบ่งได้เป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ปี 2001 – 2002 คนจีนเข้ามาเปิดธุรกิจส่วนตัว เป็นร้านค้าขนาดเล็ก ช่วงที่ 2 บริษัทเอกชนขนาดใหญ่เริ่มเข้ามาเปิดกิจการ เช่น CTRIP Qunar.com

นักธุรกิจจีนใช้แนวคิดในการทำธุรกิจแบบจีน: ใช้การตัดราคาเพื่อแย่งตลาดในธุรกิจท่องเที่ยว ตลาดธุรกิจท่องเที่ยวไทยปั่นป่วน เพราะบริษัทธุรกิจขนาดใหญ่จากจีนเข้าแทรกแซงระบบการตลาด

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ช่วงแรกที่คนจีนมาเปิดกิจการขนาดเล็กมีจำนวนไม่มาก กิจการเติบโตเร็ว พวกเขาใช้วิธีทำธุรกิจแบบที่ใช้เงินจึงไม่เป็นที่สังเกตนัก แต่เมื่อมีบริษัทเข้ามาใช้วิธีการดังกล่าวมากขึ้น จึงทำให้เป็นที่สังเกต วิธีการดังกล่าวคือ การตัดราคาเพื่อแย่งตลาด เช่น ตัว 1 ใบราคา 100 บาท แต่คนจีนขาย 50 บาท เมื่อมีบริษัททัวร์มาเปิดมากขึ้นก็แข่งกันตัดราคา ทำให้ตลาดวุ่นวาย บริษัทเล็กจึงต้องตัดราคาเช่นกัน แต่ขณะนั้นนักท่องเที่ยวมีจำนวนมากจึงยังได้กำไรจากธุรกิจอยู่บ้าง ไม่เป็นปัญหานัก อย่างไรก็ตาม บริษัทท่องเที่ยวของคนไทยได้รับผลกระทบจากการเข้ามาทำการค้าเช่นนี้ คนไทยหลายคนจึงไม่ชอบคนจีน ตนก็รู้สึกวุ่นวาย จึงหยุดกิจการบริษัทท่องเที่ยว

ช่วงที่ตนเพิ่งออกจากธุรกิจท่องเที่ยวนั้นเป็นช่วงที่บริษัททัวร์ขนาดใหญ่ของจีนกำลังเข้ามา แต่บริษัทใหญ่ เหล่านั้นไม่เพียงแต่ไม่ได้กำไร ทั้งยังขาดทุนด้วย เนื่องจากใช้วิธีตัดราคาเพื่อแย่งตลาดให้ได้ลูกค้าจำนวนมาก เช่น ตัวเข้าสถานที่ท่องเที่ยวราคา 300 บาท ขายให้คนจีน 40 หยวน (ประมาณ 200 บาท) ที่ทำแบบนี้ได้เนื่องจากบริษัทเหล่านี้มีเงินลงทุนมาก ตัดราคาให้ลูกค้าก็ไม่ได้รับผลกระทบนัก แต่ทำให้บริษัทส่วนตัวขนาดเล็กไม่มีลูกค้า เนื่องจากขายราคาแพงกว่า ซึ่งเป็นราคาปกติตามท้องตลาด บริษัทจีนเหล่านี้มีแนวคิดในการทำการค้าคือ แย่งลูกค้าไว้มาก่อน แล้วจึงหาทำกำไรภายหลัง สะท้อนปัญหาการทำธุรกิจที่ไม่ตรงไปตรงมา เนื่องจากเป็นชาวจีนกลุ่มที่มีเงินลงทุนมาก ต่อมาภายหลัง ทัวโลกและจีนเกิดภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว นักท่องเที่ยวจีนเดินทางมาเชียงใหม่ลดลงกว่าเดิมมาก

บริษัทขนาดปานกลางและขนาดเล็กล้วนไม่ประสบความสำเร็จ นอกจากนั้น การทำธุรกิจท่องเที่ยวที่เชียงใหม่แตกต่างจากธุรกิจอื่น เพราะนักท่องเที่ยวที่มาเชียงใหม่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา วันนี้บริษัทนี้แย่งตลาดได้ พรุ่งนี้ลูกค้าอาจไปบริษัทอื่นแล้ว สุดท้ายแล้วที่จะอยู่ได้จริง ๆ ก็เหลือเพียงบริษัทขนาดใหญ่เท่านั้น

ตั้งแต่ปี 2015 จำนวนนักท่องเที่ยวค่อย ๆ ลดลงอย่างชัดเจน เมื่อปี 2013-2014 นักท่องเที่ยวชาวจีนมีจำนวนมาก เดินทางหนาแน่น แต่ตอนนี้ลดลงมาก ภายหลังผู้ประกอบการเริ่มรู้สึกว่าธุรกิจซบเซาลง ไปต่อไม่ได้

แต่บางบริษัทใหญ่ก็ไม่ได้รับผลกระทบเพราะไม่ได้ลงทุนเอง ทำให้ไม่สนใจเรื่องอัตราตลาด ยิ่งทำให้ตลาด
วุ่นวายมากขึ้น

**ค้นพบว่าเชียงใหม่เหมาะแก่การอยู่อาศัย จึงตัดสินใจทำธุรกิจเป็นตัวแทนด้านอสังหาริมทรัพย์ ใช้ทุนน้อย
คนจีนที่ทำธุรกิจนายหน้าก็ยังน้อย**

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

เมื่อเลิกทำบริษัททัวร์แล้ว และอาศัยในเมืองไทยเป็นระยะเวลาานพอสมควรจึงพบว่าคุณค่าของ
เชียงใหม่ในสายตาคนจีนไม่ใช่ว่าการท่องเที่ยวแต่เป็นการมาอยู่อาศัย เพราะเชียงใหม่ไม่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่โด
เด่นที่ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกอยากมาซ้ำ อย่างประเทศจีนมี เขาหวงซาน เขาไท่ซาน มีขนาดใหญ่และมีความ
พิเศษมากซึ่งที่อื่นไม่มี แต่ที่ไทย เช่น ภูเก็ตมีทะเล ที่จีนก็มีทะเลเหมือนกัน ก็จะมีคนจีนส่วนที่อยู่ในพื้นที่ไม่ติด
ทะเลทำให้เขาอยากมาทะเลที่ภูเก็ตบ่อย ๆ ได้ แต่เชียงใหม่ก็ไม่ติดทะเล ไม่มีทะเลให้คนจีนเที่ยว สถานที่ต่างๆ
ไม่แตกต่างกับที่จีนนัก เช่น โบราณสถาน จีนก็มีพระราชวังต้องห้าม ซึ่งใหญ่โตมโหฬารมาก ถึงแม้เชียงใหม่มี
ภูเขาแต่ก็ยังเล็กกว่าที่จีนมาก มาครั้งเดียวก็เพียงพอ คนจีนก็จะไม่มาเที่ยวอีก

ตนคิดว่าชาวจีนรู้สึกว่ายเชียงใหม่เหมาะกับการอยู่อาศัย เนื่องจาก

1. อากาศสบาย คนจีนทางใต้มองว่าถึงจะร้อนแต่ก็ร้อนเป็นช่วงสั้นๆ ร้อนแต่ตอนเย็นก็เย็นลง ไม่อึดอัด
2. สภาพแวดล้อมดี รอบ ๆ เป็นภูเขาทั้งหมด ถึงแม้ไม่มีอะไรพิเศษ แต่อยู่แล้วรู้สึกสบาย
3. คนและจังหวะชีวิตคนเชียงใหม่ช้ามาก ไม่เร่งรีบ ลักษณะนิสัยตรงไปตรงมา อยู่อย่างสันติ ไม่คด
โกง ทำให้เชียงใหม่อยู่แล้วรู้สึกสบาย ตนจึงตัดสินใจทำธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่เชียงใหม่

เมื่อมีคนจีนมามากขึ้น มาแล้วก็รู้สึกชอบเชียงใหม่ อยากปักหลักที่เชียงใหม่ จึงต้องการมีบ้านอยู่ ตน
จึงเห็นโอกาสในการเป็นนายหน้าแนะนำขายบ้าน เพราะไม่ต้องการเงินลงทุนมาก มีเงินทุนเพียงพอ จึงเริ่ม
ลงทุนธุรกิจนี้ เริ่มตั้งแต่ปี หลังปี 2014 – 2015 เป็นต้นมา เพราะตอนแรกยังทำธุรกิจนี้ไปได้ดี ตอนนั้นชาวจีน
ที่ทำธุรกิจนี้ยังมีน้อย

นอกจากบริษัทของตนแล้ว ในแวดวงบริษัทอสังหาฯ ขนาดเล็กแบบตนก็มีเครือข่ายอยู่บ้าง พวกนั้น
กิจการดีกว่าของตน ขนาดใหญ่กว่าก็มีเช่นกัน เช่น ให้บริษัทจีนมาลงทุน หรือให้ลูกค้ามาลงทุน นอกจากนี้ไม่

เพียงแค่เป็นบริษัทนายหน้า แต่มาเปิดเป็นบริษัทอสังหาริมทรัพย์เลยก็มีเช่นกัน แต่ดำเนินการโดยใช้ชื่อคนไทย เพราะไม่มีสิทธิ์ดำเนินการด้วยตนเอง

ภาพรวมของนักธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ของคนจีนในเชียงใหม่ หนีจีนเข้าไทย เพราะตลาดจีนซบเซา

นักธุรกิจจีนอสังหาริมทรัพย์ในเชียงใหม่มีจำนวนมาก แต่มักไม่เปิดเป็นรูปแบบบริษัท

นักธุรกิจจีนด้านอสังหาริมทรัพย์มักลงทุนที่กรุงเทพฯ พัทยาและภูเก็ต ก่อนย้ายมาเชียงใหม่

นักธุรกิจจีนมักเข้ามาประเทศไทยด้วยสถานภาพนักท่องเที่ยว ก่อนตัดสินใจลงทุน

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ตนคิดว่าคนที่ทำธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มีจำนวนมาก แต่หากเปิดเป็นบริษัทก็ไม่ทราบเช่นกันว่ามีเท่าไรเพราะว่าบางคนไม่ได้เปิดบริษัทจริงจัง แต่ทำเป็นรายย่อยส่วนตัว หรือเป็นอาชีพเสริม วิธีการคือ เมื่อเจอบ้านแล้วก็ประกาศโฆษณาในวีแชท หากมีเพื่อนสนใจจึงนำไปดูบ้านหรือดูที่ดินนั้น ๆ

ในปี 2014-2015 มีชาวจีน 2 ประเภทที่เข้ามาทำธุรกิจในประเทศไทย ได้แก่

1. นักท่องเที่ยวที่เข้ามาหรือมาอาศัยแล้วพบว่าทำธุรกิจนายหน้าแล้วไปได้ดี หรือทำธุรกิจต่าง ๆ ได้ง่ายจึงเริ่มทำ

2. บริษัทจีนที่ทำธุรกิจนายหน้าหรืออสังหาริมทรัพย์ที่หันมาลงทุนในประเทศไทย เนื่องจากที่จีนธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ไปได้ไม่ค่อยดี โดยทั่วไปไม่มีลูกค้าแล้ว นโยบายและการควบคุมอสังหาริมทรัพย์ก็เข้มข้น โดยสถานการณ์เศรษฐกิจ มีส่วนให้ทำธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ได้ไม่ดี เมื่อไม่มีช่องทางทำธุรกิจในประเทศแล้วจึงออกมาหาตลาดใหม่ แต่ช่วงแรกมากรุงเทพฯ ภูเก็ต พัทยา ก่อน แล้วจึงมาเชียงใหม่

ผลกระทบของบริษัทอสังหาริมทรัพย์จีนขนาดใหญ่ ทุนหนา ให้บริการครบวงจร

บริษัทเล็ก ๆ ทั้งไทยและจีนสู้ไม่ไหว แต่บริษัทของอาจารย์อาจยืนหยัดทำต่อไป แม้กำไรน้อย

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

บริษัทอสังหาริมทรัพย์จีนขนาดใหญ่ที่มีเงินทุนมากมายมาลงทุนโดยการเหมาซื้อชั้นคอนโดมิเนียมทั้งชั้น หรือเหมาซื้อทั้งตึก แบบนี้ในกรุงเทพฯ มีให้เห็นมากทีเดียว ในส่วนที่ให้ชาวต่างชาติซื้อได้ แล้วเซ็นสัญญา เช่น ครึ่งปี ให้ชาวต่างชาติมาซื้อต่อกับบริษัทตนได้เท่านั้น แล้วตนจะได้ค่านายหน้า และขึ้นราคาได้ เนื่องจาก

ค่าตอบแทนในกระบวนการสูงมาก จึงสามารถหาตัวแทนขาย หาลูกค้า จัดกิจกรรมและบริการลูกค้าต่าง ๆ ที่ประเทศจีนได้ ทั้งยังมีคุณภาพการบริการที่ดี และให้ตัวแทนที่จีนพาลูกค้ามาให้ที่เมืองไทย นอกจากนี้ยังมีเงินเหลือมากพอไว้จัดบริการรับส่งที่สนามบินและพามาดูสถานที่ อีกด้วย

ดังนั้นจึงมีผลกระทบกับบริษัทคนไทยและบริษัทนายหน้าขนาดเล็กมาก บริษัทของตนก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน แต่ตนไม่ได้ตั้งเป้าหมายว่าต้องทำอะไรได้เท่าไร ตั้งใจทำธุรกิจของตัวเองต่อไป ถึงแม้ว่าจะหาเงินได้น้อยแต่ก็ยังได้บ้าง

ในส่วนของลูกค้านั้น บางคนไม่เข้าใจกระบวนการ บางครั้งลูกค้ามาถามถึงบริการรับส่งสนามบิน หรือบริการรถบัส จัดการที่พัก แต่เนื่องจากบริการเหล่านี้ล้วนต้องใช้ต้นทุนทั้งสิ้น จึงมีเพียงบริษัทใหญ่เท่านั้นที่ให้บริการครบวงจรเช่นนี้ได้ นอกจากนี้ ปกติแล้วนายหน้าเหล่านี้จะได้ค่าตอบแทน 30-40% ของทั้งหมด สมมติว่ากรุ๊ปทัวร์ที่มาดูสถานที่หรือซื้อไปคนละห้องก็ได้ค่าตอบแทนมากแล้ว ปกติกรุ๊ปทัวร์ที่มีเป้าหมายเดินทางมาดูสถานที่หรือซื้อไปคนละห้องเป็นการเฉพาะ เฉลี่ยแล้วมักจะซื้อหนึ่งห้องต่อคน โดยเฉพาะสองปีมานี้มีทัวร์จีนเข้ามาซื้อไปเป็นจำนวนมาก บางรายก็จะซื้อมากถึง 2-3 ห้อง คนจีนพวกนี้เขาซื้อไว้แล้วเอาไปลงทุนต่อ

รูปแบบที่เล่านี้ใช้ไม่ได้ เพราะภายในประเทศจีน รัฐบาลใช้มาตรการกำกับดูแลเข้มงวด การแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นเงินสกุลต่างประเทศมีความยุ่งยากและข้อจำกัด คนจีนในประเทศที่มาซื้อห้องชุดเพื่อการเก็งกำไรจึงมีน้อยลงเรื่อย ๆ

กลวิธีลงทุนในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ของบริษัทนายหน้าคนจีนที่เข้ามาซื้ออาคารห้องชุดในเชียงใหม่
บริษัทนายหน้าจีนโก่งราคาสูงจนขายไม่ออก เพราะลูกค้าคนจีนมักเป็นคนระดับชนชั้นกลาง

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

รูปแบบการลงทุนของคนจีนที่เข้ามาซื้อห้องชุดในเชียงใหม่มีสองประเภท ได้แก่

1. ลงทุนแบบระยะยาว ปลอมให้คนเช่าแล้วอาศัยรายได้จากการเก็บค่าเช่า หรือรอให้ราคาอสังหาริมทรัพย์ขึ้นแล้วจึงขายออกไป

2. ใช้วิธีการปั่นราคาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม หมายถึง การซื้ออสังหาริมทรัพย์นั้นไว้นานแล้วจึงขายออกไปทีละหลัง กล่าวคือ ซื้อไว้ตั้งแต่ยังไม่เริ่มสร้าง จากนั้นรอเวลา 2-3 ปีให้หลังจึงจะสร้างเสร็จ และจ่ายค่ามัดจำไว้ก่อน ผ่านไปหนึ่งเดือนจึงจ่ายอีก 20% หรือ 30% ตอนนี้อยู่สำหรับชาวต่างชาติจ่าย 30% โดยทั่วไปแล้ว เมื่อถึง

เวลาที่ลังหาฯ นั้นสร้างเสร็จแล้วจึงจ่ายงวดสุดท้าย สรุปคือ อาคารห้องชุดนั้นยังสร้างไม่เสร็จนายทุนก็ได้เงินไปแล้ว ผู้ซื้อก็มัดจำไว้แล้วจึงนำไปขายอีกที ผู้มาซื้อต่อเห็นว่ากว่าจะถึงอีกสามปีให้หลัง ราคาอาจขึ้นไปสูงกว่านี้ จึงรีบซื้อไว้จะดีกว่า โดยปกติแล้ว ผู้ซื้อจ่ายเงินมัดจำไว้ 2 ล้านบาท แต่ขายออกไป 3-4 ล้านบาท ก็ได้กำไร นอกจากนี้ขั้นตอนการซื้อขายนั้นมีความสะดวกมาก เมื่อขายได้แล้วเพียงทำสัญญา ไม่ต้องไปทำกรรมสิทธิ์อะไรเกี่ยวกับที่ดิน

โดยปกติแล้วผู้มาซื้อห้องชุด ล้วนซื้อไว้ลงทุนทั้งนั้น แต่สองปีนั้น (2014 - 2015) ตลาดอสังหาริมทรัพย์ของไทยเปลี่ยนไปมาก เนื่องจากเติบโตเร็วเกินไป และมีบริษัทนายหน้าของจีนเข้ามาโก่งราคาจนสูงเกินไป เช่น จริง ๆ ราคาตารางเมตรละ 1 แสนบาท แต่ขึ้นราคาไปจนถึง 120,000 หรือ 130,000 บาท กล่าวคือ ตามปกติแล้วราคาห้องจะค่อย ๆ ขึ้นเรื่อย ๆ แต่บริษัทกลับได้เงินลงทุนของลูกค้าที่จะเพิ่มขึ้นอีกในอนาคตไปจนหมด ดังนั้นสำหรับลูกค้าแล้ว ราคาของห้องนี้จะไม่สูงขึ้นอีกแล้ว นอกจากนี้วิธีการเช่นนี้ของนายหน้าทำให้ราคาห้องขึ้นสูงเกินไปจนไม่มีใครมาซื้อ

ด้านลูกค้า สองสามปีมานี้คนที่ซื้อคอนโดส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลาง มีเงินอยู่ในมือ 7 แสน - 2 ล้าน คนที่มีเงินมากนั้นมีจำนวนน้อย

การทำธุรกิจร้านค้าแฟรนไชส์ไม่ได้กำไร แต่ใช้เป็นพื้นที่รับรองลูกค้าของบริษัทตัวแทนขายอสังหาริมทรัพย์ได้ เมื่อเป็นนักธุรกิจลงทุน ก็จะหยุดนิ่งทำธุรกิจเพียงอย่างเดียวไม่ได้ ต้องทำควบคู่กันไปหลายอย่าง

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ถึงแม้ว่าเกิดความเปลี่ยนแปลงในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ก็มีให้เหตุผลที่ทำให้ตนเลือกทำธุรกิจร้านค้าแฟรนไชส์ เพราะที่จริงแล้วร้านค้าแฟรนไชส์ทำได้ยากมาก จนถึงขณะนี้ก็ยังไม่ได้กำไร หากเพียงแค่ขายกาแฟอย่างเดียว ถึงแม้จะได้กำไร แต่ก็ได้น้อยมาก ไม่พอเลี้ยงครอบครัว ที่ดินผืนนี้เมื่อเข้ามาตอนแรกเป็นที่ดินเปล่า ต่อมาสร้างตึกเป็นบริษัทตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์อย่างเดียว ยังไม่ได้สร้างเป็นร้านค้าแฟรนไชส์ เหตุผลที่เปิดร้านค้าแฟรนไชส์เป็นเพราะมีเพื่อนเปิดโรงแรมอยู่ข้าง ๆ จึงเห็นพ้องกันว่าต้องการเปิดสำนักงานอยู่ในตึกเดียวกัน สำนักงานบริษัทของตนอยู่ชั้นสาม บริษัทของเพื่อนอยู่ชั้นสอง ส่วนชั้นหนึ่งตนต้องการเปิดเป็นร้านค้า แต่ไม่ต้องการให้วุ่นวายและเสียงดัง เช่น ร้านอาหาร ซึ่งจะสกปรกและวุ่นวาย ทำให้รบกวนแขกที่มาพักได้ ที่เลือกเปิดร้านค้าแฟรนไชส์เพราะว่าการทำร้านค้าแฟรนไชส์จะช่วยทำให้สภาพแวดล้อมดูสงบและผ่อนคลาย และที่ทำเลบริเวณนี้อยู่ในเขตตัวเมืองเก่า โดยรอบเป็นชุมชนคนเชียงใหม่ที่เขายู่กันมาอย่างสงบสุข

อีกประการหนึ่งคือพื้นที่ของห้องทำงานบริษัทตัวแทนซื้อขายสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ชั้นสามของตึกนี้
ก็เล็กมาก หากมีแขกมาก็จะได้ใช้ร้านกาแฟเป็นที่รับรองลูกค้า สะดวกกว่า

ส่วนโรงแรมนั้นมีขนาดไม่ใหญ่มาก ที่ดินทั้งหมดมีขนาด 100 ตารางวา แต่ขณะนี้ยังไม่เปิดทำการ
ทั้งหมดมีเพียง 97 ห้อง เพราะต้องการทำให้ดูดี ราคาสูง

ในภาพรวม ในเชียงใหม่มีร้านอาหารที่เปิดโดยชาวจีนอยู่บ้าง แต่ไม่มาก ชาวจีนส่วนใหญ่มาเปิด
ร้านอาหารเสียมากกว่า โดยมากเป็นอาหารเสฉวน ยูนนาน หรือซีอานก็มีเช่นกัน แต่ที่เปิดแล้วดำเนินกิจการไป
ได้ดีหรืออยู่ได้ระยะยาวนั้นมีไม่มาก

ทั้งนี้ตนยังคิดหาทางทำธุรกิจอื่น ๆ อยู่ตลอดเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายของบริษัทและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีก
มาก เมื่อเริ่มทำธุรกิจแล้วจะหยุดกลางคันก็ไม่ได้

ตัดสินใจอาศัยอยู่ที่เชียงใหม่ ไม่คิดจะส่งลูกกลับไปเรียนที่จีน รู้สึกการใช้ชีวิตสะดวกสบายกว่าที่จีน แต่
อาจจะต้องเสียภาษีสูงมากสักนิด

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ปัจจุบัน โดยส่วนตัวแล้วตนชอบเชียงใหม่ หากไม่ติดขัดอะไรก็ต้องการอยู่ที่นี้ไปเรื่อย ๆ เพราะ
สะดวกสบาย แต่ก็ไม่แน่ว่าภายหลังจากเกิดอะไรขึ้นก็อาจจะย้ายกลับไปอยู่ที่จีน แต่ยังไม่ถึงเวลา

ส่วนการศึกษาต่อของลูก ตนไม่ได้ตัดสินใจว่าจะให้ลูกไปศึกษาต่อที่ประเทศตะวันตกหรือว่าให้อยู่ไทย
ต่อไป เนื่องจากต้องพิจารณาสภาพทางเศรษฐกิจ และหากลูกมีความต้องการไปศึกษาต่อที่ยุโรปหรืออเมริกาก็
หวังว่าจะลูกเขาพยายามด้วยตนเอง แต่อย่างไรก็ดี ตนไม่ได้หวังจะให้บุตรกลับไปศึกษาต่อที่ประเทศจีน เพราะ
ตน ไม่ชอบระบบในสังคมจีน

บางครั้งชีวิตการอาศัยอยู่ในเมืองไทยของตนก็พบเจออุปสรรค เช่น การเก็บภาษีของรัฐบาล บางครั้ง
อาจจะเก็บสูงเกินไป แต่ภาพรวมไม่ติดขัดใด ๆ ทำวีซ่าหรือใช้ชีวิตปกติก็ไม่มีปัญหาใด ๆ สะดวกสบายกว่าเมื่อ
อยู่ในจีน ที่หากจะไปอยู่ต่างประเทศก็ต้องจัดการเอกสารยุ่งวุ่นวาย แต่อยู่ไทยมีวีซ่าแล้วจะไปไหนก็ได้ อีกทั้งทะเบียน
บ้านสามะโนครัว ก็เป็นอุปสรรคในการเข้าไปทำงานในเมืองใหญ่หรือเมืองอื่น ๆ ในจีน เนื่องจากเกี่ยวข้องกับ
สวัสดิการของบุตร

สำหรับวีซ่า ตนได้วีซ่าประเภททำงานเพราะมีบริษัท ภรรยาก็ได้วีซ่าประเภทเดียวกันจากที่มหาวิทยาลัย โดยตนต้องต่อวีซ่าปีละ 1 ครั้ง และเด็กอายุมากกว่า 6 ปีต้องทำวีซ่า ดังนั้นบุตรสาวที่มีสัญชาติจีนทั้งสามของตนก็ต้องทำวีซ่าเช่นกัน แต่ปัจจุบันให้จัดอยู่ในประเภทติดตามผู้ปกครองก่อน เมื่อถึงอายุ 18 ปี หากยังต้องการอยู่ประเทศไทยต่อจึงจะให้ทำวีซ่า เพราะเมื่ออายุ 18 ปี รัฐบาลไทยไม่อนุญาตให้จัดอยู่ในประเภทติดตามผู้ปกครองได้อีกต่อไป

“คุณจ้าว” เจ้าของกิจการโรงแรมขนาดเล็กและและหุ้นส่วนร้านกาแฟ

ข้อมูลส่วนตัว

“คุณจ้าว” เพศชาย เป็นคนที่เกิดในยุค 1980 ภูมิลำเนาอยู่ที่มณฑลเจียงซี แต่งงานกับเพื่อนสาวที่ร่วมงานต่างแผนกที่ปักกิ่ง ทำงานในอุตสาหกรรมบันเทิงที่ปักกิ่งได้ 10 ปี และย้ายมาอาศัยอยู่ที่เซินเจิ้นพร้อมครอบครัว คิดว่าการใช้เวลาเรียนในมหาวิทยาลัยสี่ปีเป็นเรื่องไร้ประโยชน์ ไม่ชอบการเรียน เมื่อจบการศึกษาระดับมัธยมปลายแล้วเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยครุศาสตร์เจียงซี (Jiangxi Normal University) ได้หนึ่งปี จากนั้นคิดว่าตนไม่ควรใช้ชีวิตแบบนี้ ควรออกไปเผชิญโลกภายนอกมากกว่า จึงไปใช้ชีวิตอยู่เซี่ยงไฮ้พักหนึ่งโดยความช่วยเหลือของครอบครัว ต่อมาตนยังมีความคิดว่ายังไม่ได้ยืนอยู่ได้ด้วยตัวเองที่แท้จริงเพราะยังพึ่งพาที่บ้านอยู่ จึงย้ายไปอยู่ที่กว้างโจวประมาณสามเดือน แต่ตนไม่ชอบเมืองที่ฝนตกหนัก จึงย้ายไปปักกิ่งด้วยความช่วยเหลือของเพื่อนร่วมชั้นเรียน ภายหลังเนื่องจากต้องใช้ปริญญาเพื่อประกอบอาชีพ จึงสอบเข้าเรียนและจบปริญญาตรีที่ Beijing Jiaotong University ปัจจุบันลาออกจากการที่ปักกิ่งเมื่อเดือน สิงหาคม ปีพ.ศ. 2562 และเดินทางมาใช้ชีวิตที่เซี่ยงไฮ้พร้อมภรรยา เขาเป็นนักธุรกิจ ลงทุนทำโรงแรมขนาดเล็กในเขตตัวเมืองเก่าเซี่ยงไฮ้ และร่วมลงทุนเปิดร้านกาแฟในบริเวณติดกับโรงแรม

เริ่มต้นทำธุรกิจ ลงทุนทำร้านกาแฟร่วมทุนกับคนจีนซึ่งทำธุรกิจมาก่อนในเซี่ยงไฮ้ ร้านกาแฟร่วมทุนอยู่บริเวณเดียวกับโรงแรม

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ตนได้รู้จักกับ อ.จาง ซึ่งเปิดบริษัทตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ในเซี่ยงไฮ้มานาน นอกจากนี้ยังพบว่ามีที่ดินผืนเปล่าที่น่าจะเป็นทำเลดี จึงมีความคิดจะสร้างตึก ให้ชั้นบนใช้เป็นสำนักงาน ส่วนด้านล่างเป็นร้านกาแฟหรือบาร์ ในที่สุดตัดสินใจได้สร้างเป็นร้านกาแฟแห่งนี้ ทำมาได้สามปีแล้ว ส่วนโรงแรมที่อยู่ติดกัน

เมื่อก่อนเป็นที่ดินเปล่า ตอนนี้ได้สร้างเป็นโรงแรมซึ่งตนมีหุ้นส่วนกันกับเพื่อนคนจีนคนอื่น แต่ยังไม่เปิดทำการ เพราะอยู่ในระหว่างการตรวจเพื่อให้ผ่านมาตรฐานของภาครัฐ

คิดมาลงทุนที่เชียงใหม่ เพราะอยู่ปักกิ่งมองไม่เห็นช่องทางทำมาหากิน ชอบบรรยากาศของชุมชนเล็กๆ และเงียบสงบแบบเชียงใหม่

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ตอนที่ยังไม่ได้แต่งงาน แฟนสาวชวนมาเที่ยวไทย เห็นว่าประเทศไทยทั้งใกล้กับประเทศจีน ทั้งมีความคล้ายกับบ้านเกิดของเธอ จึงชักชวนมาเที่ยว เมื่อมาแล้วมีความรู้สึกดี ๆ และเริ่มรู้สึกชอบประเทศไทย ต่อมาได้แต่งงาน วางแผนมีลูก จึงต้องพิจารณาเรื่องสภาพแวดล้อมการเลี้ยงดู สภาพอากาศ การศึกษาต่าง ๆ ตนเห็นว่าสภาพอากาศที่ปักกิ่งนั้นวันยังแย่ง หากอยู่ที่ปักกิ่ง ถึงแม้ว่าจะทำงานทั้งชีวิตก็ไม่สามารถหาเงินได้มากพอ

ปัญหาแรกในการใช้ชีวิตที่เชียงใหม่ คือภาษา และวิถีดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากสังคมจีนกันอย่างสุดขีด สังคมจีน จังหวะชีวิตเร็วและเร่งรีบ การดำเนินชีวิตในเมืองเชียงใหม่ ทุก ๆ สิ่ง ดำเนินไปอย่างช้า ๆ และสบาย ๆ

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ในการสื่อสารกับคนไทย ภาษาคืออุปสรรคในการสื่อสาร อีกทั้งวิธีการคิดและนิสัยของคนไทยนั้นแตกต่างจากคนจีน รวมทั้งตนใช้ชีวิตอยู่ที่ปักกิ่งเป็นเวลานานจึงคุ้นชินกับการใช้ชีวิตอย่างเร่งรีบ เมื่อใช้ชีวิตอยู่ที่ปักกิ่ง ความเร็วในการใช้ชีวิตเป็น 4 เท่าของคนไทย โดยเฉพาะเทียบกับคนเชียงใหม่ แต่เมื่อมาอยู่เชียงใหม่ ตนต้องใช้เวลาให้ช้าลงกว่าเดิม 4 เท่า ปัจจุบันได้ปรับตัวให้เข้ากับวิถีชีวิตของคนที่นี่ไปพอสมควร จนพนักงานที่ร้านกล่าวว่าตนทำสิ่งต่าง ๆ ช้าลงเรื่อย ๆ จนเหมือนคนแก่

เป็นคนจีนที่เกิดในยุคปี ค.ศ. 1980 ที่ได้รับผลพวงจากการปฏิรูปและเปิดประเทศของจีนโดยตรง มีภูมิคุ้มกันสูง มีความอดทนสูง ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคอย่างง่ายดาย

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ตนเป็นคนรุ่นที่เกิด ในยุคปี ค.ศ. 1980 มีความคิดและจิตสำนึกที่ไม่ต้องการสร้างความเดือดร้อนให้คนอื่น ตอนเด็กใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่ใกล้กับกวางตุ้งและเซี่ยงไฮ้ ทำให้ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากพื้นที่ทั้งสอง ขณะนั้นจีนกำลังเปิดประเทศ คนรุ่น ปี ค.ศ. 1980 จึงเป็นรุ่นที่ได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้นโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็น นโยบายลูกคนเดียว ทำให้ต้องรับภาระเลี้ยงดูสมาชิกถึง 4 คนในครอบครัว เมื่อยกเลิกนโยบายลูกคนเดียว คนรุ่น ปี ค.ศ. 1980 ก็อยู่ในช่วงอายุที่สามารถมีลูกได้พอดี ตนรู้สึกว่าคุณรุ่นยุค ปี ค.ศ. 1980 มีภูมิคุ้มกันในชีวิตสูง ไม่ย่อท้อต่อปัญหาต่าง ๆ

ตัดสินใจลงทุนที่เชียงใหม่เพราะ “ความรัก ” และความชอบโดยส่วนตัว รักครอบครัว และสิ่งแวดล้อมของสังคมในเมืองเชียงใหม่

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

อาจเป็นเพราะผลกระทบจากงานก่อนหน้านี้ กล่าวคืองานที่ทำสมัยอยู่ปักกิ่งค่อนข้างโลดโผน เป็นงานในวงการบันเทิง ทำรายการบันเทิงต่าง ๆ ทางโทรทัศน์ ตนมีหน้าที่ไปเจรจากับบริษัทอื่นหรือต้นสังกัดของศิลปิน เพราะต้องการเชิญศิลปินต่าง ๆ มาร่วมรายการจำนวนมาก ทำให้เป็นคนพูดเร็ว ไม่ชอบปฏิเสธคนอื่น เพราะกลัวคนอื่นมองไม่ดี ทำให้มักตอบตกลงผู้อื่นอย่างล่ง ๆ จนเป็นนิสัย อีกทั้งยังต้องเดินทางไปประชุมต่างพื้นที่บ่อยครั้ง ต้องเจอผู้คนมากมายและผูกสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างผิวเผินและรวดเร็ว น้อยครั้งที่เจอคนที่สามารถพูดคุยกันอย่างจริงจัง ไม่มีผลประโยชน์มาเกี่ยวข้องได้ หลายครั้งที่พบเจอผู้คนที่เข้าหากันเพราะผลประโยชน์ เสแสร้ง ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายขึ้น

หากจะถามว่าเหตุใดจึงมาเมืองไทย ตนก็ไม่สามารถตอบเป็นข้อได้ชัดเจน เพราะเหตุผลแต่ละอย่างต่างผูกเข้าด้วยกัน ตนคิดแค่เพียงว่าต้องการทำอะไรสักอย่าง ไม่ซับซ้อน ไม่ได้คิดว่าทำไมต้องทำสิ่งนี้ แต่คิดว่าการทำสิ่งนี้น่าพาอะไรมาสู่ตนเองบ้าง และไม่ต้องคิดว่าจะต้องลำบากหรือล้มเหลว บางคนอาจจะคิดว่าอยู่ปักกิ่งทำงานอย่างเดิมไปค่อย ๆ เก็บเงินไปจะดีกว่า แต่ตนเห็นว่าทุกอย่างล้วนมีความไม่แน่นอน อยู่ปักกิ่งอาจจะเก็บเงินไม่พอซื้อบ้าน หรือมาไทยอาจจะล้มเหลวก็ได้ สิ่งที่สำคัญที่สุดอยู่ที่ความรู้สึก สิ่งไหนที่มีผลต่อจิตใจเรามากที่สุดต่างหากที่สำคัญ เห็นว่าการตัดสินใจอะไรสิ่งใด ๆ ของมนุษย์ล้วนครอบงำโดยความรู้สึก ซึ่งมีความคล้ายกับศาสนาพุทธ ถึงแม้ตนจะไม่นับถือศาสนาใด แต่เคารพทุกศาสนา และมองว่าศาสนาพุทธทำให้มนุษย์รับรู้ได้ถึงความรู้สึก “รัก” สอนให้มนุษย์เข้าใจถึงความรัก เหตุที่มาเชียงใหม่ นั้น ตนมองว่าเป็นเรื่องของ

ความรักทั้งนั้น ไม่มีสิ่งอื่น ความรักความชอบของตนเอง ความรักของคนที่มิต่อภรรยา ความชอบในสภาพอากาศ

จินตุนานาชาติจับผิดมากขึ้นเพราะว่าพัฒนาไปเร็วมากในช่วงข้ามคืน แต่ปัญหามลภาวะในจีนก็เป็นปัญหาหนักที่ยังแก้ไขไม่ได้ ไม่อยากอยู่ที่จีนต่อไปเพราะมีปัญหามลภาวะรอบตัว

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

เนื่องด้วยจีนพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว เหมือนกับคนยากจนเปลี่ยนเป็นมหาเศรษฐีในช่วงข้ามคืน ทำให้คนจับผิดว่าเรามีข้อบกพร่องอย่างไรบ้าง เพราะปัจจุบันปักกิ่งเป็นเมืองหลวงที่เทคโนโลยีล้ำหน้า อีกทั้งทั่วโลกกำลังจับตามองประเทศจีนว่าเหตุใดจึงพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว ได้เดินทางลัดอะไรหรือไม่ ทำให้ทุกคนพยายามหาเหตุผลมาโจมตี ปัญหานี้จึงได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง ตนมองว่าสภาพอากาศที่ปักกิ่งก็ไม่ได้แย่แล้ว ก่อนหน้าที่จะมีปัญหาหมอกควันก็มีพายุทรายทุกปี พายุทรายน่ากลัวกว่าหมอกควันเสียด้วยซ้ำ แต่เหตุใดจึงไม่ได้รับความสนใจจากชาวโลก เป็นเพราะเมื่อก่อนจีนยังไม่พัฒนา ทุกคนจึงไม่สนใจ ทุกคนไปสนใจแต่สิงคโปร์หรือประเทศไทย จีนยังไม่ได้รับการยอมรับ สำหรับปัญหาหมอกควันนี้ ตนมองว่าต้องใช้เวลานานกว่าจะได้รับการแก้ไข และมองว่าปัญหาหมอกควันเป็นเรื่องที่ดีสำหรับเมืองจีน เพราะทำให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมจีน ทำให้ทุกคนศึกษาปัญหาหมอกควัน และเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศจีน

การลงทุนทำโรงแรมที่เชียงใหม่ เหมือน“สินค้าทดลอง”

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

กฎหมายไทย มี 4 ห้องพักขึ้นไปถือเป็นโรงแรม โรงแรมตนมี 7 ห้อง ตอนแรกที่เราคิดจะทำโรงแรมเกิดจากความคิดที่ไม่ซับซ้อน กล่าวคือ หากมีเพื่อนมาจะได้มีที่พักให้เพื่อนอาศัย อย่างไรก็ตามเมื่อเพิ่งลงมือทำครั้งแรก สิ่งนี้ยังถือเป็น “สินค้าทดลอง” อยู่ อย่าเพิ่งไปคิดว่าสิ่งที่ทำอยู่ตอนนี้จะประสบความสำเร็จหรือไม่ หรือสิ่งที่เพิ่งทำจะสร้างเงินมหาศาลให้เราได้ หากพบเจอปัญหาจาก “สินค้าทดลอง” นี้แล้วค่อยปรับปรุงให้การลงมือครั้งต่อไปประสบความสำเร็จ ที่จีนก็เช่นกัน ครั้งแรกอาจจะล้มเหลว หรือไม่เป็นอย่างที่คาดหวัง ครั้งต่อไปจึงจะประสบความสำเร็จ โรงแรมขนาดเล็กแบบที่ตนทำ ไม่น่าจะมีมากเท่าไร ละแวกนี้มีโรงแรมที่คนจีนเป็นเจ้าของอยู่โรงแรมหนึ่ง แต่เปิดมานานแล้ว ออกแบบโรงแรมตามที่ต้องการในแบบฉบับของตนเอง

ความคิดของการทำโรงแรมที่เชียงใหม่ นำเสนอความน่ารักและอบอุ่นแบบวัฒนธรรมเมืองเหนือของไทย

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

บริหารจัดการด้วยตัวเองและได้ปรึกษาหารือกับเพื่อนร่วมงานชาวไทยด้วย พบว่ามีปัญหามากมายที่ไม่เคยพบเจอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทั้งหมดมีพนักงาน 4 คนรวมพนักงานทำความสะอาด มีห้องพักทั้งหมด 7 ห้อง แบ่งเป็น 1 ห้องมีพนักงานดูแล 2-3 คน ต้องการดูแลลูกค้าอย่างใกล้ชิด หากมีอะไรที่ลูกค้าต้องการ หากทำให้ได้จะตอบสนองอย่างครบถ้วน ต้องการให้บริการอย่างมีความสุข ให้ลูกค้าสุขกายสบายใจเมื่อได้เข้าพัก ไม่ได้ต้องการให้มีระเบียบตามมาตรฐานมากเกินไป หรือมีความเป็นเมืองมากเกินไป เพราะจะดูเย็นชา ไร้อารมณ์ความรู้สึกเหมือนเครื่องจักร ถึงแม้ว่าเรื่งดีก็จริงแต่สัมผัสไม่ได้ถึงความน่ารัก ต้องการนำเสนอความน่ารักและอบอุ่นของหนุ่มสาวชาวไทยทางภาคเหนือ ดังนั้นเวลารับพนักงาน หากคนใดมีนิสัยขี้อายก็รู้สึกดี กลับทำให้รู้สึกมีระยะห่างที่เหมาะสมเวลาสื่อสารกันเสียอีก หากใกล้ชิดกันเกินไปอาจจะพบข้อเสียของอีกคน แต่หากห่างไกลกันเกินไปก็จะมองไม่เห็น ซึ่งในระยะห่างระหว่างกันเช่นนี้กำลังพอดี นอกจากนี้ยังเห็นว่าควรสร้างภาพลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองให้ลูกค้าจดจำได้และกลับมาหาอีกครั้ง

ไม่ชอบการรวมกลุ่มกับคนจีนในเชียงใหม่ที่ไม่คุ้นเคย ต้องการได้รับความยอมรับจากคนในท้องถิ่น แต่กฎหมายไทยไม่ค่อยเอื้อต่อนักลงทุนชาวต่างชาติ

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ปกติแล้วไม่ค่อยได้ติดต่อกับคนจีนในเชียงใหม่เท่าไร ตนจะพยายามติดต่อกับพวกเขาให้น้อยที่สุด คนที่ติดต่อด้วยบ่อยที่สุดคืออ.จาง ส่วนคนอื่นเพราะไม่ทราบว่าคนอื่นมีทัศนคติอย่างไรในการใช้ชีวิตหรือมีพฤติกรรมอย่างไร ตนมักจะมีอารมณ์ระแวงอย่างที่เคยชินในจีน หากคนที่ไม่มีความรู้สึกระแวงมากอาจจะหาโอกาสได้มากกว่า หากมาตั้งต้นในไทย สิ่งที่ได้รับผลกระทบก็คือความรู้สึกของคนไทย เราไปทำร้ายความรู้สึกของคนไทย หากเราทำด้วยใจสุจริตก็ไม่ต้องกลัวการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ ตนต้องการการยอมรับจากคนไทย จึงยินดีที่จะทำตามกฎระเบียบทุกอย่าง ไม่ต้องการดำเนินกิจการอย่างหลบ ๆ ซ่อน ๆ

มีเพื่อนหลายคนแนะนำให้ไปลงทุนที่ญี่ปุ่น ญี่ปุ่นเป็นที่ ๆ มีกฎหมายเอื้อต่อการลงทุนสูง ตรวจเอกสารบริษัทละเอียดมาก ทั้งยังมีสวัสดิการ เช่น หากนำลูกไปด้วย จะมีหน่วยงานสอนภาษาญี่ปุ่นให้จนลูกสามารถ

สื่อสารได้ แบ่งเบาภาระเรื่องลูกของนักลงทุน ทำให้สามารถลงทุนได้อย่างเต็มที่ ไม่มีความกังวลใด ๆ สร้างรายได้ได้อย่างเต็มที่ ทั้งยังให้คำแนะนำในด้านต่าง ๆ แต่กฎหมายของประเทศไทยนั้นไม่เอื้อต่อนักลงทุน

แม้จะพำนักอยู่ที่เชียงใหม่ แต่ยังมีความรู้สึกผูกพันกับบ้านเกิด ชื่นชอบผู้นำจีนคนปัจจุบันที่น่าสิ่งดี ๆ มาให้กับประชาชน

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ตนเห็นว่าระบอบการปกครองของจีนเป็นระบอบที่ไม่ซับซ้อนที่สุดในโลก ใครเก่งใครก็ขึ้นมาเป็นผู้นำ มีบุคคลคนเดียวแทนกลุ่มพรรคการเมือง ไม่เหมือนประเทศไทยที่พรรคการเมืองมีสมาชิกเป็นกลุ่ม ๆ นอกจากนี้ยังมองว่าประชาธิปไตยเป็นเรื่องของความรู้สึก หากการเมืองจีนถูกควบคุมด้วยความรู้สึกเมื่อไร เมื่อนั้นสภาพการณ์จะยิ่งแย่ง นอกจากนี้นั้นตนมองว่าคนจีนจำนวนมากก็คิดเช่นเดียวกันว่า ใครจะเป็นผู้นำก็ตามไม่มีความเกี่ยวข้องกับตนมากนัก เพียงแค่มีจุดประสงค์ที่ดีต่อประชาชนก็ถือว่าดีแล้ว รู้สึกขอบคุณ เพราะหลังจากสีจิ้นผิงขึ้นเป็นผู้นำ ได้นำพาสิ่งดี ๆ มาให้แก่ประชาชนจำนวนมาก ที่เห็นได้ง่ายที่สุดคือสำหรับคนที่เดินทางออกนอกประเทศบ่อยเช่นตน ทำให้การทำพาสปอร์ตเพื่อเดินทางไปต่างประเทศง่ายขึ้นกว่าเดิม สร้างความสะดวกสบายมากมาย รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการทำพาสปอร์ตก็ถูกลง เมื่อก่อน 300 หยวน ตอนนี้ 100 หยวน ส่วนความเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกับอ.หลี่นั้นตนมองว่า ต่างคนต่างถูกหล่อหลอมมาแตกต่างกันทำให้มีการมองโลกหรือวิสัยทัศน์ที่แตกต่าง หากฟังและยอมรับความแตกต่างได้ก็จะอยู่ด้วยกันได้

รัฐบาลจีนแม้จะคุมเข้มเรื่องการนำเงินออกนอกประเทศ แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำธุรกิจมากนัก

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

อันที่จริงจีนถือเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ มีแม่คนเดียวก็ดูแลลูกได้ไม่ครอบคลุม แต่ไม่ว่าลูกจะทำอะไรแม่ล้วนรับรู้อยู่ตลอด หากลูกไม่ได้ทำผิดขั้นร้ายแรง แม่ก็จะไม่ห้าม อีกทั้งเทคโนโลยีจีนพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เช่นนี้ หากรัฐบาลหรือธนาคารต้องการจะตรวจสอบ ก็เป็นเรื่องที่ไม่ใช่ว่าทำไม่ได้ แต่ส่วนใหญ่รัฐบาลไม่ทำ เพราะไม่ได้เห็นว่าเป็นปัญหา และต้องการให้ออกาสคุณ แนนอนว่าไม่ได้มีอิสระมากเช่นประเทศไทย สมมติต้องการจะแลกเงินไปญี่ปุ่นเท่าไรก็ได้ แต่เงินไม่ได้ ปีหนึ่งสามารถแลกได้ 5 หมื่นดอลลาร์สหรัฐ เพราะเงินต้องการเก็บเงิน คนจีนชอบเก็บเงิน เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่ามีเจ้าหน้าที่รัฐที่โลกมากแลกเงินออกไปเป็นจำนวนมาก

การลงทุนในต่างประเทศ ใช้ชีวิตในต่างประเทศ เพื่อเปลี่ยนรูปแบบการใช้ชีวิต ไม่ได้เกิดจากความกดดันทางการเมืองภายในจีน

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ตนออกจากประเทศจีน แต่คิดว่าเปลี่ยนรูปแบบการใช้ชีวิตเท่านั้น เพียงแค่ไม่ต้องการใช้ชีวิตอย่างเร่งรีบ ทุกอย่างขึ้นอยู่กับว่าจะยอมรับสิ่งต่าง ๆ อย่างไร ส่วนในด้านการเมืองนั้น ทั่วโลกล้วนมีสภาพการเมืองที่แตกต่าง และมีด้านลบ มีความอยุติธรรม มีการกดขี่ทั้งนั้น อย่างในโรงเรียนก็ตาม แม้ว่าจะไม่ใช้การกดขี่ทางกายก็เป็นการกดขี่ทางใจ คนจีนอาจจะเคยชินแล้วจึงใช้ชีวิตตามกฎระเบียบของรัฐ

ตนมองว่าคนจีนส่วนใหญ่เป็นเช่นนั้น สุดท้ายเกรงว่าจะกลายเป็นความเย็นชาและไม่แยแสต่อสิ่งใด โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ ทั้งที่เมื่อก่อนไม่ได้เป็นเช่นนี้

3.2.3 ข้อมูลประกอบการลงทุนอสังหาริมทรัพย์ในจังหวัดเชียงใหม่สำหรับชาวจีน

ปัจจุบันเชียงใหม่เป็นพื้นที่ซึ่งนักธุรกิจจีนให้ความสนใจในการลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก และเชียงใหม่ก็เป็นพื้นที่เป้าหมายอันดับรองจากกรุงเทพมหานคร จากข้อมูลจากสื่อออนไลน์เว็บไซต์ zhuanlan.zhihu.com ได้เผยแพร่ข้อมูล “แนะนำการลงทุนอสังหาริมทรัพย์ในจังหวัดเชียงใหม่สำหรับชาวจีน” เพื่อให้เป็นข้อมูลสำหรับชาวจีนที่สนใจจะลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ดังมีข้อมูลที่น่าสนใจดังนี้

ขณะนี้มียอดการลงทุนเงินจำนวนมากที่ลงทุนในตลาดอสังหาริมทรัพย์ของจังหวัดเชียงใหม่ สำหรับประเทศไทย โอกาสของการเพิ่มมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ยังมีอยู่สูงมาก ราคาบ้านพักอาศัยมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นปีละประมาณ 8% หากมีแผนการที่จะซื้อผู้เกษียณอายุและทำธุรกิจลงทุนอสังหาริมทรัพย์ที่เชียงใหม่งบประมาณจะเริ่มต้นที่ประมาณ 3 แสนหยวน (ประมาณ 1 ล้าน 5 แสนบาท) โดยมีพื้นที่ที่น่าสนใจดังนี้

-ถนนสายนิมมานเหมินท์ (หนิงมานุ่)

ถนนนิมมานเหมินท์เป็นถนนเส้นที่อยู่ติดกับเขตเมืองเก่าเชียงใหม่ และเส้นทางที่จะไปมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประวัติความเป็นมาของถนนสายนิมมานเหมินท์ แต่เดิมเป็นที่ดินของชาวไทยเชื้อสายจีน เป็นผู้บริจาคที่ดินให้แก่สาธารณะ เพื่อสร้างถนนเชื่อมระหว่างถนนสุเทพเข้ากับถนนห้วยแก้วจนกลายเป็นถนนนิมมานเหมินท์ในเวลาต่อมา ปัจจุบันถนนนิมมานเหมินท์ เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจแห่งหนึ่งของจังหวัด

เชียงใหม่ เป็นถนนสายหลักสำคัญ โดยมีเอกลักษณ์ความเป็นล้านนา มีบรรดาร้านค้า ร้านอาหาร โรงแรมที่พัก และแหล่งบันเทิงจำนวนมาก ทำให้ถนนสายนี้ได้รับการกล่าวขานว่าเป็น ถนนสายที่ฮิตที่สุดของเชียงใหม่

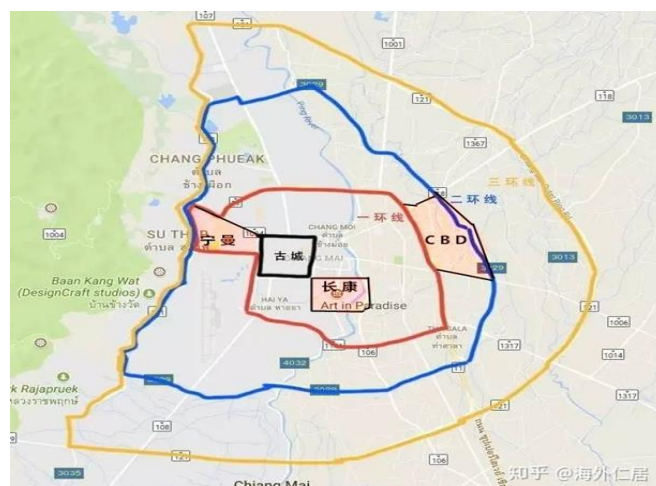
- ถนนช้างคลาน (นางคังดู)

ถนนช้างคลานเป็นย่านเศรษฐกิจที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเชียงใหม่ โดยเป็นที่ตั้งของโรงแรมหรูหลายแห่ง มีศูนย์การค้า ร้านอาหาร คาเฟ่ ร้านขายของที่ระลึกและร้านค้าอื่น ๆ หลากหลายรูปแบบ โดยได้เปิดให้บริการทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติตั้งแต่เช้าจนถึงดึกดื่นข้ามคืน

นอกจากนี้ ถนนช้างคลานยังสามารถเชื่อมต่อถนนเส้นอื่น ๆ ได้หลายสาย เช่น ท่าแพ ศรีดอนไชย เจริญประเทศและลอยเคราะห์ ด้วยเหตุนี้ช้างคลานจึงขึ้นชื่อว่าเป็นย่านที่ไม่เคยหลับใหลและมีความสะดวกสบายอย่างมาก ส่งผลให้เกิดการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในย่านนี้หลากหลายรูปแบบเพื่อรองรับความต้องการของกลุ่มธุรกิจ

- ย่าน CBD ของเชียงใหม่ (ชิงม่าย ซีบีดี)

ย่าน CBD ของเชียงใหม่ ถูกล้อมรอบด้วยวงแหวนชั้นใน (ถนนซูเปอร์ไฮเวย์) ซึ่งสามารถเดินทางผ่านวงแหวนชั้นในออกสู่จังหวัดลำปาง เชียงราย และอำเภอรอบนอกได้อย่างสะดวก เป็นศูนย์รวมของห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต โรงพยาบาลเอกชนขนาดใหญ่ Bank of China ภัตตาคาร ร้านอาหาร สถานีรถไฟ สถานีขนส่งโดยสายข้ามจังหวัด สถานกงสุลสหรัฐอเมริกา เป็นต้น สำหรับราคาห้องชุดคอนโดมิเนียมในพื้นที่นี้มีราคาอยู่ที่ตารางเมตรละ 145,000 หยวน (ประมาณ 725,000 บาท)

ภาพประกอบ <https://zhuanlan.zhihu.com/p/42882665>

3.2.4 ข้อมูลจากบทสัมภาษณ์ กลุ่มที่ 2

สรุปเนื้อหาบทสัมภาษณ์ กลุ่มอาชีพนักธุรกิจและนักลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้างอาคารชุด เจ้าของอาคารชุดในศูนย์สุขภาพดูแลผู้สูงอายุหลังเกษียณ

โจและเจนนี่สามีภรรยา นักธุรกิจลงทุนอสังหาริมทรัพย์ เจ้าของอสังหาริมทรัพย์แห่งหนึ่งในเชียงใหม่

ข้อมูลส่วนตัว

คุณเจนนี่ เป็นชาวเมืองคุนหมิง คุณโจเป็นชาวเมืองปักกิ่ง ทั้งสองเป็นสามีภรรยากัน เดินทางมาทำธุรกิจตั้งแต่ปี ค.ศ.2014 เดิมทำธุรกิจเป็นการลงทุนทางอินเทอร์เน็ต เป็นบริษัทดูแลผู้สูงอายุหลังเกษียณ (บ้านพักคนชรา) โดยเฉพาะ ในประเทศจีน ปัจจุบันลงทุนก่อสร้างศูนย์สุขภาพดูแลผู้สูงอายุหลังเกษียณอายุจากประเทศจีน โดยก่อสร้างอาคารชุดแห่งหนึ่ง บนพื้นที่ 3 ไร่ 8 ประมาณ 400 กว่าห้อง มีทั้งหมด 8 ชั้น (โดยร่วมทุนกับนักธุรกิจไทย) ใกล้แม่น้ำปิงและตลาดไนท์บาร์ซาร์ กลุ่มลูกค้าคือคนจีนที่เดินทางมาอยู่ที่เชียงใหม่เพื่อใช้ชีวิตหลังเกษียณ หรือลูกค้าที่ต้องการซื้อเพื่อการลงทุน ตลอดจนกลุ่ม “เผยตุ้มมามา” ผู้ปกครองติดตามมาดูแลบุตรหลานที่มาเข้าเรียนโรงเรียนนานาชาติที่เชียงใหม่ นอกจากนี้ยังลงทุนทำบริษัททัวร์ร่วมทุนกับคนไทยอีกสามบริษัท อนาคตคิดว่าน่าจะอยู่ที่เชียงใหม่ต่อไป

ปัญหานักลงทุนจีน ไม่สามารถนำเงินจำนวนมากออกนอกประเทศจีน ตามกฎหมายควบคุมของจีน ต้องการเสนอให้โครงการเกี่ยวกับการให้บริการดูแลผู้สูงอายุเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง

เนื้อหาคำให้สัมภาษณ์

ตนไม่ได้ต้องการจะทำลายวัฒนธรรมของคนไทย อีกทั้งยังหวังว่าเศรษฐกิจของไทยจะดีขึ้น เพราะคนจีนมีกำลังทรัพย์ หากมองจากมุมมองของจีน ในระยะสองปีนี่เรื่องเงินทุนเป็นปัญหาใหญ่ที่สุด การนำเงินออกนอกประเทศเป็นปัญหาใหญ่ที่สุด มีเงินหยวนจำนวนมากที่นำออกมาไม่ได้ ซึ่งเป็นปัญหาของนโยบายรัฐจีน หากทางฝั่งไทยมีนโยบายบางอย่างที่สนับสนุน ก็จะเป็นการสะดวกต่อคนจีนที่จะนำเงินออกมามากขึ้น จะมีนักลงทุนและโครงการที่สำคัญออกมาเป็นจำนวนมาก เงินจะหมุนเวียนมากขึ้น อย่างเช่น หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง ได้ปรึกษากันแล้วว่าจะดำเนินการอย่างไร

สมมติว่าเราทำโครงการดูแลหลังเกษียณ ซึ่งได้รับการพัฒนามาเป็นเวลาหลายปีจนยากจะพัฒนาต่อแล้วในประเทศจีน สมมติว่าโครงการมีงบ 2 ล้านหยวน เทศบาลนครเชียงใหม่ต้องการส่งเสริมให้เชียงใหม่เป็นเมืองท่องเที่ยวและเมืองที่เหมาะสมสำหรับการใช้ชีวิตหลังเกษียณ คนญี่ปุ่น เกาหลี รวมถึงคนตะวันตกเข้ามาเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อคนจีนเข้ามากลับเผชิญปัญหา คือ นำเงินทุนเข้ามาไม่ได้ บริษัทต้องซื้อที่ดิน ปลุกสร้างดำเนินการเปิดกิจการต่าง ๆ แต่ไม่สามารถนำเงินเข้ามาได้ และรัฐบาลจีนก็ไม่รับทราบเรื่องนี้ ไม่ทราบว่าเอกชนต้องการทำอะไร ดังนั้นหากรัฐบาลไทยและหน่วยงานใดของรัฐบาลจีนร่วมมือกันให้โครงการนี้อยู่ภายใต้นโยบายหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง เป็นโครงการก่อสร้างที่ตอบสนองความต้องการของรัฐบาลไทย หากมีเอกสารออกมา โดยสมมติว่ารัฐบาลจีนอนุญาตแล้วว่าเป็นโครงการที่ตอบสนองทั้งนโยบายหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางของรัฐบาลจีน ผลประโยชน์ของประเทศไทยและนักลงทุน ก็จะสามารถดำเนินการได้ไม่ติดขัด ดังนั้นการลงทุนด้านของคนจีนจึงติดอยู่ที่จุดนี้

โครงการนี้ 49% ขายให้คนจีน 51% ขายให้คนไทย ขายเหมือนคอนโดฯ ทั่วไปที่ตามกฎหมายไทยกำหนด โครงการเพิ่งเริ่ม จะเริ่มก่อสร้างในอีกสองปีข้างหน้า ทั้งหมดมี 4 อาคารใหญ่ แบ่งเป็น 4 ส่วนหลัก

เล็กที่สุด 25 ตร.ม. ใหญ่ที่สุด 70 ตร.ม. ส่วนมาก 30 กว่าตร.ม. ส่วนราคารันปัจจุบันราคาไม่แพง คือตารางเมตรละ 7 หมื่นบาท ถ้า 25 ตร.ม. ก็หนึ่งล้านแปดแสนบาท แต่ของบริษัทอื่นของคนไทยที่อยู่ตรงข้ามมีราคาแพงกว่า คือตอนนี้ตารางเมตรละ 9 หมื่นบาท ตอนนี้ก็ยังไม่ได้สร้างเช่นกัน หากสร้างแล้วตารางเมตรละ 1 แสน 3 หมื่น แต่ของเราถ้าสร้างแล้วตารางเมตรละ 9 หมื่นบาท บริษัทของเราก็เป็นของคนไทยซึ่งร่วมทุนกันของเราชั้น 1 ซึ่งมีสวนหย่อมขนาดเล็ก จะมีราคาแพงที่สุด สมมติรวมกับสวนนี้ 15 ตร.ม. คูณ 7 หมื่น และในอนาคตชั้น 1 จะราคาเพิ่มขึ้นมากที่สุดเพราะมีจำนวนน้อยที่สุด สามารถจองและซื้อจากเมืองจีนได้ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ส่วนขั้นตอนดำเนินการต่าง ๆ ต้องมาทำที่เมืองไทย มาที่เชียงใหม่

คนจีนหลังเกษียณ นิยมใช้วีซ่าเกษียณอายุเข้ามาพำนักในประเทศไทย เพราะสะดวกและเงื่อนไขน้อย

เนื้อหาทำให้สัมภาษณ์

การขอวีซ่าเกษียณอายุ เริ่มที่อายุ 50 ปี ก็สามารถขอวีซ่าในประเภทนี้ได้ ต้องต่ออายุปีละครั้ง แต่ที่จริงกฎหมายไทยอนุญาตให้เป็น 6 ปีแล้ว เพียงแต่ยังไม่บังคับใช้ การขอวีซ่า 1 ครั้ง มีอายุ 6 ปี นอกจากนั้นยังมีเงื่อนไขอีกบางประการ ดูเหมือนว่าจะต้องมีเงินฝากในไทย 8 แสนบาท ตามหลักการแล้วต้องมีเงินฝากไม่ต่ำ

กว่า 6 เดือน แต่ในความเป็นจริงธนาคารออกหนังสือรับรองให้ ไม่กี่วันก็เรียบร้อย มีนายหน้าบางเจ้า เราไม่ต้องฝากเงินด้วยซ้ำ เขาก็จะฝากให้แทน จ่ายเงินก็จะช่วยจัดการออกหนังสือรับรองให้

ลงทุนสร้างหมู่บ้านหลังเกษียณ เพราะคนจีนมองว่าค่าครองชีพที่เชียงใหม่ค่อนข้างต่ำ และอากาศดี ขอวิชาไม่ยาก เชียงใหม่จึงเป็นจุดหมายปลายทาง

เนื้อหาทำให้สัมภาษณ์

ดูเหมือนว่าคนไทยจะยังไม่มีความคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิตหลังเกษียณเช่นนี้ มีทัศนคติไม่เหมือนกัน เพราะเมื่อคนคิดถึงการใช้ชีวิตหลังเกษียณจะนึกถึงคนอายุ 75 ปีขึ้นไปที่ไม่สามารถเดินได้แล้ว แต่สำหรับคนจีนคือคนอายุ 50 - 80 ปี ที่ยังเดินได้ คนที่ยังกระตือรือร้นอยู่ กว้างแผนการใช้ชีวิตหลังเกษียณ คนตงเป๋ย (ทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศจีน) เมื่อก่อนต่างไปที่ไต้หวัน ฤดูหนาวของทุกปีจะมีคนเป็นล้านไปที่ไต้หวัน แต่ปัจจุบันต่างมาที่เชียงใหม่ ต้องการหาสถานที่ดี ๆ ให้ผู้สูงอายุวัยหกสิบกว่าปีได้มาพักผ่อนสองสามเดือน คนกลุ่มนี้ที่ในไทยไม่มีเพราะไม่มีปัญหาเรื่องอากาศหนาว แต่ที่จีนมีเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงต้องการให้รัฐบาลไทยทำความเข้าใจคนกลุ่มนี้สักนิด สร้างมาตรการรองรับที่ดี เช่น เก็บภาษี การอนุมัติให้สร้างสิ่งปลูกสร้าง นโยบายใดที่ออกมารองรับให้ได้ก็อยากจะให้จัดการ นักลงทุนจะได้มีแรงกระตุ้นและมีความเชื่อมั่น

กลุ่มผู้สูงอายุหลังเกษียณของจีน สถานที่ไหนในจีนที่ไปได้คนกลุ่มนี้ต่างไปมาแล้วทั้งนั้น กวางสี เป่ย์ไห่ ซานย่า ลิบสองปันนา ส่วนสถานที่ใหม่ได้แก่ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ มาเลเซีย ไทย แต่เชียงใหม่อยู่ใกล้จีนที่สุด และต้องการต้นทุนในการใช้ชีวิตต่ำที่สุด (ค่าครองชีพต่ำที่สุด) ดังนั้นเมืองอื่นจึงเทียบเชียงใหม่ไม่ได้ คนจีนจึงชอบมาที่นี่

3.2.5 ข้อมูลจากบทสัมภาษณ์ กลุ่มที่ 3

สรุปเนื้อหาบทสัมภาษณ์ กลุ่ม “เผยตุ้มมา”

กลุ่ม “เผยตุ้มมา” (ผู้ปกครองติดตามดูแลบุตรหลานเพื่อเข้าศึกษาต่อในต่างถิ่น)

“คุณจิ้ง” เผยตุ้มมา ผู้ปกครองติดตามลูกเพื่อเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลส่วนตัว

คุณจึงเป็นคนขยัน แต่ย้ายไปเรียนมัธยมต้นที่ทางใต้ของจีน ตอนอายุประมาณสิบกว่าขวบ มีบ้านอยู่ที่คุนหมิง เมื่อจบการศึกษาระดับมัธยมปลายจึงออกมาทำงาน ไม่ชอบงานที่ทำอยู่จึงออกมาหางานใหม่ เป็นคริสต์ศาสนิกชน นิยส่นตัวชอบความมีระเบียบวินัยในตัวเอง ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย มองโลกในแง่ดี ชอบการเปลี่ยนแปลงจึงไม่หยุดที่จะแสวงหาความท้าทายในชีวิต ความตื่นเต้นคือการได้เรียนรู้ความแตกต่างทั้งหลายในโลก ปัจจุบันคุณจึงทำงานเป็นช่างภาพของสตูดิโอถ่ายภาพแต่งงานที่จีน และในบางช่วงเวลาคุณจึงก็จะมาอยู่ที่เชียงใหม่ เพื่อเป็นแม่ที่ตามมาดูแลบุตรสาว “เผยตุ้มมา” ปัจจุบันอาศัยอยู่กับสามี (เกษียณ) พร้อมบุตรสาว 1 คน ลูกสาวกำลังศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา สามีเพิ่งเกษียณอายุ ทั้งสองแต่งงานช้า บุตรสาวจึงอายุน้อย มีบ้านอยู่ใกล้โรงเรียน ส่วนใหญ่จึงไม่ต้องไปรับไปส่ง เป็นบ้านเช่าแบบบ้านเดี่ยวในหมู่บ้านที่อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ คุณจึงเดินทางมาอยู่ที่เชียงใหม่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2561

กลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่ใช้สถานภาพการถือวีซ่าในรูปแบบของ “เผยตุ้ม” แบบ Non-O คือวีซ่าของผู้ปกครองซึ่งเดินทางติดตามมาดูแลบุตรหลานเพื่อเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนนานาชาติที่จังหวัดเชียงใหม่ ชาวจีนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง คือเป็นคุณแม่ที่เดินทางมาดูแลลูกเรียนหนังสือที่เชียงใหม่ ดัง “เผยตุ้ม” มามาที่ให้สัมภาษณ์ไว้ดังนี้

ประเด็นที่ค้นพบจากบทสัมภาษณ์

ปัญหาการเข้าเรียนโรงเรียนนานาชาติของลูก ปัญหาความวุ่นวายจากเรื่องวีซ่า

- “เผยตุ้ม” แบบ Non-O ให้สิทธิมีผู้ติดตามได้เพียง 1 คน
- การให้บริการจัดทำวีซ่าของสถานการศึกษาบางแห่งไม่เป็นระบบ สร้างความยุ่งยาก
- รัฐบาลไทยมีความเข้มงวดในการออกวีซ่าเข้าไทยมากยิ่งขึ้น ต้องใช้เวลาในการดำเนินการนานเป็นช่องว่างให้ต้องใช้นายหน้า ซึ่งเสียค่าใช้จ่ายสูง แต่ทุกคนก็ยังยินดีที่จะจ่าย

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

วีซ่าเป็นปัญหาใหญ่ที่สุดที่พบ เมื่อครั้งยังประจำอยู่ที่จีน สามีมีรายได้ดี แต่ตนยังต้องทำงานประจำอยู่ แต่ไม่ต้องทำงานตลอด ทำงานเป็นช่วง ๆ ทำให้ทุกปีต้องเดินทางเข้าออกจากเชียงใหม่กลับจีน กลับไปทำงานที่จีนช่วงละสามเดือน จึงเป็นที่มาของปัญหาการขอวีซ่า ส่วนสามีเกษียณแล้ว สามารถอยู่ดูแลลูกที่เชียงใหม่ได้ตลอดปี จึงทำวีซ่าติดตามลูกเพื่อเข้าเรียน “เผยตุ้ม” แบบ Non-O ส่วนของตนนั้นค่อนข้างลำบาก ต้องใช้วีซ่า

ท่องเที่ยวกลับเข้าไทย อยู่เชียงใหม่สองเดือน ก็ต้องกลับจีน เมื่อเจ้าหน้าที่ไทยพบว่ายังไม่ถึงครึ่งปีก็กลับไทยมาอีก จึงไม่ทำวีซ่าท่องเที่ยวให้

เมื่อก่อนลูกสาวเรียนอยู่ที่พิษณุโลก จากนั้นย้ายโรงเรียนมาที่โรงเรียนนานาชาติเปิดใหม่แห่งหนึ่งในเชียงใหม่ ทำให้พบปัญหาเรื่องวีซ่าบางประการ โรงเรียนเอกชนที่พิษณุโลกไม่ให้เวลาตนในการจัดการเปลี่ยนประเภทวีซ่า ทั้งยังยกเลิกวีซ่าของตนภายในสามวัน เนื่องจากลูกของตนไม่ได้เป็นนักเรียนในสังกัดอีกต่อไป ขั้นตอนการสมัครโรงเรียนรัฐบาลใช้เวลา 20 วัน ดังนั้นตนต้องการเวลา 20 วันในการจัดการเรื่องวีซ่า ยังไม่ทันได้วีซ่ากลับคืนจากโรงเรียน ก็ต้องเดินทางกลับประเทศจีน สถานทูตไทยที่จีนแจ้งว่าเนื่องจากตนเพิ่งกลับมาจีนไม่สามารถทำวีซ่าท่องเที่ยวได้ในขณะนั้น ทำให้ต้องลางานและลาเรียนให้ลูกสาว ใช้เวลาหนึ่งเดือนในการวิ่งวนจัดการเรื่องวีซ่า ถึงแม้ได้ส่งข้อมูลให้โรงเรียนเรียบร้อยแล้ว แต่ไม่สามารถขอยกเลิกพาสปอร์ตได้ ได้แต่ใช้พาสปอร์ตเล่มเดิม เพราะข้อมูลสมัครเรียนที่ส่งให้โรงเรียนเป็นเลขพาสปอร์ตของเล่มเดิม

นอกจากนี้เมื่อตนกลับจีนไปแล้ว ไม่สามารถทราบได้ว่าวันไหนจึงจะได้กลับไทยมาอีกครั้ง และบุตร 1 คนสามารถมีผู้ปกครองตามมาดูแลได้เพียง 1 คนเท่านั้น ตนจึงไม่สามารถใช้สิทธิ์วีซ่า “เผยทู” ร่วมกับสามีที่อยู่ประจำดูแลลูกที่เชียงใหม่ คนจีนจำนวนมากที่มาติดตามดูแลลูกหลานที่ไทย ไม่ได้ต้องการทำงานที่เมืองไทย เพียงแต่ต้องการกลับไปหาเงินที่จีนและนำมาใช้ที่นี่ เมื่อพบปัญหาดังกล่าวจึงไม่ทราบว่าจะควรทำเช่นไร ได้แต่ใช้วีซ่าท่องเที่ยว หากใช้นายหน้าจัดการให้ก็มีราคาแพง ประมาณสี่พันกว่า ตนจึงต้องขอ (วีซ่า) ใหม่อีกครั้ง โดยนายหน้าจากคนรู้จักหรือจากในเถาเป่า (เว็บไซต์Taobao เป็นแพลตฟอร์มค้าปลีกออนไลน์ที่ได้รับความนิยมในประเทศจีนและเป็นชุมชนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้บริโภคชาวจีน) จึงต้องจ่ายเงินมากขึ้นเพื่อให้พวกเขาจัดการเรื่องให้

กล่าวโดยสรุปแล้วปัญหาหลักคือเรื่องวีซ่า (รัฐบาลอาจไม่ได้เข้าใจสถานการณ์อย่างเป็นรูปธรรม เพราะเป็นการมองโดยภาพรวม) แต่ก็มีคนจีนจำนวนมากที่ถือวีซ่าท่องเที่ยวเข้ามาทำเรื่องไม่ดีในไทย อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะจัดการเรื่องวีซ่าไม่ได้เลย เพียงแค่ต้องจ่ายเงินมากขึ้นให้ตัวแทนที่จีนจัดการเรื่องให้ การขอวีซ่าเพื่อไปต่างประเทศของประเทศจีนนั้นนับวันยิ่งเข้มงวด ปีที่แล้วขอวีซ่านักเรียนใช้เวลาเพียง 4 วัน เตรียมเอกสารไว้พร้อมสรรพแล้วให้สถานทูตไทยในจีน 4 วัน แต่ปัจจุบันใช้เวลาถึง 30 วัน ไม่เพียงแต่รัฐบาลจีนเท่านั้นที่เข้มงวด ทางฝั่งรัฐบาลไทยก็เข้มงวดเช่นกัน แต่หากขอผ่านตัวแทนไม่กี่วันก็เรียบร้อย แต่ก็ไม่ทราบว่าเงินที่จ่ายไปนั้นถูกนำไปให้ใคร ค่าใช้จ่ายประมาณสองหมื่นบาท ตนมองว่าไม่ใช่ว่ารัฐบาลไม่ยอมให้ออกไป เพียงแต่ไม่ยอมให้ผ่าน ง่าย ๆ โดยตั้งเงื่อนไขให้สูงขึ้น ทำให้เมื่อขอวีซ่ายากขึ้นบางคนก็ไม่ไปเสียดีกว่า

ปัญหาครอบครัวของกลุ่ม “เผยตุ้มมา”

- ต้องมีคนในครอบครัวซึ่งเป็นพ่อหรือแม่ ทำงานหาเงินรายได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายของลูกที่ไทย
 - หากมีความจำเป็นไม่สามารถลาออกจากงานได้ ต้องเดินทางไปมาระหว่างจีนกับไทยเป็นประจำ
- ต้องเผชิญกับปัญหาการขอวีซ่าเข้าไทย
- ครอบครัวของ “เผยตุ้ม” มักยังมีภาระหลายด้านในประเทศจีน เช่น การดูแลบิดามารดาที่สูงอายุ

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ปลายเดือนเมษายนปีที่แล้ว (2561) ตัดสินใจทันที ช่วงตรุษจีนในปีที่บุตรสาวเรียนอยู่ชั้นป.6 อีกครั้งปีก็จะเรียนจบนั้น ได้ยินเพื่อนเล่าว่าที่เชียงใหม่มีโรงเรียนสอนพิเศษภาษาอังกฤษระยะสั้น ตอนแรกอยากให้ครูมาสอนภาษาอังกฤษระยะสั้นให้ และไม่ทราบว่าที่ไหนมีโรงเรียนมัธยมนานาชาติ ต่อมาหาครูสอนภาษาอังกฤษระยะสั้นให้ไม่ได้เพราะส่วนใหญ่สอนเป็นระยะยาว ตนจึงกลับไปพิจารณา อยู่มาวันหนึ่งตนต้องการพาบุตรสาวมาอาศัยระยะยาวที่เชียงใหม่ แต่คนที่บ้านไม่เห็นด้วย เพราะพ่อแม่มีอายุมากแล้ว พ่อแม่ของตนก็เช่นกัน ต้องการคนดูแล จึงต้องพิจารณาถึงหลายปัจจัย แต่กระนั้นก็ใช้เวลาตัดสินใจไม่นาน เมื่อตัดสินใจได้แล้วจึงไปปรึกษาสามี หากสามีไม่ยินยอมก็ไม่สามารถมาได้ เมื่อปรึกษาแล้วจึงพาสามีมาเชียงใหม่ เมื่อมาแล้วสามีรู้สึกชอบที่นี่ เราทั้งคู่เห็นว่าที่นี่ไม่ไกลจากคุณหมิง หากพ่อแม่เกิดป่วยขึ้นมาก็สามารถนั่งเครื่องบินกลับไปดูแลได้ ภายในระยะเวลาอันสั้น หากไปอยู่ที่ยุโรปหรืออเมริกาต้องใช้เวลาานกว่าจะถึงบ้าน แต่เชียงใหม่ไม่มีปัญหานี้ ราวกับว่าเพิ่งขึ้นบินแล้วก็ถึงเลยทันที

ปัจจัยที่ทำให้ต้องส่งลูกออกไปเรียนนอกประเทศจีน

- ไม่ชอบสภาพแวดล้อมของสังคมจีนที่เน้นเรื่องผลประโยชน์ เห็นแก่ตัว แข่งแย่งสูง คนไม่ค่อยมีมารยาท ขาดระเบียบ พุดจาโว้ยวายเสียงดัง จึงอยากพาลูกออกจากสิ่งแวดล้อมเหล่านี้
- ไม่ชอบระบบการเรียนการสอนของจีนที่เรียนหนักทุกวิชา ไม่มีพื้นที่ว่างสำหรับให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านที่ตนเองชอบ

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ตั้งแต่ที่อยู่จีนก็ไม่ชอบวิธีการปฏิบัติต่อกันของเด็ก ๆ เด็ก ๆ เข้าหากันเพราะผลประโยชน์ คิดถึงแต่ตัวเอง เห็นแก่ตัวมาก คิดหาผลประโยชน์เล็ก ๆ น้อย ๆ จากคนอื่น ที่จริงเห็นแก่ตัวทั้งสังคม อย่างเช่น เวลาขับรถ ทั้งถนนมีแต่คนบีบแตร ไม่มีมารยาท กระทำเรื่องที่ไร้มารยาทมาก แต่ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงอะไรได้

เมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมอย่างนั้นก็กลายเป็นคนแบบเดียวกัน กลายเป็นคนที่ตัวเองไม่ชอบ จึงคิดว่าค่อย ๆ เป็นค่อย ๆ ไป พาลูกสาวออกมา ให้หลีกเลี่ยงจากสภาพแวดล้อมการศึกษาเช่นนั้นก่อน

ครอบครัวของตนไม่ชอบสภาพแวดล้อมในสังคมจีน เพราะเราปฏิบัติตัวกับคนอื่นดี ก็หวังว่าจะได้รับการปฏิบัติที่ดีตอบ แต่กระนั้นก็ไม่ได้รับการปฏิบัติที่ดีจากคนอื่น ๆ ไม่ได้น้ำใจกลับคืน นอกจากนี้ตนและครอบครัวยังเคารพกฎเกณฑ์ของบ้านเมืองอื่น ไม่เหมือนคนจีนหลายคนที่น่าพฤติกรรมอันไร้อารยะ ไร้ศีลธรรม ที่ปฏิบัติในประเทศออกมาด้วย ตนทั้งโกรธทั้งรู้สึกว่าการเหล่านี้ทำให้ขายหน้า ตนก็ไม่รู้เหมือนกันว่าที่เป็นเช่นนี้ เพราะการศึกษาในประเทศมีปัญหาหรือเป็นนโยบายการจัดการ

ในด้านการใช้ชีวิต ลูกสาวตนก็ได้รับการปลูกฝังมาอย่างที่ตนต้องการ ตนเองเป็นคนคิดถึงใจคนอื่น ไม่ต้องการสร้างความเดือดร้อนให้ใคร ทำให้ลูกสาวตนก็มีความคิดเช่นนี้เช่นกัน ตนมองว่าในเมื่อผู้คนในสังคมต่างคิดถึงแต่ผลประโยชน์ส่วนตนก็ไม่มีทางสร้างสังคมที่สงบสุขได้

เมื่อลูกสาวอยู่ระดับชั้นป.6 เรียนไปได้ครึ่งปี เนื่องจากลูกสาวมีสายตาสั้น และเป็นที่ทราบกันว่าเมืองจีนมีความกดดันและการแข่งขันสูง อยู่โรงเรียนไม่มีเวลาทำสิ่งที่ตัวเองชอบ เพราะต้องทำการบ้านจำนวนมาก อีกทั้งลูกสาวหวังว่าจะได้เรียนศิลปะเมื่อเข้ามหาวิทยาลัย แต่สิ่งที่โรงเรียนสอนนั้นไม่มีความเกี่ยวข้องกับศิลปะเลยแม้แต่น้อย การศึกษาจีนเน้นพัฒนาความสามารถทุกด้านของเด็ก คือสอนกว้าง ต้องทำได้ทุกอย่าง แต่ลูกสาวไม่ได้ทำในสิ่งที่ตัวเองต้องการ ตนจึงต้องการให้ลูกสาวมีเวลาทำในสิ่งที่ชอบมากขึ้น คือการวาดรูป อีกทั้งเธอไม่ถนัดด้านการเรียน โดยเฉพาะคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จึงไม่ต้องการให้ลูกสาวใช้เวลาไปกับสิ่งที่ไม่ถนัด ถึงแม้ว่าจะใช้เงินมาก แต่หากลูกมีความสุขก็ยินดี

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่ชอบบังคับลูกให้เรียนตามที่ต้องการ ตนมองว่าควรจะมีการผ่อนคลายกว่านี้ มีนักศึกษามากมายที่เรียนจบมหาวิทยาลัยแล้วไม่มีงานทำ นอกจากใบปริญญาแล้วก็ไม่มีทักษะอื่น จึงหางานทำไม่ได้ ผู้ปกครองมากมายที่คิดว่าเมื่อได้เรียนมหาวิทยาลัยแล้วจะทำให้ชีวิตดีขึ้น แต่ตนมองว่าในความจริงมิได้เป็นเช่นนั้น ส่วนตัวแล้วตนไม่ได้เรียนมหาวิทยาลัย เมื่อเรียนจบระดับมัธยมปลายแล้วก็ออกมาทำงานเป็นตากล้องถ่ายภาพแต่งงาน อย่างไรก็ตามก็รู้สึกว่ามีชีวิตที่ดี จึงพาลูกสาวมาอยู่ที่เชียงใหม่ เพื่อที่จะได้มีเวลาเรียนวาดภาพ อย่างน้อยก็ยังได้เรียนภาษาอังกฤษและภาษาไทย มองว่าเรียนอะไรก็ได้หากลูกสาวชอบก็พร้อมจะสนับสนุน อีกทั้งเชียงใหม่อยู่ไม่ไกลจากคุณหมิง ทำให้ตนและครอบครัวสามารถอยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตาได้ แต่หากตนออกมาได้แค่คนเดียวนั้น อาจจะต้องพิจารณาให้ดีอีกครั้ง เพราะมองว่าครอบครัวต้องสมบูรณ์พร้อมหน้าพร้อมตา หากต้องเลือกกว่ามีแค่ตนหรือสามีคนเดียวคนหนึ่งเท่านั้นที่มาได้ อาจจะไม่เลือกมาอยู่ที่นี้ก็ได้

ส่วนค่าเทอมก็สามารถจ่ายได้ ถึงแม้ว่าที่จีนก็มีโรงเรียนนานาชาติเช่นกัน แต่ตนชอบที่จะให้บุตรสาวแวดล้อมไปด้วยเด็กไทย เพราะเด็กไทยมีมารยาทกว่า กตัญญูกว่าเด็กจีน มีค่านิยมและโลกทัศน์ที่ตนมองว่าควรค่าแก่การเรียนรู้และทำตาม กลับกันในประเทศจีนนั้นไม่ได้ให้ความสำคัญกับการแสวงหาความรู้ทางวิชาการและด้านอื่น ๆ รวมทั้งคุณลักษณะต่าง ๆ (นิสัย คุณธรรม) มากนัก เช่น อะไรคือสิ่งที่ดี อะไรคือการกระทำที่มีอารยะ

ปัจจัยที่เลือกจังหวัดเชียงใหม่เป็นเป้าหมายปลายทาง

-เดินทางสะดวก เพราะคุนหมิง-เชียงใหม่อยู่ใกล้กันมาก

-อากาศดี สิ่งแวดล้อมดี คนเป็นมิตร สังคมเปิดกว้าง มีความอิสระ

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ปลายเดือนเมษายนปีที่แล้ว (2561) ตัดสินใจทันที ช่วงตรุษจีนในปีที่บุตรสาวเรียนอยู่ชั้นป.6 อีกครั้งปีก็จะเรียนจบนั้น ตนได้ยินเพื่อนเล่าว่าที่เชียงใหม่มีโรงเรียนสอนพิเศษภาษาอังกฤษระยะสั้น ตอนแรกอยากให้ครูมาสอนภาษาอังกฤษระยะสั้นให้ และไม่ทราบที่ไหนมีโรงเรียนมัธยมนานาชาติ ต่อมาหาครูสอนภาษาอังกฤษระยะสั้นให้ไม่ได้เพราะส่วนใหญ่สอนเป็นระยะยาว ตนจึงกลับไปพิจารณา อยู่มาวันหนึ่งตนต้องการพาลูกสาวมาอาศัยระยะยาวที่เชียงใหม่ แต่คนที่บ้านไม่เห็นด้วย เพราะพ่อแม่สามีอายุมากแล้ว พ่อแม่ของตนก็เช่นกัน ต้องการคนดูแล จึงต้องพิจารณาถึงหลายปัจจัย แต่กระนั้นก็ใช้เวลาตัดสินใจไม่นาน เมื่อตัดสินใจได้แล้วจึงไปปรึกษาสามี หากสามีไม่ยินยอมก็ไม่สามารถมาได้ เมื่อปรึกษาแล้วจึงพาสามีมาเชียงใหม่เมื่อมาแล้วสามีรู้สึกชอบที่นี่ ทั้งคู่เห็นว่าที่นี่ไม่ไกลจากคุนหมิง หากพ่อแม่เกิดป่วยขึ้นมาก็สามารถนั่งเครื่องบินกลับไปดูแลได้ภายในระยะเวลาอันสั้น หากไปอยู่ที่ยุโรปหรืออเมริกาต้องใช้เวลานานกว่าจะถึงบ้าน แต่เชียงใหม่ไม่มีปัญหานี้ ราวกับว่าเพิ่งขึ้นบินแล้วก็ถึงเลยทันที

สรุปคือ ตนชอบเชียงใหม่เพราะผู้คนใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ไม่ได้ซับซ้อนหรือชนกันบ่อยครั้ง ไม่แออัด ทุกคนต่างเคารพกฎกติกา ซึ่งเป็นสังคมที่ตนชอบและหวังว่าลูกสาวจะเติบโตมาในสภาพแวดล้อมเช่นนี้ อีกทั้งยังห่างจากยูนนานไม่มาก อาหารการกินไม่แตกต่างกันนัก เพียงแค่อากาศร้อนไปเท่านั้น

ปัญหาของโรงเรียนนานาชาติที่พบเจอ

-เป็นธุรกิจการศึกษาที่คนให้ความสนใจลงทุน เมื่อเปิดสถานศึกษาเป็นจำนวนมาก บางแห่งก็ไม่มีอาจารย์ที่มีคุณภาพ

-ในชั้นเรียนมีนักเรียนจีนเป็นส่วนใหญ่ และมักมีปัญหาไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษ

-ส่วนใหญ่นักเรียนที่เดินทางออกจากจีนมาเรียนโรงเรียนนานาชาติที่ต่างประเทศ มักเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ดีนัก ไม่สามารถแข่งขันกับนักเรียนจีนในประเทศได้ ทำให้พ่อแม่ต้องค้นหานหาทางออกให้ลูก ด้วยการให้ไปเรียนโรงเรียนนานาชาติที่ต่างประเทศ

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

โรงเรียนนานาชาติที่ลูกสาวที่เรียนอยู่ปัจจุบันนั้นเพิ่งก่อตั้งไม่นาน ยังมีนักเรียนน้อย ทำให้ไม่มีเงินจ้างบุคลากรที่มีคุณภาพให้เพียงพอ จึงต้องรับนักเรียนจีนเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งเป็นชั้นเรียนจีน นักเรียนเหล่านี้ผลการเรียนไม่ดี สอบภาษาอังกฤษไม่ได้ จึงมาเรียนโปรแกรมภาษาจีนที่นี่ เนื่องจากมีนักเรียนน้อย ลูกสาวตนจึงต้องเรียนด้วยกันกับนักเรียนเหล่านี้ เมื่อเรียนไม่เข้าใจก็ไม่ฟังครูสอน วันก่อนลูกกลับบ้านมาเล่าให้ฟังว่าในชั้นเรียนเสริมภาษาอังกฤษ ชั้นเรียนวุ่นวาย ทำให้ครูมีแต่จัดการความเรียบร้อยในชั้นเรียนทั้งคาบ ไม่ได้ยินที่ครูพูด ตนมองว่าเป็นเพราะเด็กที่ออกมาเรียนที่ต่างประเทศต่างเป็นเด็กที่ไม่ค่อยเอาดีทางการเรียน หากเป็นเด็กที่ผลการเรียนดีผู้ปกครองก็ไม่ได้เป็นกังวลว่าจะต้องส่งไปเรียนที่อื่น โดยทั่วไปแล้วเป็นเพราะเด็กไม่ชอบเรียน หรือเรียนไม่ดีเหมือนลูกสาวตัวเอง ตนยังคิดว่าหากลูกสาวเรียนดีก็คงไม่ต้องกังวลใจ แค่เดินทางที่คนอื่นในประเทศเดินทางกันได้ เมื่อเป็นเช่นนี้เมื่อเด็กที่ไม่ชอบเรียนมารวมตัวกัน ต่างก็มีอิทธิพลต่อกัน ลูกสาวเองเมื่อมีพ่อแม่มาอยู่ดูแลด้วย ก็รู้สึกถึงความกดดัน และก็รู้ตัวเองดีว่าต้องตั้งใจเรียนให้มากถึงจะสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยที่ต้องการได้

ตอนนี้ลูกมีมหาวิทยาลัยที่ต้องการจะเรียนต่อในใจอยู่แล้ว ตนรู้ดีว่าหากเรียนโรงเรียนสองภาษาแล้วจะทำให้เจอเด็กไทยมากกว่า แต่ปัญหาคือหากเรียนโรงเรียนสองภาษาจะไม่มีคุณสมบัติที่จะไปยื่นเรียนต่อในมหาวิทยาลัยที่ต้องการได้ ต้องสอบ IELTS ยุ่งยากขึ้นไปอีก ทั้งไม่แน่ว่าจะสอบผ่าน ทำให้จำเป็นต้องเลือกเรียนในโรงเรียนนานาชาติ เพื่อที่จะได้มีคุณสมบัติเพียงพอที่จะสมัครเรียนต่อในมหาวิทยาลัยที่ยุโรปหรืออเมริกาได้ อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าโรงเรียนนานาชาติใดก็ตามในเชียงใหม่ล้วนมีแต่เด็กจีนทั้งสิ้น จึงมองว่าเรื่องนี้จึงเป็นปัญหาอยู่เช่นกัน

กลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ซึ่งพำนักอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการถือวีซ่า “เผยตุ่” นับเป็นกลุ่มก่อนที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะหลายประการ อีกทั้งยังเป็นสถานภาพใหม่ของกลุ่มผู้อพยพซึ่งไม่เคยปรากฏในยุคก่อน กลุ่มบุคคลที่มีสถานภาพ “เผยตุ่มามา” เหล่านี้ จึงมีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง มีข้อมูลเกี่ยวกับ “เผยตุ่มามา” ที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ของสตรีจีน (中国妇女网) www.cnwomen.com.cn ไว้ดังนี้

3.2.6 ข้อมูลประกอบ “เผยตุ้มมา”

1. การกิจของเผยตุ้มมาคืออะไร

ภารกิจของเผยตุ้มมาคืออะไร บรรดาแม่ทั้งหลายที่จะทำหน้าที่ของ “เผยตุ้มมา” มักจะต้องมีความพร้อมในทุกด้าน หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ต้องเป็น “ซูเปอร์คุณแม่” เพราะต้องแบกรับภาระหน้าที่ทุกอย่างไว้เพียงคนเดียว ซึ่งต่างจากบทบาทของแม่ในความหมายทั่วไป ซึ่งแม่ในความหมายทั่วไปมักจะหมายถึงเป็นผู้ที่ให้การกำเนิดบุตร ให้การเลี้ยงดูฟูมฟัก ตลอดจนให้การอบรมสั่งสอนให้มีคุณธรรมจริยธรรม แต่สำหรับ “เผยตุ้มมา” แล้ว นอกจากจะมีภาระในการดูแลลูกตลอดทุกเวลาในที่แล้ว ยังมีหน้าที่ในการดูแลจัดการเกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวันของลูก และที่สำคัญคือ ดูแลเรื่องการเรียนของลูกอย่างเต็มอัตรากำลัง

สำหรับการดูแลในเรื่องชีวิตประจำวันของลูกในฐานะของ “เผยตุ้มมา” นั้น หมายถึงว่า จะต้องดูแลเรื่องอาหารการกิน ต้องมีความสามารถในเรื่องงานครัว ปรงอาหารให้ลูกปากมีรสชาติดี ต้องปรับเปลี่ยนเมนูอาหารไม่ให้ซ้ำซากจำเจ อีกทั้งต้องให้ความสนใจในเรื่องคุณค่าอาหารให้ครบถ้วน นอกจากนี้ ต้องคอยใส่ใจเรื่องดินฟ้าอากาศ คอยระวังเมื่ออากาศเปลี่ยนแปลง เพื่อป้องกันไม่ให้ลูกต้องเจ็บป่วย เพราะจะส่งผลกระทบต่อการศึกษา ต้องคอยจัดเตรียมเสื้อผ้าชุดใหม่ของลูกวันถัดไป นอกจากนี้ ยังต้องแบกรับภาระในการทำงานบ้านทุกอย่าง ตั้งแต่ทำอาหาร ซักเสื้อผ้า ทำความสะอาดบ้าน ออกไปหาซื้อของกินของใช้ประจำบ้าน เป็นต้น

ส่วนในเรื่องการเรียนของลูก “เผยตุ้มมา” มีหน้าที่ในการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับครูประจำชั้น ครูประจำแผนก และต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนของลูกจัดขึ้นทุกครั้ง ขณะเดียวกัน ยังจะต้องให้ความใส่ใจเกี่ยวกับผลการเรียน ผลการสอบในแต่ละครั้ง ต้องคอยคิดใคร่ครวญตลอดเวลาว่า จะหาหนทางใดที่จะทำให้ลูกสามารถมีผลการเรียนที่ดีขึ้น และพร้อมที่จะลงมือปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ ทันที เช่น หากลูกมีผลคะแนนไม่ดีในวิชาคณิตศาสตร์ ก็จะต้องรีบหาครูที่จะมาสอนเสริมวิชาคณิตศาสตร์ให้ลูก ต้องคอยติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการจัดรับนักศึกษาใหม่ รวมทั้งการจัดสอบเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดสอบแข่งขันต่างๆ การสอบวัดระดับความรู้ต่างๆ หรือการจัดรับนั้น ตั้งเงื่อนไขไว้ว่า จะต้องมีความสามารถพิเศษอะไรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจว่า จะต้องให้ลูกเตรียมตัวเพื่อการสอบอย่างไรบ้าง

การจะทำหน้าที่ของ“เผยตุ้มมา”ให้ดีขึ้น ยังจะต้องพยายามเข้ากลุ่มกับสื่อสังคมออนไลน์ทุกชนิด เช่น กลุ่มใน QQ (คิวคิว) หรือกลุ่มวีแชท กลุ่มผู้ปกครองห้องเรียนของลูก กลุ่มผู้ปกครองระดับชั้นปีของลูก กลุ่มเรียนพิเศษวิชาต่างๆ ของลูก เป็นต้น

2. อะไรคือข้อกังวลของ“เผยตุ้มมา”

ประการแรก คือ ความกังวลในตัวลูก โดยเฉพาะปัญหาด้านการเรียน ในสภาพแวดล้อมใหม่ที่แม่จะต้องทำหน้าที่ในการเป็น“เผยตุ้มมา” ทำให้แม่ ๆ เหล่านี้มักรู้สึกว่ ลูกของตนนั้นเก่งหรือไม่ ลูกอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จหรือไม่ จึงยังทำให้เกิดความกังวลใจเกี่ยวกับผลการเรียนของลูก

ประการที่สอง คือ ความกังวลเกี่ยวกับสุขภาพของลูก โดยเฉพาะลูกที่กำลังเตรียมตัวเพื่อการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพราะการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษานั้น ลูก ๆ ต้องเรียน หากเกิดเจ็บป่วยกลางคัน ย่อมส่งผลต่อการสอบแน่นอน

ประการที่สาม คือความกังวลต่อจิตใจของลูก กังวลว่าลูกจะยังปรับตัวไม่ได้กับสิ่งแวดล้อมใหม่ทั้งในโรงเรียนและสภาพแวดล้อมของชุมชนซึ่งเพิ่งย้ายมาอยู่

ประการที่สี่ คือ ความกังวลเกี่ยวกับตนเอง เพราะ“เผยตุ้มมา”นั้น ต้องลาออกจากงานที่เคยทำ เพื่อติดตามมาดูแลลูก ส่วนใหญ่มักจะอยู่ในช่วงวัยกลางคน ซึ่งหากลูกเรียนจนจบชั้นมัธยม และเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาแล้ว หาก“เผยตุ้มมา”เหล่านี้คิดจะเดินทางกลับบ้านเกิดเพื่อการเริ่มต้นงานใหม่ ย่อมเป็นเรื่องที่ยากมาก

ประการที่ห้า ความกังวลในเรื่องการเงินของครอบครัว เนื่องจากการพาลูกเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติที่ต่างประเทศ จะต้องมืค่าใช้จ่ายก้อนโต เช่น ค่าเทอม ค่าเช่าบ้าน ค่าน้ำค่าไฟ ค่าอาหาร

ประการที่หก ความกังวลเกี่ยวกับสถานภาพของครอบครัว “เผยตุ้มมา” ต้องจากบ้านเกิดมาอยู่กับลูกในต่างแดนเพียงลำพัง ส่วนสามีมักต้องอยู่ทำงานหาเงินที่ประเทศจีน ความห่างไกลกัน ทำให้ “เผยตุ้มมา” รู้สึกว่ ความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นค่อย ๆ เบาบางลง การติดต่อสื่อสารกับสามีโดยทั่วไป มักเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนของลูก มักไม่มีหัวข้อการพูดคุยอื่น ๆ นับวันก็รู้สึกถึงความห่างเหิน

จากข้อมูลจะเห็นว่าลักษณะและคุณสมบัติของ “เผยตุ้มมา” เป็นภาระที่หนักหน่วงและเสียสละสูง อีกทั้งต้องแบกรับกับปัญหาของสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ที่ไม่คุ้นเคย อีกทั้งยังเป็นกลุ่มเงินอพยพใหม่จำนวนมากที่สามารถพบเห็นในจังหวัดเชียงใหม่

เพราะเหตุใดในจังหวัดเชียงใหม่จึงมีคนจีนในสถานภาพของ “เผยตุ้มมา” เป็นจำนวนมาก จากข้อมูลบนเว็บไซต์ m.tyouqu.com (泰游乐) ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาแนะนำเกี่ยวกับประเทศไทยในหลากหลายด้าน รวมทั้งมีส่วนที่เปิดให้คนจีนเข้าไปเขียนแสดงความคิดเห็นหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย และมีคุณแม่เผยตุ้มมาในเชียงใหม่คนหนึ่งที่ใช้นามปากกาว่า “คุณแม่ชิน” ได้เขียนบทความเรื่อง “เพราะเหตุใดเชียงใหม่จึง เต็มไปด้วย ‘เผยตุ้มมา’ ” โดยเผยแพร่ข้อมูลเมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2562 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.7 ข้อมูลประกอบ “เผยตุ้มมา” จากการเขียนบล็อกส่วนตัว

คุณแม่ “ชิน” เขียนในบล็อกเล่าว่า กิจกรรมทุกวันยามเช้าของเธอคือการยื่นส่งลูกชายขึ้นรถรับส่งโรงเรียน และจะต้องรอให้รถเลี้ยวกลับไปจากกำแพงก่อน เธอจึงจะเดินกลับได้ นี่คือ สัญญาและ “มารยาท” อย่างหนึ่ง ที่มีไว้กับลูกชาย คุณแม่ชินมาอยู่เชียงใหม่ได้สามปีแล้ว มีเพื่อนในกลุ่มวิแซท ห้าร้อยคน ทุกวันศุกร์จะจัดกิจกรรมปาร์ตี้บาร์บีคิว เพื่อให้ลูก ๆ มาเล่นสนุก และแม่ ๆ ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องการเลี้ยงลูก

ชีวิตของคุณแม่ “เผยตุ้มมา” ในเชียงใหม่ของคุณแม่ “ชิน”

ทุก ๆ วันศุกร์แรกเดือน เดือน มักจะนัดคุณแม่เผยตุ้มมาในละแวกบ้านใกล้เรือนเคียงมาปาร์ตี้กัน รูปแบบงานก็เป็นแบบข้าวหม้อแกงหม้อ ใครมีฝีมือทำอาหารจานเด็ดอะไรก็จะนำมาแบ่งปันชิมกัน ทำให้แม่ ๆ ทั้งหลายได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประเด็นการพูดคุยเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพว่าจะทำอย่างไรให้มีรสชาติถูกปากลูก เพื่อจะได้ต่อสู้กับอาหารขยะทั้งหลาย

สามีของชินเป็นวิศวกรสร้างถนนอยู่ในประเทศจีน และเป็นแหล่งที่มาของรายได้ ในการส่งเสียให้ลูกมาเรียนโรงเรียนนานาชาติที่เชียงใหม่

การใช้ชีวิตในบทบาทของคุณแม่เผยตุ้มมาของชินมีระบบระเบียบมาก ทุก ๆ วันหลังส่งลูกชายขึ้นรถไปโรงเรียนแล้ว เธอจะกลับมาปิดกวาดทำความสะอาดบ้าน เตรียมอาหารเที่ยงและอาหารเย็น นอนพักช่วงเที่ยง

แล้ว จะตื่นไปออกกำลังกายที่ฟิตเนสในหมู่บ้าน ตอนเย็นไปว่ายน้ำกับลูกชาย สุดสัปดาห์ไปซื้ออาหารกับลูกชายที่ซูเปอร์มาร์เก็ต หรืออาจจะไปเที่ยวเล่นบ้านเพื่อนในละแวก

กลุ่ม “เผยตุ้มมา” เป็นหนึ่งในกลุ่มคนจีนอพยพใหม่สามกลุ่มหลักในเชียงใหม่

จีนเขียนเล่าว่า กลุ่มคนจีนที่พำนักอาศัยอยู่ในเชียงใหม่เป็นเวลานาน มีอยู่สามกลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มคนเกษียณอายุ กลุ่มพ่อค้านักธุรกิจ และกลุ่มเผยตุ้มมา โดยทั้งสามกลุ่มใหญ่นี้ มักจะมีช่วงอายุดังนี้คือ

- กลุ่มคนเกษียณอายุ อายุอยู่ที่ 50 ปีขึ้นไป (เพราะวิชาเกษียณอายุ ต้องอายุ 50 ปี ขึ้นไป)
- กลุ่มพ่อค้านักธุรกิจ จะอยู่ในช่วงคนหนุ่มสาวที่เกิดในยุคปี 90
- กลุ่มคุณแม่เผยตุ้ม มักจะอยู่ในกลุ่ม คนที่เกิดในยุคปี ค.ศ. 1980 มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอควร จึงจะมีความสามารถส่งลูกให้เข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติได้

แต่จำนวนตัวเลขที่แน่นอนของคุณแม่เผยตุ้มแท้จริงแล้วมีจำนวนเท่าไร ยังไม่สามารถรวบรวมได้อย่างแน่ชัด แต่คาดว่าจะมีจำนวนเป็นหลักพันคน โดยคุณแม่เผยตุ้มเหล่านี้จะกระจายอยู่ตามโรงเรียนนานาชาติทั้ง 15 แห่งในเชียงใหม่

คนจีนในเชียงใหม่นิยมเช่าบ้านมากกว่าซื้อคอนโดมิเนียม เพราะเป้าหมายสุดท้ายไม่ได้อยู่ที่เชียงใหม่

ที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่จะเช่าอยู่ที่เป็นบ้านเดี่ยวในหมู่บ้านต่าง ๆ เนื่องจากกฎหมายของประเทศไทยไม่อนุญาตให้ชาวต่างชาติซื้อที่ดินได้ แม้ว่าจะมีข้อหลีกเลียงทางกฎหมายได้อยู่บ้าง แต่คุณแม่เผยตุ้มส่วนใหญ่ก็ไม่อยากสุมเสี่ยง จึงเป็นการเช่าอยู่มากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากหลาย ๆ ครอบครัวก็มีแผนว่า การพำนักในเชียงใหม่เป็นเพียงระยะเวลาหนึ่ง เมื่อลูกจบชั้นมัธยมปลายแล้ว มักจะมีเป้าหมายที่จะพาบุตรหลานไปเรียนต่อยังยุโรปและอเมริกา

“เผยตุ้มมา” มีภูมิลำเนาจากทั่วสารทิศ ยกเว้นจีนเจียงและทิเบต

ในกลุ่มแซทคุณแม่เผยตุ้มของจีนนั้น เป็นคุณแม่ที่มาจากทั่วสารทิศของจีน ยกเว้นแต่เฉพาะจีนเจียงและทิเบตเท่านั้น นอกนั้นก็มิถุนฐานบ้านเกิดที่มาจากทุก ๆ มณฑลของจีน แต่ส่วนใหญ่แล้วมักจะมาจาก เสฉวน ฉงชิ่ง ยูนนาน ฝูเจี้ยนและกวางตุ้ง สาเหตุอาจจะมาจากพื้นที่เหล่านี้ อยู่ห่างจากประเทศไทยไม่ไกลนัก การเดินทางมายังเชียงใหม่ก็สะดวกสบาย

จริง ๆ แล้ว การเลือกโรงเรียนนานาชาติให้ลูกเข้าเรียนนั้น บรรดาผู้ปกครองต่างก็ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งส่วนใหญ่มักจะมีการเดินทางไปสำรวจในหลายพื้นที่มาก่อน เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย ฮองกง ไต้หวัน และที่กรุงเทพฯ แต่ในที่สุด พวกเขาเหล่านั้นก็ยังตัดสินใจเลือกที่จะให้ลูกเรียนที่โรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่

เส้นทางที่จะสร้างลูกให้ได้ดิบได้ดี มีอนาคตที่จะได้เป็นใหญ่เป็นโตนั้น เป็นเส้นทางที่จะต้องใช้เงินทุนเพื่อการศึกษาของลูกเป็นจำนวนมหาศาล ทำให้ในครอบครัวนั้นจะต้องมีคนหนึ่งที่จะเป็นพนักงานเพื่อหาเงินมาส่งเสียลูก ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นบทบาทของพ่อที่จะต้องเป็นฝ่ายทำงานหาเงินอยู่ภายในประเทศจีน

“เผยตุ้มมา” มักอยู่เชียงใหม่จนลูกจบมัธยม ไม่ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาที่ประเทศไทย

การเลือกส่งลูกมาเรียนที่ประเทศไทยของชาวจีนนั้น จุดประสงค์หลักส่วนใหญ่คือมาเข้าโรงเรียนนานาชาติ ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ไม่ใช่การเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัย เหตุผลในการเลือกเรียนโรงเรียนนานาชาติที่ไทยนั้นเพราะ

นักเรียนจีนเลือกเข้าเรียนโรงเรียนนานาชาติที่ไทย เพราะเชื่อถือเรื่องคุณภาพ ค่าเรียนถูก ทำวีซ่าง่าย

ประการแรก คุณภาพของโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยคุณภาพเป็นมาตรฐาน โรงเรียนนานาชาติในไทยมีความหลากหลายที่ทำให้สามารถเลือกได้ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละคน เช่น โรงเรียนนานาชาติในไทย เปิดหลักสูตรที่รับนักเรียนก่อนวัยเรียนตั้งแต่ อายุ 1 ขวบ - 3 ขวบ กระทั่งถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอายุ 17 ปี อีกทั้งยังมีโรงเรียนนานาชาติที่เป็นระบบการศึกษาแบบอเมริกา แคนาดา อังกฤษ และเป็นประกาศนียบัตรที่เป็นแบบสากล โดยที่นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการในโรงเรียนเหล่านี้ เป็นระบบที่ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนทั้งหมด เมื่อจบชั้นอนุบาล เด็ก ๆ จะมีความสามารถในการใช้สามภาษา คือ อังกฤษ จีน และไทย

ระบบการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา จะเริ่มให้มีวิชาเลือกภาษาต่างประเทศที่สองและสาม และเริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง จะมีวิชาดนตรีให้เลือกรเรียน โดยให้เลือกขึ้นดนตรีได้หนึ่งชิ้นในแต่ละปี การศึกษา สรุปคือ เมื่อนักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่หก เด็กนักเรียนคนนั้นก็จะสามารถเรียนรู้ภาษา ถึง 5 ภาษา และเรียนรู้เกี่ยวกับการเล่นเครื่องดนตรีต่าง ๆ ถึง 6 ชิ้นหรือ 6 ประเภท และเมื่อนักเรียนเหล่านี้จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว มีนักเรียนจำนวนหนึ่งที่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลกได้เช่น ฮาร์เวิร์ด อ็อกซ์ฟอร์ด

ประการที่สอง คือ ค่าเล่าเรียนถูก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบค่าเล่าเรียนกับโรงเรียนนานาชาติที่ยุโรปหรืออเมริกาแล้ว ราคาต่างกันลิบลับ และต้องเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลไปไกล และโรงเรียนนานาชาติในจีนก็แพงกว่าที่ไทยถึงสามเท่าตัว อีกทั้งยังไม่ให้ความสำคัญกับนักเรียนจีนซึ่งเป็นคนท้องถิ่นอีกด้วย

ค่าเล่าเรียนในโรงเรียนนานาชาติที่เชียงใหม่ มีตั้งแต่ระดับ 3-5 หมื่นหยวน (ประมาณหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท - สองแสนห้าหมื่นบาท) / ปี และที่แพงสุดจะอยู่ที่ 2 แสนหยวน (ประมาณหนึ่งล้านบาท) / ปี หากแต่ถ้าถ้าเป็นโรงเรียนนานาชาติในประเทศจีน ค่าเล่าเรียนจะเริ่มตันที่หนึ่งล้านบาทขึ้นไป

ประการที่สามคือ ความสะดวกสบาย เช่น การขอเอกสารวีซ่า จะใช้เวลาการดำเนินเรื่องประมาณหนึ่งเดือนเท่านั้น ซึ่งโรงเรียนนานาชาติในเชียงใหม่ทุกโรงเรียนสามารถมีความพร้อมในการออกเอกสารรับรองต่างๆ เพื่อดำเนินเรื่องการขอวีซ่าให้กับนักเรียนชาวต่างชาติได้ และเมื่อลูกมีวีซ่าเป็นนักเรียนชาวต่างชาติ บิดา หรือมารดา คนใดคนหนึ่งก็จะได้รับสิทธิ์ให้ได้รับวีซ่าเพื่อการมาดูแลบุตรหลานตลอดระยะเวลาที่มาศึกษาอยู่ในประเทศไทยได้

เชียงใหม่มีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เข้มแข็ง และไม่มีแตกต่างจากสังคมจีนมากนัก การเดินทางระหว่างจีนและเชียงใหม่ใช้ระยะเวลาไม่นานและสะดวกสบาย สภาพสังคมมีความสงบปลอดภัยสูง

สถานภาพของ “เผยตุ้มมา” ทำงานไม่ได้ แต่หาช่องทางลงทุนได้

ประการสุดท้าย คือ สามารถลงทุน และให้การศึกษาแก่บุตรหลานไปพร้อม ๆ กันได้

คุณแม่เผยตุ้ม “ซิน” กล่าวว่า หากมีเงินอยู่สามล้านบาท (ประมาณ 15 ล้านบาท) จะหาซื้อบ้านที่เป็นห้องชุดในประเทศจีน ก็ซื้อได้เพียงในเมืองระดับสองของจีนเท่านั้น แต่หากซื้อห้องชุดในเชียงใหม่ ใช้เงินเพียงหนึ่งล้านบาท (ประมาณห้าล้านบาท) ก็สามารถซื้อห้องชุดในเขตใจกลางเมืองที่มีขนาด 50 ตารางเมตร ซึ่งสามารถมีสิทธิ์ซื้อได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ได้ตลอดชีพ ส่วนเงินที่เหลืออีก สองล้านบาท (ประมาณสิบล้านบาท) ก็นำมาเป็นค่าใช้จ่ายส่งลูกเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้

และนี่คือคำตอบของคำถามที่ว่า เพราะเหตุใด มีคุณแม่เผยตุ้มจำนวนมากในเชียงใหม่นั่นเอง

3.2.8 ข้อมูลจากบทสัมภาษณ์ กลุ่มที่ 4

สรุปเนื้อหาบทสัมภาษณ์ กลุ่มเจ้าของกิจการร้านอาหารจีน

ประวัติส่วนตัว

“คุณหมิง” เจ้าของร้านก๋วยเตี๋ยวเส้นหมี่ยูนนาน เพศหญิง อายุราว 30 ปี เป็นคนจากเมืองต้าหลี่ มณฑลยูนนาน จบปริญญาตรีจากวิทยาลัยนานาชาติ สาขาภาษาไทย ที่มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่ เปิดร้านอาหารที่เชียงใหม่มาเป็นเวลา 5 ปี ยังไม่มีโครงการจะกลับประเทศจีน

เริ่มมาใช้ชีวิตที่เชียงใหม่ จากสถานภาพของนักศึกษาแลกเปลี่ยน

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

แต่แรกที่อยู่จีน หมิงเรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยหงเหอ (Honghe Xueyuan) ซึ่งมีโครงการ 3+1 กับมหาวิทยาลัยพายัพ จึงได้เดินทางมาเป็นนักศึกษาแลกเปลี่ยนที่มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ในปี ค.ศ. 2009 ตอนนั้นเรียนอยู่ชั้นปีที่ 1 มาแลกเปลี่ยน 1 ปี จากนั้นจึงกลับจีนไป แต่รู้สึกชอบประเทศไทย ชอบเชียงใหม่เพราะตอนมาเรียนที่นี่ อยู่แล้วรู้สึกสบาย พอกลับไปจึงไปลาออกและมาเรียนที่มหาวิทยาลัยพายัพ ด้วยตนเอง

ตอนนั้นที่มาเรียนมีนักศึกษาจีนเพียงไม่กี่คน แต่ปัจจุบันมีจำนวนมาก แต่มช. (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) มีมากกว่า ทั้งยังไม่ใช่นักศึกษาแลกเปลี่ยน แต่เป็นนักศึกษาจีนที่มาเรียนด้วยเงินตนเอง

กลับจีนแล้วไม่รู้จะทำงานอะไร จึงกลับมาเปิดร้านหมี่เส้นอาหารพื้นบ้านของยูนนาน

หมิงเปิดร้านมา 5 ปีแล้ว เป็นร้านหมี่เส้นธรรมดา (ก๋วยเตี๋ยวเส้นหมี่แบบยูนนาน) อยู่หลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กิจการไปได้ดี วันหนึ่งขายได้หลายร้อยชาม ร้านแบบนี้จะมีเพียงร้านเดียวในเชียงใหม่ แต่ไม่มีลูกค้าเป็นกรุ๊ปทัวร์คนจีน เพราะกรุ๊ปทัวร์ไม่ลงร้านอาหารเล็ก ๆ และก็ขายแต่หมี่เส้นเมนูเดียว การแนะนำร้านใช้การลงในเฟซบุ๊ก บางครั้งเพื่อนก็ช่วยโฆษณาให้

เมื่อเปิดร้านช่วงแรกร้านอาหารจีนยังไม่มากนัก และมีคนสอนว่าควรปรับปรุงอย่างไร จึงปรับปรุงฝีมือมาเรื่อย ๆ ปิดร้านเดือนละ 4 วัน คือวันที่ 12-15 ของทุกเดือน เปิดขายเวลา 11.00 น. – 20.00 น.

ตั้งแต่ทำร้านมา หมิงยังไม่เคยถูกหลอก เพราะมีคนคอยช่วยเหลือมากมาย อย่างเช่นจดทะเบียนบริษัท อ.หลีช่วยแนะนำทนายให้ แต่ก็มีคนไม่น้อยที่ถูกหลอกให้จ่ายเงินเพื่อดำเนินการจดทะเบียนบริษัทหรือทำวีซ่า

พนักงานทั้งหมดเป็นคนไทยมี 4 คน หมิงเป็นคนบริหารควบคุมคนเดียว แต่ก็ไม่ได้ถือว่าลำบากเพราะเป็นร้านขนาดเล็ก สื่อสารกันด้วยคำเมือง เพราะภาษาถิ่นของหมิงคือภาษายูนนาน บางส่วนก็คล้ายคำเมือง

มีเพจในเฟซบุ๊ก บางครั้งเพื่อนก็ช่วยโฆษณา

การดำรงชีวิตในเชียงใหม่ ไม่มีปัญหา เพราะสามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยและคำเมือง

หมิงอยู่หอพักแถวหลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใช้ชีวิตคนเดียว ยังไม่มีครอบครัว แต่ไม่มีปัญหาอะไร เพราะมีเพื่อนหลายคน และเคยชินกับชีวิตเช่นนี้เสียแล้ว กลับไปอยู่จีนเป็นเวลานานก็จะคิดถึงเชียงใหม่ กลับไปจีนปีละ 2-3 ครั้ง อยู่เชียงใหม่เดินทางโดยซีเรจักษ์รยานยนต์ รู้สึกสะดวกและอิสระดี

แผนการทำการค้าในอนาคต ไม่คิดขยายกิจการ แต่คิดจะลงทุนในกิจการอื่น ๆ ร่วมด้วย

หมิงจะดูแลสุขภาพก่อน แต่คิดว่าจะไม่ขยายกิจการเพราะพนักงานคนไทยหายาก คนไทยคุมยาก ซี้เกียจ ส่วนนักเรียนจีนที่มาแลกเปลี่ยนนั้นมาทำงานที่ร้านตนไม่ได้เนื่องจากผิดกฎหมาย ดังนั้นจึงสามารถรับแต่คนท้องถิ่นเข้ามาทำงาน ทั้งนี้ก็ไม่พบปัญหาในการสื่อสารใด ๆ ใช้ภาษาไทยสื่อสารตามปกติ

หมิงก็มีความคิดจะหาช่องทางลงทุนทำธุรกิจอย่างอื่นควบคู่ไปด้วย แต่ตอนนี้ยังไม่ได้สรุปว่าจะทำอะไร

“คุณเหม่ย” เจ้าของร้านอาหารจีนแบบตงเป๋ย (ตะวันออกเฉียงเหนือ) แห่งหนึ่งในเชียงใหม่

ประวัติส่วนตัว

“คุณเหม่ย” เจ้าของร้านอาหารจีนแบบตงเป๋ยแห่งหนึ่งในเชียงใหม่ อายุประมาณ 30-35 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ภูมิลาเนาอยู่ฮาร์บิน ตั้งใจจะมาเป็นเผยทูตมา ลุกเพิ่งอายุได้ 2 ขวบ ตอนนี้กำลัง

หาโรงเรียนอนุบาล ยังไม่เข้าโรงเรียน ชอบฤดูร้อนของประเทศไทย มาอยู่เชียงใหม่แล้วชอบ จึงเปิดร้านอาหาร
จีนร่วมกับน้องชาย อาศัยอยู่ไทยเป็นระยะเวลาได้ 1 ปีแล้ว ได้ชักชวนให้พ่อแม่มาอยู่ด้วยเพื่อมาช่วยเลี้ยงดูลูก

**รับช่วงทำร้านอาหารจีนต่อจากเพื่อนคนจีนที่กลับประเทศ ไม่มีปัญหาเรื่องการดำเนินการด้านกฎหมาย
เพราะจ้างตัวแทนและทนายความคนไทยดำเนินการให้**

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ร้านอาหารนี้ที่จริงเพื่อนของหม่ยเปิดไว้ก่อนหน้านี้แล้ว ตอนอยู่ที่จีนหม่ยกับสามีก็เปิดร้านอาหาร
จีนอยู่แล้ว จากนั้นสามีมาเชียงใหม่ก่อน และเห็นว่าที่นี่ดี น้องชายก็มาหลังจากนั้น และหม่ยถึงได้ตามมาใน
ภายหลัง ช่วงแรกหม่ยและน้องชายทำขนมเค้กขาย แต่มีฝีมือในการทำอาหารได้ จึงมีความคิดที่จะทำ
ร้านอาหารร้านนี้เป็นร้านอาหารมาแต่เดิมของเพื่อน ปัจจุบันนอกจากเป็นร้านอาหารแล้วยังบริการส่งอาหาร
ตามบ้านแบบ “ไว้ม่าย” (เดลิเวอรี่) ด้วย น้องชายนอกจากเป็นเจ้าของร้านแล้วยังเป็นพ่อครัวเองอีก

ลูกค้าคนไทยก็มี แต่ส่วนใหญ่เป็นคนจีน โดยทั่วไปคนไทยที่มาจะเป็นคนไทยที่พูดภาษาจีนได้และชื่นชอบ
อาหารจีน ช่วงนี้ลูกค้าไม่มากเท่าไร เมื่อก่อนที่เป็น Low Season ลูกค้าก็ไม่มาก ถัดไปจากตรงนี้ก็มีย่าน
ร้านอาหารจีนอีก

ใช้การบริหารจัดการร้านอาหารเหมือนที่จีน เปิดบริการขายอาหารเป็นช่วงเวลาตามมื้ออาหาร

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ร้านเปิด 10.00น. – 14.00 น. และ 17.00น. – 22.00น. พัก 3 ชั่วโมงเหมือนที่จีน แล้วจึงเปิดอีกครั้ง
ตอนเย็น ช่วงพักไม่มีบริการส่งอาหารเพราะไม่มีพนักงานอยู่ร้าน ส่วนพนักงานไม่แน่ใจว่าเป็นคนไทยทั้งหมด
ไหมเพราะตอนที่หม่ยมาถึงทุกอย่างถูกจัดการไว้เรียบร้อยแล้ว ในละแวกเดียวกันนี้ก็มีร้านอาหารจีนหลายร้าน
แต่ประเภทอาหารไม่เหมือนกัน มีทั้งอาหารหูหนาน อาหารเสฉวน เราเป็นอาหารชานตง

การดำรงชีวิตแม้มีเพื่อนไม่มาก แต่ไม่มีปัญหา เพราะคนเชียงใหม่ใจดี

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ก่อนหน้านี้ตั้งครุฑ ต่อมาแม่มาอยู่ด้วยจึงไม่ค่อยได้ออกไปไหน ชอบกลับไปอยู่บ้านมากกว่า ไม่ชอบอยู่หน้าร้าน หนังสือได้พักเพียงหนึ่งวัน การจัดการในร้านนี้แบ่งงานกับน้องชาย น้องชายรับผิดชอบทำอาหาร เหม่ยทำความสะอาด ดูแลหน้าร้านและบริหารทั่วไป พ่อแม่อยู่บ้านดูแลลูก น้องชายแต่งงานแล้วเช่นกัน ก่อนหน้านี้ภรรยาชาวไทยด้วยแต่ตอนนี้กลับไปจีนแล้วเพราะไม่ชินกับเมืองไทย

ช่วงแรกมาอยู่เชียงใหม่ ไม่มีเพื่อน อยู่กันสองคนกับสามี แต่ต่อมาได้รู้จักเพื่อนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ แต่เมืองไทยเป็นที่ ๆ ดี ผู้คนเป็นมิตร ไม่พบปัญหาความยากลำบากอะไร ไม่ได้ถูกหลอก ใช้ชีวิตได้อย่างสงบดี ส่วนเรื่องวิชาและการเสียภาษี มีบริษัทตัวแทนบริหารจัดการให้ จึงไม่มีปัญหาใด ๆ ใช้วิชาทำงาน เพื่องานสำเร็จไม่นาน ร้านนี้มีคนไทยเป็นหุ้นส่วนด้วย 51 % ส่วนกระบวนการจัดการต่าง ๆ ล้วนจัดการโดยบริษัทตัวแทน

3.2.9 ข้อมูลจากบทสัมภาษณ์ กลุ่มที่ 5

สรุปเนื้อหาบทสัมภาษณ์ กลุ่มเจ้าของสถาบันสอนภาษาจีน-ไทย-อังกฤษ

“ผู้อำนวยการโจว” ผู้อำนวยการสถาบันสอนภาษาจีน-ไทย

ประวัติส่วนตัว

“ผู้อำนวยการโจว” เป็นคนเหอหนาน อายุประมาณ 40 ปี เพศชาย ใช้ชีวิตคนเดียวในเชียงใหม่ ยังไม่มีครอบครัว จบการศึกษาระดับปริญญาโท เดิมทำงานด้านการสื่อสารโทรคมนาคม proxy server ที่จีน เดินทางมาเชียงใหม่โดยการเปิดสถาบันสอนภาษาจีน-ไทยที่เชียงใหม่เมื่อ 3 ปีที่แล้ว (พ.ศ.2560) ต่อมาได้ย้ายสถาบันการสอนภาษามาอยู่ที่ทำงานของมูลนิธิซึ่งได้เงินทุนสนับสนุนจากอเมริกา แต่ปัจจุบันมูลนิธิได้ย้ายออกไปแล้ว “ผู้อำนวยการโจว” คิดจะปักหลักอยู่ที่เชียงใหม่ต่อไป

เดินทางออกจากจีน เพราะสายงานที่ทำอยู่ในจีนพัฒนาขยายตัวไม่ได้

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ตอนมาเชียงใหม่เมื่อสามปีก่อน ปีนั้นเป็นช่วงที่ประเทศจีนพัฒนาค่อนข้างเร็วในทุก ๆ ด้าน เศรษฐกิจเองก็มีบทบาทอย่างมาก แต่คนจีนโดยเฉพาะทางเหนือ จะไม่ค่อยได้เดินทางมาทางแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากนัก แต่ทางสัมณฑลทางตะวันตกเฉียงใต้ของจีน (หมายถึง เสฉวน ยูนนาน กุ้ยโจวและทิเบต) จะค่อนข้างมากกว่า อย่างเช่น ยูนนาน กวางตุ้ง เสฉวน ฉงชิ่ง แต่ทางเหนือเมื่อเทียบกับแล้วน้อยมาก

แต่สำหรับตน ตอนนั้นมาเชียงใหม่เพราะอยากออกมาดูมาเที่ยวเท่านั้น ตอนนั้นก็ไม่มีโครงการอะไรให้ทำ ตอนอยู่ที่จีนตนทำงานด้านการสื่อสาร ซึ่งการพัฒนาอุตสาหกรรมดั้งเดิมของจีนในหลายสาขาก็ประสบกับภาวะหยุดนิ่ง งานของตนเป็นด้านโทรคมนาคม ซึ่งอุตสาหกรรมดั้งเดิมในจีนตอนนี้ไม่น่าทำแล้ว เราจึงต้องการออกมาดูแล้วในขณะเดียวกันก็ดูว่ามีอะไรน่าทำบ้าง ตอนนั้น (ที่จีน) ตนทำในส่วน proxy server

เห็นช่องทางการทำธุรกิจสถาบันสอนภาษาจีนให้คนในท้องถิ่นในเชียงใหม่ เพื่อรองรับการทำงานด้านบริการที่เกี่ยวข้องกับคนจีนในเชียงใหม่

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ครั้งแรกที่มา มาเชียงใหม่ ขณะนั้นทำให้ตนประทับใจมาก ไม่ว่าจะเป็นผู้คนหรือสภาพแวดล้อม ทุกด้านต่างก็ “สบาย” “สบาย ๆ มาก” ครั้งต่อไปตนจึงคิดว่าอยากอยู่ให้นานกว่านี้หน่อย ครั้งแรกตนมาอยู่แค่หนึ่งสัปดาห์ แต่ครั้งที่สองตนมาอยู่หนึ่งเดือน ในช่วงเวลาที่มาอยู่เป็นเดือนนี้ก็พบว่าไม่ว่าจะเป็นผู้จัดการโรงแรม หรือพนักงานต่างก็มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียนภาษาจีน แต่การเรียนภาษาจีนที่โรงเรียนของเขาไม่ว่าจะเป็นในด้านเวลา หรืออะไรต่าง ๆ ไม่ค่อยท้าทายและไม่ค่อยพร้อม ตนจึงอยากตั้งศูนย์ฝึกอบรมภาษาจีนให้คนทำงานเหล่านี้เป็นหลัก เริ่มแรกเป็นคลาสภาคค่ำ ตั้งแต่ 19.00-21.00 น. อะไรอย่างนั้น พวกเขาก็พยายามในการต้อนรับชาวจีน เขาก็พยายามกันเต็มที่ ตนเองก็ทำตามความรู้สึก ก็เริ่มทำ ค่อย ๆ ทำองค์กรนี้เรื่อยมา

จากความคิดของธุรกิจสถาบันสอนภาษา พัฒนาต่อยอดเป็นธุรกิจทำสื่อประกอบการเรียนการสอน

เนื้อหาคำสัมภาษณ์

ในกระบวนการจัดการนี้ ตนก็ต้องการที่จะเข้าใจระบบการศึกษาของโรงเรียนไทย ตนไปรับเหมาคาบ การสอนภาษาจีนที่โรงเรียนมัธยมต้นแห่งหนึ่ง แต่ต้องให้มีจำนวนคาบเรียนน้อย ตามหลักสูตรไทย ชั้นเรียน หนึ่งมีคาบเรียนเพียงสัปดาห์ละหนึ่งคาบ เมื่อเด็กเรียนแล้ว นอกห้องเรียนก็พูดภาษาไทย ฉะนั้นตนจึงคิดว่าจะ สามารถสร้างผลิตภัณฑ์อะไรมาช่วยเติมเต็มให้ได้จากการเรียนรู้ในห้องเรียนที่ไม่เพียงพอได้ไหม จึงหา “อุปกรณ์การเรียนการสอนเหมือนครูคนที่สอง” ให้

ตนขอแนะนำ “อุปกรณ์การเรียนการสอนเหมือนครูคนที่สอง” ของตน เป็นผลิตภัณฑ์ที่พวกเราคิดค้น และพัฒนาเอง ตนก็เปิดโรงเรียนไปด้วยพัฒนาสิ่งนี้ไปด้วย เป็นหนังสือมีเสียง เพราะเด็กอนุบาลถึงประถมเป็น ช่วงอายุที่ไวต่อ (การรับรู้) ภาษา เรียนรู้ได้ค่อนข้างเร็ว มีงานวิจัยหลายงานบอกว่าการเรียนรู้หลายภาษาส่งผล ดีต่อการพัฒนาสมองของเด็กในช่วงอายุนี้ อีกอย่างคุณก็ไม่ต้องกังวล ปริมาตรสมองเขามากพอ ที่เราพัฒนา เป็นภาษาจีน อังกฤษ ไทย สามภาษา เนื้อหาเป็นการแบ่งสิ่งต่างๆ รอบตัวเป็นลิบประเภทใหญ่ ๆ โดยทั่วไป เป็นคำศัพท์ในชีวิตประจำวัน ค่อนข้างมาก อีกอย่างปริมาณคำศัพท์เหล่านี้หากเรียนที่โรงเรียนอาจใช้เวลาหนึ่ง ปี สัปดาห์กว่าคำ ทั้งยังเป็นสามภาษา หากจะเรียนให้หมด นอกจากนี้หากพิจารณาจากคาบเรียนตามแผนของ การศึกษาไทยในปัจจุบัน หนึ่งปีเรียนสัปดาห์กว่าคำนั้นเป็นไปได้ไม่ได้ เพราะคาบเรียนน้อย เขาไม่มีสิ่งที่จะช่วย เสริมสร้างด้านการเรียน

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ชาวจีนอพยพใหม่ในภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่)” เป็นการศึกษาเพื่อค้นหา สาเหตุของการก่อกำเนิดขึ้นของชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ เหตุปัจจัยที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการ อพยพย้ายถิ่นฐานของชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนศึกษาลักษณะการดำรง ชีวิตของชาวจีน อพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีประชากรที่ใช้ในการวิจัยในเชิงปริมาณด้วยการทำแบบสอบถาม และ ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในส่วนการให้สัมภาษณ์ข้อมูลในเชิงลึก ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ เป็นกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ที่พำนักอาศัยทำงานประกอบธุรกิจอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวนรวมทั้งสิ้น 23 คน

สำหรับระเบียบวิธีการศึกษางานวิจัยนี้ ในส่วนของการจัดทำข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นการลงพื้นที่ ภาคนามที่จังหวัดเชียงใหม่เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลเป้าหมายในเชิงลึกในหลายช่วงเวลา เป็นจำนวน 23 คน

ตั้งแต่ก่อนการเกิดโรคระบาดโควิด-19 ในระลอกแรก คือช่วงกลางปีจนถึงปลายปี พ.ศ.2562 และหลังการเกิดโรคระบาดในระลอกแรก ในช่วงปลายปี พ.ศ.2563

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การศึกษาวิเคราะห์เชิงพรรณนา หรือการวิเคราะห์แบบสร้างข้อสรุป จากข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมจากแหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังผสมผสานวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในเชิงลึก โดยใช้หลักการวิเคราะห์ตามทฤษฎีแนวเรื่องเล่า (Narrative Method) หรือวิธีวิจัยแนวประวัติชีวิต (Life History Method)

สรุปผลการศึกษา

1. การศึกษาเพื่อค้นหาสาเหตุของการก่อกำเนิดขึ้นของชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาพบว่า ชาวจีนอพยพใหม่ที่ก่อกำเนิดขึ้นและอาศัยพำนักในจังหวัดเชียงใหม่ นั้น เฉพาะจากข้อมูลสัมภาษณ์รายบุคคลจำนวน 23 ราย พบว่าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนจีนที่อพยพมาอยู่จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่หลังปี ค.ศ. 2000 เป็นต้นไป ส่วนใหญ่มักเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ก่อนเป็นครั้งแรก หรือมาด้วยสถานภาพของการเป็นนักศึกษาของโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างสถาบันการศึกษาของจีนกับไทย ก่อนที่บุคคลเหล่านี้จะตัดสินใจกลับมาใช้ชีวิตและลงทุนทำธุรกิจในหลากหลายสาขาอาชีพในจังหวัดเชียงใหม่ หรือกลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์ต่าง ๆ ซึ่งมักนำเสนอข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับประเทศปลายทางของผู้ที่ต้องการอพยพย้ายถิ่นฐาน แม้ว่าเชียงใหม่จะไม่ใช่มุมที่เป้าหมายปลายทางหลักของกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ก็ตาม แต่ก็มีความน่าสนใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีมาอย่างยาวนาน มีความสงบร่มเย็น อีกทั้งยังมีช่องทางและโอกาสในการลงทุนเพื่อดำเนินธุรกิจ รวมทั้งปัจจัยหลายประการในโลกปัจจุบันส่งผลให้ชาวจีนอพยพใหม่กลุ่มนี้เลือกที่จะเดินทางมาพำนักอาศัยและลงทุนทำธุรกิจที่จังหวัดเชียงใหม่

จำนวนตัวเลขของการอพยพย้ายถิ่นฐานที่พุ่งสูงขึ้นทั่วโลก และรูปแบบใหม่ ๆ ของการอพยพย้ายถิ่นฐานเริ่มปรากฏให้เห็นเมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 แนวโน้มการอพยพนี้ยังคงมีเพิ่มขึ้นและยังคงดำเนินต่อเนื่องไป ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าในเรื่องการอพยพนี้มีความสัมพันธ์กับเงื่อนไขของกระแสโลกาภิวัตน์เป็นอย่างดี

ดัชนีชี้วัดอย่างเป็นรูปธรรมของการเกิดกระแสโลกาภิวัตน์ คือ ธุรกิจด้านการเงินการธนาคาร การค้าระหว่างประเทศ ค่านิยม การก่อเกิดมลภาวะ ผลผลิตทางด้านสื่อสารมวลชน รวมทั้งผู้คนที่มีการติดต่อสื่อสารข้ามพรมแดนมีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เครือข่ายการติดต่อข้ามพรมแดนเหล่านี้ ได้กลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของกระแสโลกาภิวัตน์ โดยผ่านกระบวนการในรูปแบบของบริษัทหรือบรรษัทข้ามชาติ ตลาดการค้าโลก หน่วยงานหรือองค์กรข้ามชาติทั้งภาครัฐและเอกชน กลุ่มองค์กรผิวกฎหมายข้ามชาติ และกลุ่มหรือ

องค์กรด้านวัฒนธรรมข้ามชาติ โดยอาศัยช่องทางของการสื่อสารโทรคมนาคมที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ทันสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ระบบโทรศัพท์ทางไกลที่ใช้เทคโนโลยีทันสมัย รวมทั้งค่าโดยสารเดินทางโดยสายการบินที่มีราคาถูก การก่อเกิดกระแสโลกาภิวัตน์ซึ่งทำให้ทั้งสินค้าและเงินทุน เกิดการถ่ายเทหมุนเวียนอย่างคล่องตัว ผู้กุมอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองมักพึงพอใจกับผลพวงที่เกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์ในลักษณะเช่นนี้ แต่ผลพวงของกระแสโลกาภิวัตน์ที่ผลักดันให้เกิดมีการอพยพย้ายถิ่น กลับกลายเป็นสิ่งที่ผู้กุมอำนาจในแต่ละประเทศต้องหาทางป้องกัน หรือสร้างข้อกำหนดและเงื่อนไขในการจำกัดผู้อพยพ แท้จริงแล้ว การอพยพย้ายถิ่นฐานก็เป็นกระบวนการหนึ่งที่เกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์ควบคู่ไปกับการเคลื่อนย้ายของสินค้าและทุนทางโลกธุรกิจ

2. เหตุปัจจัยที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการอพยพย้ายถิ่นฐาน

2.1 ภูมิลำเนาเดิมในประเทศจีนของกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่

สำหรับผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 23 คน พบว่ามีภูมิลำเนาที่มาจากทั่วสารทิศของประเทศจีน ตั้งแต่มองโกเลียใน ฮาร์บิน จี๋หลิน กรุงปักกิ่ง เหอหนาน ซื่ออัน เซี่ยงไฮ้ เจ้อเจียง เจียงซี ยูนนาน ฝูเจี้ยนและกวางตุ้ง

จากภูมิลำเนาเดิมของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ สะท้อนให้เห็นว่า แต่เดิมมักมีความคิดว่าแรงขับเคลื่อนหนึ่งที่ทำให้เกิดการอพยพย้ายถิ่นฐานคือความยากจน แต่ผลของการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 23 คนนี้ สะท้อนให้เห็นว่าภูมิลำเนาเดิมของแต่ละบุคคลที่มาจากหลากหลายทั่วสารทิศ อย่างเช่น ปักกิ่ง เซี่ยงไฮ้ กวางตุ้ง ล้วนเป็นเมืองทันสมัย มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งทั้งสิ้น

สาเหตุความยากจนเป็นเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดการอพยพย้ายถิ่นฐาน สำหรับกรณีของกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ของจังหวัดเชียงใหม่ จึงไม่ใช่สาเหตุหลัก ทั้งนี้เพราะว่าหากเป็นพื้นที่ยากจน ย่อมทำให้ขาดปัจจัยหลายประการในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของโลกภายนอก ไม่สามารถเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นช่องทางในการเสาะหางาน หรือการสืบค้นข้อมูลศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของพื้นที่อื่นๆ ความยากจนที่ทำให้เป็นแรงกระตุ้นจนเกิดการอพยพย้ายถิ่นฐาน มักเป็นไปในกรณีที่ประสบภัยพิบัติต่างๆ หรือภัยสงคราม ดังนั้นการอพยพย้ายถิ่นฐานของกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ จึงมาจากผลพวงของการพัฒนาภายในของประเทศจีน จนเป็นพลวัตที่ทำให้เกิดการอพยพย้ายถิ่นฐาน การพัฒนาของประเทศจีนนำมาซึ่งการอพยพ เพราะความก้าวหน้าทางการศึกษาและเศรษฐกิจที่พัฒนาทำให้มีศักยภาพในการจะเดินทางไปต่างประเทศ เพื่อแสวงหาโอกาสในการยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

2.2 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแต่เดิมในประเทศจีนของกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่

จากการศึกษาพบว่าสถานภาพเดิมทางเศรษฐกิจและสังคมในประเทศจีนของกลุ่มบุคคลที่ให้สัมภาษณ์จำนวน 23 คนนั้น ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาและอาชีพ ตลอดจนฐานะทางครอบครัว ดังนี้

-**อาชีพ** พบว่าอาชีพเดิมของกลุ่มบุคคลเหล่านี้มีความแตกต่างกัน เช่น กลุ่มที่มีสถานภาพทางสังคมค่อนข้างสูง อย่างเช่น เป็นเจ้าของกิจการขนาดใหญ่ เป็นตำแหน่งผู้บริหาร เป็นนักวิชาการผู้ประสานงาน นอกจากนี้ก็เป็นกลุ่มที่มีสถานภาพทางสังคมปานกลาง เช่น เป็นเจ้าของกิจการขนาดกลาง เป็นศิลปินช่างภาพ ซึ่งล้วนมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี จนกระทั่งถึงระดับปานกลาง

-**ระดับการศึกษา** จากจำนวนผู้ให้ข้อมูล 23 ราย พบว่าส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และมีระดับการศึกษาปริญญาเอก 1 คน ระดับมัธยมศึกษา 1 คน

จากการศึกษาถึงเหตุปัจจัยที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้ ย้ายถิ่นฐานมาอยู่ที่เชียงใหม่ พบว่า ในกลุ่มของนักธุรกิจ นักลงทุน ส่วนใหญ่มักพบกับปัญหาในเรื่องของการแข่งขันอย่างรุนแรงภายในประเทศจีน และเริ่มมองไม่เห็นช่องทางในการพัฒนาภายในประเทศจีน

สำหรับสภาพของสังคมจีนนั้น หากศึกษาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะ 5 ปี ฉบับที่ 11 (ระหว่างปีค.ศ.2006-2010) ของประเทศจีนแล้ว จะพบว่า ในเนื้อหาของแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ ได้หยิบยกประเด็นเกี่ยวกับ “การเปลี่ยนแปลงทางสังคม” ขึ้นมาเป็นประเด็นสำคัญ ซึ่งนักวิชาการในประเทศจีนได้อธิบายเกี่ยวกับนิยามของคำว่า “การเปลี่ยนแปลงทางสังคม” ของสังคมจีนว่า หมายรวมถึงการเปลี่ยนแปลงในสามด้าน คือ

- **การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ** คือ การเปลี่ยนโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจจีนจากระบบเศรษฐกิจแบบแผน เปลี่ยนเป็นระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมการตลาด

- **การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม** นักวิชาการจีนเห็นว่า ตัวหลักของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม คือ โครงสร้างทางสังคม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้มีลักษณะเป็นแบบการเปลี่ยนผ่านของโครงสร้างโดยรวมของสังคมทั้งหมด โดยไม่ใช่ยึดเอาตัวชี้วัดเฉพาะจากแผนงานการพัฒนาที่สัมฤทธิ์ผลแผนงานใดแผนงานหนึ่งเท่านั้น ดังนั้น เนื้อหาของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม จึงหมายถึง การปรับเปลี่ยนทางโครงสร้าง การปรับเปลี่ยนทางกลไกของโครงสร้าง การปรับเปลี่ยนเรื่องค่านิยม ในช่วงของการเปลี่ยนผ่านทางสังคม รูปแบบการแสดงออกทางพฤติกรรมของผู้คน รูปแบบของการดำเนินชีวิต ตลอดจนสำนึกและการให้คุณค่าของผู้คนในสังคมล้วนแล้วแต่เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งสิ้น

-**การเปลี่ยนแปลงสังคมที่เป็นแบบจารีตเปลี่ยนไปเป็นสังคมยุคใหม่ที่ทันสมัย** สังคมจีนได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตจากสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมอุตสาหกรรม จากสังคมแบบปิดเปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมแบบเปิด

2.3 การพบกลุ่มก่อนของ “เผยตุ้มมา” ในจังหวัดเชียงใหม่ สะท้อนให้เห็นถึงระบบความคิดและปัญหาในเรื่องการศึกษาของจีน

จากการที่มีกลุ่ม “เผยตุ้มมา” ปรากฏขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาพบว่า คนจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ นอกจากมีเป้าประสงค์หลักในการเข้ามาลงทุนเพื่อทำธุรกิจในสาขาต่าง ๆ แล้ว ยังมีกลุ่มคนจำนวนหนึ่งที่มีความสำคัญกับการย้ายถิ่นฐานเพื่อการศึกษาของบุตรหลาน พบว่า บางครอบครัวเห็นว่าเชียงใหม่มีช่องทางในการลงทุนทำธุรกิจ ขณะเดียวกันก็ยังสามารถส่งบุตรหลานให้เข้าศึกษาโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีโรงเรียนให้เลือกได้กว่า 20 แห่ง สังคมจีนเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ในสมัยโบราณของจีน คนยากจนก็เพียรพยายามสอบให้ได้รับราชการเป็นจอหงวน คนจีนยุคใหม่ให้ความสำคัญกับการศึกษา เพราะการศึกษาที่ดีจะเป็นเหมือนบันไดที่ก้าวไปสู่การมีสถานภาพทางสังคมและได้รับเงินเดือนสูง เช่นปัจจุบันค่านิยมเกี่ยวกับระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยของจีนกลายเป็นตัวบ่งชี้ของ “ความรู้เปลี่ยนชะตาชีวิต” ไปแล้ว เด็กนักเรียนมัธยมปลายของจีนที่มาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน ใช้ความเพียรพยายามเพื่อสอบเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ใฝ่ฝัน และเมื่อจบการศึกษาแล้ว ก็สามารถก้าวไปสู่หน้าที่การงานตามความฝันในที่สุด การศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญระดับประเทศชาติ และก็ยังเป็นหน้าที่อันสำคัญยิ่งของบรรดาพ่อแม่ผู้ปกครองอีกด้วย ระดับการศึกษาของบุตรหลานไม่เพียงแต่เป็นมาตรฐานชีวิตของสถานภาพทางสังคมของพ่อแม่เท่านั้น หากยังเป็นเหมือนมาตรฐานชีวิตถึงความสำเร็จในการเลี้ยงดูบุตรหลานอีกด้วย

จากการศึกษายังพบว่า กลุ่ม “เผยตุ้มมา” ที่ตัดสินใจเดินทางติดตามบุตรหลานมาดูแลเรื่องการใช้ชีวิตขณะที่ศึกษาเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียนนานาชาติที่เชียงใหม่ หลายคนจำเป็นต้องเสียสละหน้าที่การงานที่มีอยู่เดิมในประเทศจีน และเมื่อมาอยู่ที่เชียงใหม่แล้ว ตามกฎหมายการถือวีซ่า “เผยตุ้ม” ของผู้ปกครองเหล่านี้ จะไม่สามารถหางานทำในระหว่างที่พำนักอยู่ในเชียงใหม่ ซึ่งหลายคนในกลุ่ม “เผยตุ้มมา” ก็แสดงความไม่พอใจต่อกฎเกณฑ์ข้อบังคับของกฎหมายไทยในข้อนี้เป็นอย่างยิ่ง เพราะพวกเขาคิดว่าการที่นำพาลูกหลานมาเข้าศึกษาที่โรงเรียนนานาชาติเช่นนี้ พวกเขา ก็เป็นผู้บริโภคที่ต้องใช้จ่ายเงินให้กับประเทศไทยในทุก ๆ วัน กลุ่มบุคคลกลุ่มนี้จึงมักมีการแสดงออกที่ค่อนข้างก้าวร้าว และนิยมวิพากษ์วิจารณ์สังคมไทยไปในทางลบ เนื่องจากรู้สึกว่ามันเสียผลประโยชน์อย่างใหญ่หลวง เพราะไม่สามารถหางานทำในระหว่างที่อยู่ดูแลบุตรหลานที่เชียงใหม่ โดยที่กลุ่มคนเหล่านี้ ไม่ได้มองในมุมกลับว่า กลุ่มของพวกเขานั้นได้รับผลประโยชน์อย่างมากจากสังคมไทยแล้ว เพราะการมาเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติของเชียงใหม่ มีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าประเทศจีนหลายเท่าตัว

แต่สำหรับ “เผยตุ้มมา” อีกจำนวนหนึ่ง ที่มีความรู้ความสามารถพบว่า พวกเขามีวิธีการจัดการกับปัญหาการดำรงชีวิตของตนเองในเชียงใหม่ เช่น การลงทุนเปิดร้านอาหารจีนในขณะที่ถูกเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติ เป็นอาจารย์พิเศษสอนภาษาจีน หรืออาจจะขายสินค้าออนไลน์ หรือร่วมทุนในธุรกิจต่าง ๆ

3. ลักษณะการดำรงชีวิตของชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาลักษณะการดำรงชีวิตของชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่นี้ เนื่องจากในระหว่างทำการศึกษาเก็บข้อมูลอยู่นั้น ประเทศไทยได้เกิดการระบาดของโรคโควิด-19 เมื่อต้นปี พ.ศ.2563 เนื้อหาจากผลสรุปของการศึกษาในส่วนนี้ จึงแบ่งผลสรุปเป็น 2 ส่วนคือ ในช่วงก่อนการเกิดโรคระบาด และช่วงหลังการเกิดโรคระบาดในระลอกแรก ดังนี้

3.1 ช่วงก่อนการระบาดของโรคโควิด-19 ตั้งแต่กลางปี พ.ศ.2562 - ปลายปี พ.ศ.2562

สภาพการดำรงชีวิตของชาวจีนอพยพใหม่ที่พำนักอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จากข้อมูลบุคคลที่ให้สัมภาษณ์จำนวน 23 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีรูปแบบการดำรงชีวิต โดยการเข้ามาลงทุนทำในธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์และบริการ เช่น กิจการหอพัก โฮมสเตย์และบริษัทท่องเที่ยวครบวงจร โรงแรมขนาดเล็ก อาคารชุดศูนย์ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุหลังเกษียณ กิจการร้านอาหารจีนและร้านกาแฟ สถาบันการสอนภาษาจีน กลุ่มเผยตุ้มมา และผู้สูงอายุหลังเกษียณ

สำหรับรูปแบบการดำรงชีวิตของคนในกลุ่มวิชาชีพต่าง ๆ เหล่านี้ ไม่ได้มีการสร้างชุมชนหรือจัดตั้งเป็นกลุ่มก้อนของตนเองโดยเฉพาะ แต่อยู่กระจายไปทั่วทั้งจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งการศึกษาก็ไม่พบว่ากลุ่มบุคคลเหล่านี้ จะมีการจัดตั้งสมาคมที่เป็นกลุ่มก้อนของตนเองแต่อย่างใด ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของชาวจีนอพยพใหม่ของจังหวัดเชียงใหม่พบว่า มักมีการติดต่อสัมพันธ์ในกลุ่มงานอาชีพเดียวกัน โดยนิยมใช้การสร้างกลุ่มสัมพันธ์ในสื่อสังคมออนไลน์ “วีแชท” ทำให้ผู้ให้ข้อมูลในกลุ่ม “เผยตุ้มมา” ระบุว่า พวกเขามักมีเพื่อนในกลุ่ม “วีแชท” หลายพันคน

ส่วนภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน พบว่าชาวจีนอพยพใหม่ที่พำนักอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ยังคงใช้ภาษาจีนกลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน และส่วนใหญ่ยังไม่สามารถใช้ภาษาไทยหรือคำเมืองในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันในจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ภายในอาคารสนามบินเชียงใหม่ ไปจนถึงป้ายอาคารร้านค้า ป้ายโฆษณาสินค้าส่วนใหญ่ล้วนมีภาษาจีนเขียนกำกับคู่กับภาษาไทย ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ชาวจีนที่เข้ามาพำนักอาศัยในเชียงใหม่เหล่านี้ ต่างพูดกันว่า คนไทยควร

จะเป็นฝ่ายเรียนรู้ภาษาจีน เพื่อที่จะสามารถติดต่อสื่อสารกับคนจีนที่เข้ามาทำธุรกิจ หรือมาท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น

ส่วนสถานภาพทางกฎหมายของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดล้วนมีวีซ่าในการพำนักรักษาตัวอยู่ในเชียงใหม่อย่างถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งในการดำเนินธุรกิจการค้าต่าง ๆ บุคคลเหล่านี้ล้วนให้ความร่วมมือปฏิบัติตามกฎระเบียบของบ้านเมืองอย่างถูกต้อง แม้หลายคนจะบอกว่าเคยถูกหลอกลวงต้มตุ๋นบ้าง แต่ก็ไม่ได้ถึงขั้นรุนแรงนักและพบว่าบุคคลทั้งหมดนี้ไม่มีใครที่มีความประสงค์จะขอเปลี่ยนสัญชาติเป็นสัญชาติไทยแต่อย่างใด

โดยภาพรวมแล้วกลุ่มบุคคลที่ให้สัมภาษณ์ทั้ง 23 คนนี้ พบว่าแม้ว่าจะใช้ชีวิตอยู่ในเชียงใหม่มาแล้วหรืออยู่ได้สักระยะหนึ่ง ส่วนใหญ่ก็ยังคงไม่ได้จะคิดปักหลักอยู่ที่เชียงใหม่ไปตลอดชีวิต บางคนเมื่อลูกเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติที่เชียงใหม่ ก็อาจจะส่งลูกหลานไปศึกษาต่อในแถบประเศยุโรป ซึ่งอาจจะโยกย้ายถิ่นฐานพำนักรอีกครึ่งหนึ่ง หรือบางคนก็มีความคิดว่า อีกสักหลาย ๆ ปีข้างหน้า พวกเขาก็อาจจะย้ายไปยังประเทศอื่น ๆ หรือบางรายอาจจะย้ายกลับไปอยู่ที่ประเทศจีนก็เป็นไปได้ แต่กลุ่มคนที่ทำงานลงทุนทางธุรกิจ ก็มักจะเดินทางไปมาระหว่างเชียงใหม่กับประเทศจีนปีละหลาย ๆ ครั้ง

3.2 ช่วงหลังการระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกแรกตั้งแต่ต้นปีพ.ศ.2563 - ปลายปี2563

สถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ที่เริ่มระบาดขึ้นที่เมืองอู่ฮั่นในประเทศจีน ตั้งแต่ช่วงก่อนตรุษจีน (24 มกราคม พ.ศ.2563) จนถึงช่วงที่ประเทศไทยเกิดการระบาดของโรคไวรัสโควิด 19 ในระลอกแรก สิ่งส่งผลต่อชาวจีนอพยพใหม่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่มีดังนี้ คือ

3.2.1 ทำให้กลุ่มคนจีนที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ที่ยังลังเลว่าจะตั้งหลักปักฐานต่อที่ไทยหรือไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างเด็ดขาดว่าจะตั้งรกรากที่เชียงใหม่อย่างเป็นการถาวร อีกทั้งจะชักชวนญาติสนิทมิตรสหายและเพื่อนฝูงเดินทางมาอยู่ที่เชียงใหม่หรือประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นอย่างแน่นอน เนื่องจากขณะนี้การระบาดของโรคยังไม่มีทีท่าจะสงบลงหรือรักษาให้หายขาดได้ และไม่สามารถกำหนดระยะเวลาของการระบาดว่าจะยาวนานไปอีกสักเท่าไร ประจวบกับช่วงที่ผ่านมา เป็นช่วงวันหยุดยาวเนื่องในวันเทศกาลตรุษจีนของประเทศจีน บรรดาชาวจีนอพยพใหม่ทำงานอยู่ในประเทศไทย จะไม่มีวันหยุดยาวเช่นในประเทศจีน ทำให้ชาวจีนอพยพใหม่ที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มักจะให้ญาติพี่น้องเดินทางมาที่เชียงใหม่ เพราะจะได้ถือโอกาสพาญาติพี่น้องท่องเที่ยวประเทศไทยไปด้วย แต่ญาติมิตรเหล่านี้เมื่อถึงเวลากลับบ้าน ปรากฏว่าสถานการณ์การระบาดของโรคในจีนยังคงรุนแรงอยู่ ทำให้ทุกคนไม่สามารถเดินทางกลับบ้านเกิดของตนเองในเวลานั้นได้ ทำ

ให้บรรดาครอบครัวจีนอพยพใหม่มีญาติจากประเทศจีนมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก และในจำนวนนี้ต่างก็มีแผนการที่จะหาทางตั้งรกรากในประเทศไทย ซึ่งเป็นอีกหนึ่งปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นหลังการระบาดของโรคโควิด-19 ที่จังหวัดเชียงใหม่

3.2.2 บรรดาจีนอพยพใหม่ในเชียงใหม่ ส่วนใหญ่จะเข้ามาตั้งรกรากในเชียงใหม่ ด้วยการทำร้านอาหารจีนและธุรกิจการจัดทัวร์ท่องเที่ยว หรือโฮมสเตย์ โรงแรมขนาดเล็กเป็นหลัก จากสถานการณ์โรคระบาดที่เกิดขึ้นที่จีนในขณะนี้ ทำให้ทัวร์จีนเดินทางมาไม่ได้ นักท่องเที่ยวไทยก็น้อยลง และคนไทยจะไม่เข้าร้านอาหารของคนจีน ไม่พักโรงแรมของคนจีน ทำให้นักธุรกิจเหล่านี้ต้องหันมาหาทางแก้ปัญหา อาจจะต้องหันไปทำธุรกิจอื่น ๆ แทน หากคิดจะยังคงพำนักและใช้ชีวิตในเชียงใหม่ต่อไปโดยไม่กลับประเทศจีน เช่น ธุรกิจด้านสุขภาพ อย่างที่ เจ้าแก้วซึ่งเปิดบริษัทธุรกิจท่องเที่ยวครบวงจร โฮมสเตย์และห้องพักในเชียงใหม่ กำลังจะพัฒนาธุรกิจของตนเองไปเป็นสถานที่สำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ ร้านสปาและการนวดเพื่อสุขภาพ ฯลฯ

3.2.3 ส่วนปัญหาเรื่องการมาใช้ชีวิตหลังเกษียณที่ประเทศไทย ขณะมีการเปลี่ยนแปลงในด้านมาตรการต่าง ๆ จากฝ่ายรัฐบาลไทย เช่น การตั้งข้อบังคับว่า ผู้ที่จะมาพำนักหลังเกษียณในประเทศไทย จะขอวีซ่าชนิดนี้ได้ ต้องมีเงื่อนไขว่า จะต้องมีการมรดกประกันสุขภาพ ทั้งนี้เนื่องจากว่าที่ผ่านมา ปรากฏว่ามีชาวจีนผู้สูงอายุจำนวนมาก เข้ามาพำนักในไทยด้วยการขอวีซ่าแบบผู้เกษียณอายุ แต่ต่อมา ผู้สูงอายุเหล่านี้ มักจะเข้ามาพำนักโดยไม่มีญาติมิตร เมื่อเกิดอาการป่วยไข้ จะเดินทางไปรักษาในโรงพยาบาลท้องถิ่น เนื่องจากคนไทยใจดีมีเมตตา ก็จะต้องรักษาคนไข้ทุกรายเป็นอย่างดี บางรายเป็นโรคร้ายแรง บางรายรักษาอยู่นานจนเสียชีวิต ซึ่งเมื่อติดต่อกับญาติทางจีนไม่ได้ ทางส่วนราชการไทยก็จำเป็นต้องรับภาระในการจัดงานศพให้ทุกอย่าง ซึ่งทำให้รัฐบาลไทยต้องตั้งเงื่อนไขในเรื่องการมีมรดกประกันสุขภาพขึ้นมา แต่อย่างไรก็ตาม ก็ไม่ถือเป็นเงื่อนไขที่จะสร้างอุปสรรคให้กับคนจีนที่คิดจะมาพำนักในประเทศไทยหลังเกษียณแต่อย่างใด

ข้อเสนอแนะ

1. การเกิดขึ้นของกระแสโลกาภิวัตน์ซึ่งทำให้ทั้งสินค้าและเงินทุน เกิดการถ่ายเทหมุนเวียนอย่างคล่องตัว ผู้กุมอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองมักพึงพอใจกับผลพวงที่เกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์ในลักษณะเช่นนี้ แต่ผลพวงของกระแสโลกาภิวัตน์ที่ผลักดันให้เกิดมีการอพยพย้ายถิ่น กลับกลายเป็นสิ่งที่ผู้กุมอำนาจในแต่ละประเทศต้องหาทางป้องกัน หรือสร้างข้อกำหนดและเงื่อนไขในการจำกัดจำนวนผู้อพยพ เพราะว่าการอพยพย้ายถิ่นฐานก็เป็นกระบวนการหนึ่งที่เกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์ควบคู่ไปกับการเคลื่อนย้ายของสินค้าและทุนทางโลกธุรกิจ

2. กระแสการอพยพย้ายถิ่นฐานย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศปลายทาง หากกลุ่มผู้อพยพเป็นคนหนุ่มสาวในวัยทำงาน หากอพยพออกจากประเทศต้นทางเป็นกลุ่มก้อน กลุ่มผู้อพยพเหล่านี้มักจะรวมตัวกันอยู่ในเมืองซึ่งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ เพราะพื้นที่เหล่านี้มีโอกาหางานได้ง่ายกว่า ย่อมส่งผลกระทบต่อกลุ่มคนในวัยทำงานในสังคมของประเทศปลายทางอย่างเช่นประเทศไทย ภาครัฐจึงควรจะให้ความสำคัญในการวางแผนรับมือกับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นใหม่นี้

3. ในด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอพยพย้ายถิ่นฐาน สำหรับในประเทศจีน มีการนำเสนอข่าวสารข้อมูลอย่างแพร่หลาย แม้กระทั่งข้อมูลในส่วนของจังหวัดเชียงใหม่ ก็มีปรากฏในสื่อออนไลน์ของจีนเป็นจำนวนมาก แต่ประเทศไทยยังมีการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องไม่มากนัก และยังไม่มียุทธศาสตร์เพื่อให้บริการแก่กลุ่มผู้อพยพที่เดินทางเข้ามาพำนักอาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับความรู้ทางด้านกฎหมาย สิทธิผลประโยชน์ของชาวต่างชาติ ซึ่งอาจเป็นช่องว่างที่ทำให้มีการละเมิดและกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายขึ้นได้

4. ในสังคมที่ผู้คนมีการพำนักอาศัยอยู่ร่วมกับชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน เนื่องจากมีกลุ่มคนอพยพย้ายถิ่นเข้ามาใหม่ จุดสำคัญอยู่ที่ประเด็นว่าผู้อพยพเหล่านั้นจะทำการตั้งหลักพำนักอาศัยอยู่เป็นการถาวรหรือไม่ จะตั้งเป็นชุมชนใหม่หรือไม่ ทำให้มีชาติพันธุ์หลากหลายและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันเกิดขึ้นในสังคมนั้น ผู้อพยพมาใหม่ย่อมมีความแตกต่างจากคนในชุมชนที่อยู่มาแต่ดั้งเดิม ผู้อพยพที่มาจากสังคมที่หลากหลาย เช่น มาจากสังคมชนบทที่ทำการเกษตร เมื่อกลุ่มคนเหล่านี้มาจากสังคมที่แตกต่างย่อมมีจารีตประเพณี ความเชื่อทางศาสนาและระบบการปกครองที่แตกต่างกัน ตลอดจนการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน มีความคุ้นเคยกับวัฒนธรรมดั้งเดิมของบ้านเกิด รูปร่างลักษณะการแต่งกายก็ผิดแผกไปจากคนในชุมชนดั้งเดิม ผู้อพยพมักมีสถานภาพพิเศษ ดังเช่นที่มักถูกเรียกขานกันว่า “ชาวต่างชาติ” สังคมที่มีชาติพันธุ์อยู่ร่วมกันอย่างหลากหลาย จะมีลักษณะเช่นใด มักถูกกำหนดโดยประเทศปลายทางว่าประชาชนและรัฐบาลในประเทศนั้น ๆ มีท่าทีอย่างไรต่อผู้อพยพ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อมีผู้อพยพเข้าพำนักอาศัยกันมากขึ้น มักจะก่อให้เกิดปัญหาที่ซับซ้อนเกิดขึ้นในสังคมได้ รัฐบาลไทยจึงไม่ควรมองข้ามความสำคัญในจุดนี้ไป

5. ในยุคสมัยของกระแสโลกาภิวัตน์ ในแต่ละปี จะพบว่าในทั่วโลกมีผู้คนเดินทางข้ามพรมแดนจำนวนมาก ซึ่งนอกเหนือจากการอพยพย้ายถิ่นฐานแล้ว ยังมีสาเหตุสำคัญอื่น ๆ เช่นเพื่อทำธุรกิจการค้า การท่องเที่ยวและการศึกษา และมีจำนวนมากกว่าจำนวนของผู้อพยพย้ายถิ่นเสียอีก ดังนั้นนโยบายของภาครัฐที่จะรับมือกับปัญหาของผู้อพยพ จึงไม่ได้อยู่ที่ว่าจะทำการจำกัดจำนวนตัวเลขของผู้อพยพย้ายถิ่นอย่างไร

หากแต่จำเป็นต้องศึกษาว่า จะมีนโยบายในการรองรับกลุ่มคนเหล่านี้อย่างไรบ้าง จึงจะสร้างประโยชน์ให้เกิดแก่ประเทศชาติมากที่สุด

6. จากข้อมูลที่ได้ศึกษามา พบว่ากลุ่มชาวจีนอพยพใหม่ในจังหวัดเชียงใหม่ ไม่ได้สร้างผลกระทบในทางลบต่อสังคมตามที่มีการหวั่นเกรงกัน หากแต่ผลกระทบทางลบนั้นน่าจะเกิดจากผลพวงของความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมและทางการศึกษาของบ้านเราเอง เพราะภาครัฐยังขาดการนำเสนอข้อมูลหรือคู่มือปฏิบัติสำหรับเมื่อเข้าพำนักรออาศัยอยู่ในประเทศไทย ให้แก่กลุ่มชาวจีนอพยพใหม่เหล่านี้ ทำให้พวกเขาอาจตกเป็นเหยื่อของคนในท้องถิ่นที่อาศัยช่องว่างเหล่านี้ จนก่อให้เกิดเป็นปัญหาการกระทำผิด ละเมิดข้อกฎหมายต่าง ๆ ประเทศไทยจึงควรสร้างระบบการรับกลุ่มชาวจีนอพยพใหม่นี้อย่างชัดเจน

บรรณานุกรม

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทย

“บรรยายสรุปจังหวัดเชียงใหม่”. (2020). จาก

<http://www.chiangmai.go.th/managing/public/D8/8D12Nov2020103220.pdf>. (สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2563).

พัฒนภานุ ทูลธรรม. (2563) “ปริทรรศน์การวิจัยแนวเรื่องเล่าทางสังคมศาสตร์สู่งานสังคมสงเคราะห์”.

(วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ปีที่ 11 ฉบับที่ 1, มกราคม-มิถุนายน 2563)

<https://webcache.googleusercontent.com/search>. (สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2563).

“พื้นที่รับผิดชอบตม.เชียงใหม่” (2016.06.05). จาก <http://chiangmaiimm.com/th-th/2016-06-05-02-24-27.html>. (สืบค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2563).

“ภาพรวมจังหวัดเชียงใหม่” (2563). จาก <https://www.terrabkk.com/articles/48990/>. (สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2563).

หม่าเทา. (2015) . “คนจีนโพ้นทะเลรุ่นใหม่: กรณีศึกษาผู้อพยพคนจีนในประเทศไทย ” (วารสารการวิจัย กาสะลองคำ, Vol.9, No.2 July-December 2015) .จาก

<http://webcache.googleusercontent.com/search>. (สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2563).

ข้อมูลสัมภาษณ์บุคคล

สัมภาษณ์ แก้วแก้ว, คนไท่หนาน, เจ้าของธุรกิจท่องเที่ยวครบวงจร, จังหวัดเชียงใหม่, 12 กันยายน 2562. (ครั้งที่1), 25 กันยายน 2563. (ครั้งที่ 2).

สัมภาษณ์ อาจารย์จาง, คนผู้เจี้ยน, เจ้าของกิจการตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์และหุ้นส่วนร้านกาแฟ, จังหวัดเชียงใหม่, 26 กรกฎาคม 2562. (ครั้งที่ 1), 27 กันยายน 2563 (ครั้งที่ 2).

สัมภาษณ์ คุณจ้าว, คนเจียงซี, เจ้าของร้านกาแฟและโรงแรมขนาดเล็ก, จังหวัดเชียงใหม่, 14 กันยายน 2562. (ครั้งที่1), 27 กันยายน 2563, (ครั้งที่ 2).

สัมภาษณ์ คุณหมิง, คนยูณนาน, เจ้าของร้านอาหารจีน, จังหวัดเชียงใหม่, 12 กันยายน 2562.

สัมภาษณ์ คุณชู, คนเฮยหลงเจียง, เจ้าของร้านอาหารจีน, จังหวัดเชียงใหม่, 26 กรกฎาคม 2562.

สัมภาษณ์ คุณโจ, คนปักกิ่ง, เจ้าของโครงการอสังหาริมทรัพย์, จังหวัดเชียงใหม่, 13 กันยายน 2562.

สัมภาษณ์ คุณเจนนี่, คนยูณนาน, เจ้าของโครงการอสังหาริมทรัพย์, จังหวัดเชียงใหม่, 13 กันยายน 2562.

สัมภาษณ์ คุณจิ้ง, คนซานตง, เผยตุ้มามา, , จังหวัดเชียงใหม่, 12 กันยายน 2562.

สัมภาษณ์ คุณฟาน, คนมอโกเลีย, นักศึกษาปริญญาเอกและเผยตุ้มามา, จังหวัดเชียงใหม่, 25 กรกฎาคม 2562. (ครั้งที่ 1), 26 กันยายน 2563. (ครั้งที่ 2).

สัมภาษณ์ คุณกว้าง,คนกวางต้ง,เจ้าของโฮมสเตย์, จังหวัดเชียงใหม่, 24 กันยายน 2563.

สัมภาษณ์ คุณเจียง,คนเจ้อเจียง,เผยตุ้มามา, จังหวัดเชียงใหม่, 24 กันยายน 2563.

สัมภาษณ์ คุณอี, คนเจ้อเจียง,เผยตุ้มามา, จังหวัดเชียงใหม่, 24 กันยายน 2563.

สัมภาษณ์ คุณปีเตอร์, นักลงทุนอสังหาริมทรัพย์, จังหวัดเชียงใหม่, 24 กันยายน 2563.

สัมภาษณ์ คุณชันนี่, นักลงทุนอสังหาริมทรัพย์, จังหวัดเชียงใหม่, 24 กันยายน 2563.

สัมภาษณ์ คุณโจเซฟ, คนปักกิ่ง, เจ้าของธุรกิจส่วนตัวด้านกีฬา, จังหวัดเชียงใหม่, 25 กันยายน 2563.

สัมภาษณ์ คุณแอนนา, คนปักกิ่ง, เจ้าของธุรกิจส่วนตัวด้านกีฬา, จังหวัดเชียงใหม่, 25 กันยายน 2563.

สัมภาษณ์ คุณเถา, คนเซี่ยงไฮ้, ถ้าวีซ่าผู้เกษียณพำนักรในจังหวัดเชียงใหม่ , จังหวัดเชียงใหม่, 25 กันยายน 2563.

สัมภาษณ์ คุณซาง, คนหนางซาง,เผยตุ้มามาและแม่ค้าออนไลน์, จังหวัดเชียงใหม่, 25 กันยายน 2563.

สัมภาษณ์ คุณไฉ, คนซีอาน, เผยตุ้มามาและนักค้าหุ้น, จังหวัดเชียงใหม่, 25 กันยายน 2563.

สัมภาษณ์ คุณซ่ง, ค้าขาย, จังหวัดเชียงใหม่, 25 กันยายน 2563.

สัมภาษณ์ คุณเหยา, คนจี๋หลิน, เจ้าของร้านอาหารจีน, จังหวัดเชียงใหม่, 26 กันยายน 2563.

สัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโจว, คนเหอหนาน, ผู้อำนวยการสถาบันสอนภาษาจีน-ไทย, จังหวัดเชียงใหม่, 26 กันยายน 2563.

สัมภาษณ์ คุณผิง, คนชานตง, เผยตุ้มมา, , จังหวัดเชียงใหม่, 26 กันยายน 2563.

หนังสือภาษาจีน

李培林. (2011). 《中国社会》. (第一版). 北京: 社会文献出版社.

李文. (2014). 《当代中国社会》. (第一版). 北京: 五洲传播出版社.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ภาษาจีน

安介生 葛剑雄. (2010.02). 《20 世纪中国移民史的阶段性特征》 จาก
<http://economy.guoxue.com/?p=1151>. (สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2562).

蔡素琴 洪雅风 刘淑慧. (2014). 《叙事分析方法: 由 Labov 叙事结构与隐喻故事取经》.
《台湾咨询商心理学报 2014, 2 卷, 1 期, 77-96 页》. จาก
<https://www.researchgate.net/publication/>. (สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2563).

陈积敏. (2019.03.17). 《当前国际移民现状与治理挑战》. จาก
http://www.qstheory.cn/zhuangqu/bkxj/2019-03/01/c_1124180969.htm. (สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2563).

邓晨曦. (2017.01.30). 《借助一带一路机遇 泰北清迈府吸引中国投资者》. จาก
<http://news.cri.cn/20170130/59e2723b-864d-1bc9-abe6-3ea5611f5042.html>. (สืบค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2563).

蔡鑫 高峰 张静波 (2014-04-28). 《当前新历史时期社会转型的特点》. จาก
<http://theory.people.com.cn/n/2014/0428/c384379-24952586.html>. (สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2563).

陈志强 朱国宏. (2013.02.14). 《三十年来中国人口国际迁移研究的定向历程》. จาก
http://www.cssn.cn/ddzg/ddzg_ldjs/ddzg_jj/201307/P020131031402373807597.pdf
2020.11.09

代帆. 《东南亚新移民及其意义》. (2017.01.21)
<https://hqhryj.jnu.edu.cn/2017/0421/c5531a122269/page.htm>. (สืบค้นเมื่อ 30 เมษายน 2563).

大学留学预科. (2019.02.02). 《中国人为什么要移民泰国呢? 》. จาก
https://m.sohu.com/n/469978698/?wscrid=95360_6. (สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2563).

东南居地产 Shmily. (2019.10.18). 《长居清迈的中国人都靠什么为生? 》. จาก
<http://tpc.181.com/news/1747> (สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2563).

凤凰卫视 . (2017.08.30). 《移民海外新华人华侨超 600 万! 带你了解中国移民的历史和新趋势》. จาก http://m.sohu.com/a/195750093_516458/ . (สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2563).

国际移民组织 (IOM) 全球化智库 (CCG) 译. (2020). 《世界移民报告 2020 年》. จาก
https://publications.iom.int/system/files/pdf/wmr-2020-ch_1.pdf . (สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2563).

古雷. (2019.07.06). 《中国的第三波移民潮》. จาก
<http://www.zhishifenzi.com/depth/depth/6388.html>. (สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2563).

郭玉聪 . (2004). 《经济全球化浪潮下的中国移民》. 《当代亚太》, 2004 年第 9 期第 58 页 จาก <http://www.law.osaka-u.ac.jp/~c-forum/symposium/0611zhudongqin.htm> . (สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2563).

居外网. (2020.11.05) 《解泰国房市概况 : 泰国房市简介》. จาก
<https://baike.juwai.com/84534> (สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2563).

居外网.(2020.11.04).《移居泰国的中国人 5 年大增 31%！曼谷华人聚居在哪区？》.จาก
<https://baike.juwai.com/318619>. (สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2563).

JaneJ. (2020.09-07) .《认识清迈第一步，一些关于泰国清迈你该知道的事》.จาก
<https://zhuanlan.zhihu.com/p/222540919> (สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2563).

《看完不后悔，泰国清迈买房攻略》.(2019.10.22). จาก
<http://www.yidianzixun.com/article/0NZWrOEy> (สืบค้นเมื่อ 30 เมษายน 2563).

康纳利/克莱丁宁译者:丁钢 (2014.04.04).《叙事探究如何成为一种研究方法》. จาก
http://www.360doc.com/content/17/0404/20/22040340_642863062.shtml. (สืบค้นเมื่อ
2 กุมภาพันธ์ 2563).

刘冬舒.(2019.06.11).《移民的负面影响有多大？》. จาก
<https://zhuanlan.zhihu.com/p/68683004>. (สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2563).

梁光严 张南茜.(2019.11.09).《21 世纪初的国际移民：全球性的趋势和问题》.《国际
社会科学杂志,中文版, 2019 年第 3 期 P159—P170》 จาก
https://www.sohu.com/a/352628534_488440 . (สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์).

李海峰.(2012.01.18).《解析中国“新移民图谱”》.《中国新闻周刊》. จาก
http://news.ifeng.com/shendu/zgxwzk/detail_2012_01/18/12056139_0.shtml. (สืบค้น
เมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2563).

刘江索.(2020.08.30).《我住在清迈 7 年，真的不想回去了》. จาก
https://www.thepaper.cn/newsDetail_forward_8919616. (สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2563).

罗建美.(2019.05.30).《叙事分析的方法》. จาก [http://](http://www.scicat.cn/p/20190530/2270726.html)
www.scicat.cn/p/20190530/2270726.html (สืบค้นเมื่อ 29 มีนาคม 2563).

李明欢.(2000).《20 世纪西方国际移民理论》.《厦门大学学报》, 2000 年第四期. จาก
<http://www.ims.sdu.edu.cn>. (สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2563).

- 陆琦.《疫情后投资移民趋势何去何从?》.(2020.12.08). จาก <https://www.juwai.com/news/312199.htm> (สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2563).
- 刘为杰.(2008).《海外华人新移民对中华文化的传承状态及对策分析》. จาก <http://qwgzzyj.gqb.gov.cn/yjyt/140/1070.shtml> . (สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2563).
- 龙永图.(2019.06.27).《不断崛起的中国为何还有人要不断移民?》 จาก <https://zhuanlan.zhihu.com/p/71120309> (สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2563).
- 刘岩.(2019.07.06).《中国的对外移民达到峰值了吗?》. จาก <http://www.zhishifenzi.com/depth/depth/6388.html> . (สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2563).
- 帕里塔.旺嘉特 传文译.(2016.09.19).《中国在泰国新的移民将不同以往》. จาก <https://oversea.huanqiu.com/article/9CaKrJXFXl> . (สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2563).
- 全球化智库(CCG).(2020.08.25).《世界移民报告 2020 发布解读最新全球移民趋势和移民问题》. จาก <http://www.ccg.org.cn/archives/58791> .(สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2563).
- 《清迈 24 所国际学校最全解析》.(2019.12.06). จาก <https://www.163.com/dy/article/EVMSOK4V0524BIU9.html> . (สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2563).
- 《清迈：中国投资者抢购泰国房产》.(2018.11.17). จาก <http://www.zhuzhe.net/tgfczx/990.html> . (สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2563).
- 《世界移民报告：中国是 2019 年世界第三大国际移民来源国》.(2020.08.25). จาก <http://www.chinanews.com/gn/2020/08-25/9274061.shtml> .(สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2563).
- 《泰国房产——清迈房地产》.(2019.11.09). จาก <http://cn.tgcondo.com/Agent-Properties/chiang-mai-thailand> .(สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2563).

《泰国移民政策》.(2020.03.15) จาก <https://m.uhomes.com/news/8487> (สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2563).

《泰国清迈房产投资价值分析》.(2018.08.24). จาก <https://zhuanlan.zhihu.com/p/42882665>. (สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2563).

《泰国调整智慧签证准则吸引投资者》.(2020-10-15). 《泰国世界日报》.จาก <https://www.pishu.cn/gjym/gymdt/ymzx/556764.shtml>.(สืบค้นเมื่อ 3 พฤศจิกายน 2563).

《泰国移民政策》.(2020.03.15) จาก <https://m.uhomes.com/news/8487>. (สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2563).

《泰国移民政策 移民泰国需要哪些条件》.(2020.03.08) .จาก <https://m.thaihaogo.com/article-242.html> (สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2563).

Vera. (2019.01) 《最适合中国人移民的 10 个国家》.จาก <https://zhuanlan.zhihu.com/p/103511930>. (สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2563).

《为什么中国人要移民? 》.(2019.07.12). จาก <https://zhuanlan.zhihu.com/p/73288304>. (สืบค้นเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2563).

《为什么中国人要移民? 》.(2019.07.12) . จาก <https://zhuanlan.zhihu.com/p/73288304> (สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2563).

小单谈泰国房地产.《是真的吗? 泰国房产成为全球价值投资洼地? 》. จาก <https://www.qingting.fm/channels/286050/programs/11771762>. (สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2563).

徐公子. (2020.07.07) 《详解泰国国际学校学习的五大因素之家长的理念和思维》 จาก <http://www.tyouqu.com/jiaoyu/76/4475/1.html> . (สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2563).

- 欣欣. 《为何清迈有这么陪读妈妈? 》. (2019.03.04). จาก <http://m.tyouqu.com/index.php?&a=show&catid=78&id=3637>. (สืบค้นเมื่อ 3 พฤศจิกายน 2563).
- 朱东芹. 《中国大陆学者有关新移民问题的研究》. จาก <http://www.law.osaka-u.ac.jp/~c-forum/symposium/0611zhudongqin.htm>. (สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2563).
- 张贵民.(2015). 《中国人口的国际迁移及其最近的动向》. จาก http://www.ritsumei.ac.jp/ir/isaru/assets/file/journal/27-4_08_cho.pdf . (สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2563).
- 张慧婧.(2017.11.27). 《日本中国新移民研究的新视角：“文化象征社区”理论探析》. จาก <http://www.chinaql.org/n1/2018/0802/c420285-30203801.html>. (สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2563).
- 周敏.(2019.12.10). 《中国新移民的教育期望及其面临的挑战、制度限制和社会支持—以美国和新加坡为例》. จาก https://www.sohu.com/a/359457355_99913557. (สืบค้นเมื่อ 22 ธันวาคม 2562).
- 庄国土. (1997). 《对近 20 年来华人国际移民活动的几点思考》 จาก <http://www.ims.sdu.edu.cn> (สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2563).
- 庄国土. (2008). 《论中国人移民东南亚的四次大潮》. 《南洋问题研究》，2008 年第一期. จาก <http://www.ims.sdu.edu.cn>. (สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2563).
- 庄国土.(2015.05.18). 《全球化时代中国海外移民的新特点》.จาก <https://www.csr-china.net/a/guandian/pinglun/2015/0518/3092.html> / . (สืบค้นเมื่อ 11 เมษายน 2563).
- 张雅琴.(2011-08-17). 《深圳特区移民精神文化发展研究》. จาก http://www.szass.com/kycg/ghkt/201108/t20110817_10402790.htm.(สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2563).

周文翰.(2014.12.19).《泰国的中国新移民》. จาก

<http://memo.cfisnet.com/2014/1219/1300232.html> (สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2563).

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทย

หม่าเทา. (2015) . “คนจีนโพ้นทะเลรุ่นใหม่: กรณีศึกษาผู้อพยพคนจีนในประเทศไทย ” (วารสารการวิจัย
กาสะลองคำ, Vol.9,

No.2 July-December 2015) .จาก <http://webcache.googleusercontent.com/search>. (สืบค้นเมื่อ
28 มกราคม 2563).

“พื้นที่รับผิดชอบตม.เชียงใหม่” (2016.06.05). จาก <http://chiangmaiimm.com/th-th/2016-06-05-02-24-27.html>. (สืบค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2563).

“บรรยายสรุปจังหวัดเชียงใหม่”. (2020). จาก

<http://www.chiangmai.go.th/managing/public/D8/8D12Nov2020103220.pdf>. (สืบค้นเมื่อ
10 พฤศจิกายน 2563).

พัฒนภานุ ทูลธรรม. (2563) “ปริทรรศน์การวิจัยแนวเรื่องเล่าทางสังคมศาสตร์สู่งานสังคมสงเคราะห์”.
(วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ปีที่ 11 ฉบับที่ 1, มกราคม-มิถุนายน2563)
<https://webcache.googleusercontent.com/search>. (สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2563).

“ภาพรวมจังหวัดเชียงใหม่” (2563). จาก <https://www.terrabbk.com/articles/48990/>.(สืบค้นเมื่อ 10
พฤศจิกายน 2563).